

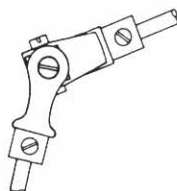
meccano-nieuws

Clubblad Meccano Gilde Nederland

No. 3.01
Winter 1984

VERENIGING VOOR METAAL-
CONSTRUCTIE MODELBOUW

Verschijnt 4 x per jaar.

Redactie en advertenties:

H.M. Elema, tel. 08370 - 12973
Sleedoornplantsoen 7, 6706 CB Wageningen

Bestuur:

Voorzitter: L.M. Steenvoorden, tel. 079 - 164130
Dunantstraat 749, 2713 TD Zoetermeer

Secretaris: Fr. Dijk, tel. 05945 - 15091
de Grouw 28, 9351 LP Leek

Penningmeester: D.S. van der Kloet, tel. 03480 - 20310

Verenigingsjaar 1 oktober - 1 oktober. Contributie f 30,- per jaar.
Alleen voor leden: Vraag en aanbod f 2,50 per 6 regels + 1 regel adres.
Betalingen uitsluitend op postgiro no. 54.84.519 t.n.v.
Meccano Gilde Nederland, Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden.

Van de redactie.

Dit is 1 weer het eerste nummer van jaargang 3. De club en het blad groeien op een gezonde wijze. De vergadering besloot met een grote meerderheid zo nu en dan met 12, i.p.v. 8 pagina's uit te komen en daarvoor tot f 5,- contributieverhoging.

Een lid vroeg mij om een 18 x 24 vergroting van de kogelklok. Ik ben zijn adres kwijt. Wil hij contact opnemen om de goede vergroting snel te krijgen toegezonden.

Ik ontving van Mrs. Coles een brief dat haar zoon Julian in Henley enkele Nederlandse N.M.M.G. leden £ 5 in rekening bracht; dat had £ 4 moeten zijn. Zij kunnen het geld terugkrijgen of met toekomstige schulden verrekenen.

Deze keer geen bouwbeschrijving, wel iets over basisprincipes van industriërobots.

Bestuursmededelingen.

Twee leden, de Heren Doorgeest en Reinalda zijn ons ontvallen. Wij wensen hun nabestaanden alle sterkte toe om het zware verlies op te vangen en te verwerken.

De Voorzitter deelt mede dat de voorbereidingen voor Rotterdam goed verlopen. De samenwerking met de betrokken instanties is uitstekend. Er zijn meer dan 20 leden met inzendingen zodat het een interessant geheel belooft te worden. De redacteur heeft buitenlandse collega's op deze tentoonstelling geattendeerd.

De Commissie voor de statuten is met haar werk gereedgekomen.

De Secretaris is verheugd over de groei van het MGN. Het verslag van de vergadering is als bijlage aan MN 3.01 toegevoegd.

Hij wekt de leden op reeds nu te gaan denken aan modellen voor de tentoonstelling Techniek in Vrije Tijd die van 21 - 24 maart 1985 in Utrecht is. Het moet een even groot succes worden als de vorige keer! Inzenders kunnen zich bij hem opgeven.

De Penningmeester deelt mede dat de contributie tot f 30,- is verhoogd. Vul meteen Uw giro- of bankrekeningnummer in, teken de kaart en controleer het adres.

Adverteerders krijgen voor hun rekening een aparte acceptgirokaart van de redactie.

Bestuur en redactie wensen U goede en prettige feestdagen en een gelukkig 1985.

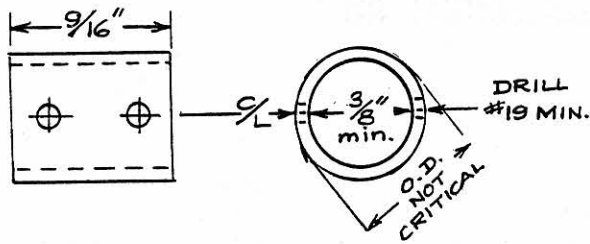
Tips.

Ik heb de suggestie van Fr. Dijk overgenomen de tips te nummeren. Ik begin met no. 1.01. In MN 1.01 tips 1 - 5; in MN 1.02 tips 6 - 7; in MN 1.03 tips 8 - 11; in MN 1.04 tips 12 - 14; in MN 2.01 tips 15 - 19; in MN 2.02 tips 20 - 22; in MN 2.03 tips 23 - 25 en in MN 2.04 tips 26 - 30.

Kopij en advertenties voorjaarsnummer voor 1 februari 1985 inzenden.

Tip 31. Een compacte doe-het-zelf koppeling voor wielen, e.d.

Don Redmond publiceerde in The Canadian Meccanoma's Newsletter van juni/juli een eenvoudig te maken koppeling waarmee twee wielen, o.i.d. aan elkaar kunnen worden bevestigd. De koppeling is compacter dan de H-koppeling 171 en heeft veel mogelijkheden.

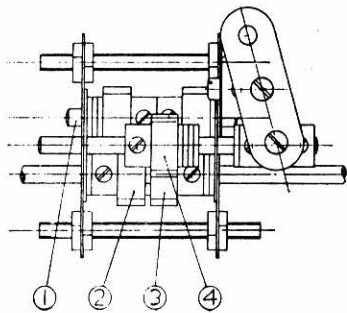
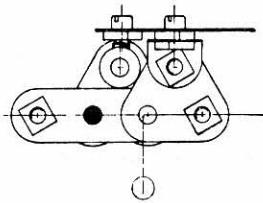
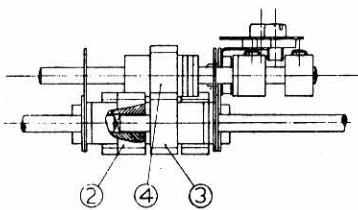
De koppeling bestaat uit een niet te dunwandige messing, koperen of aluminium buis met een inwendige diameter van 3/8" (9,5 mm). De lengte is 9/16".

In de buis worden op 1/2" afstand 4,1 mm (Meccanomaat) gaten, liefst door beide wanden, geboord. Men kan het zo gemaakte stukje buis op de naven van wielen, tandwielen, e.d. schuiven en het met stelschroeven al of niet op de

as vastzetten. Het is niet nodig draad in de gaten te tappen. Voor andere maten naven zal men buis met een daarbij passende binnendiameter moeten gebruiken.

Tip 32. Een bijzonder compacte omkeerbak. (uit een oude Meccano Magazine)

Ik trof in een Meccano Magazine een tekening aan van een door de Heer C. Cohen uit Kaapstad ontworpen omkeerbak. Het raam bestaat uit twee 4-gaats stroken, verbonden

door schroefstangen, afstand ca. 3 cm.

Op de ingaande as zit een 12 mm rondsel. De as is gelagerd in het rondsel 2 op uitgaande as. De hulpas 1 heeft twee 12 mm rondsels met aan de kant van de uitgaande as 3 en aan de kant van de ingaande as 1 ring no. 38. De schakelas is gelagerd in driehoekige platen no. 77.

Op deze as zitten een 12 mm rondsel, 4 en 1 ringen no. 38 en 2 stelkragen no. 59. Het rondsel is zo vastgezet dat het als de as naar links geschoven is de beide rondsels 2 en 3 koppelt. Is de as naar rechts geschoven dan drijft het rondsel 3 het rondsel 2 via de 3 andere rondsels in tegengestelde richting aan.

De bedieningshandel is door een bout met contra moeren draaibaar aan een hoekstuk bevestigd. Dit zit op zijn beurt vast aan een derde driehoekige plaat no. 77. Een bout aan de handel past tussen de beide kragen op de schakelas zodat deze door de handel heen en weer kan worden verschoven.

Tip 33. Stroomdraaddoorvoer door lagers.

De Heer Schurink gebruikt een as met spiebaan no. 230 om twee dunne stroomdraden door een lager te voeren. Zonodig even vastzetten met wat rubberlijm.

Tip 34. Stelschroef in 12 mm riemschijf zonder naaf.

De Heer Schurink voorzag een 12 mm riemschijf zonder naaf van een gat met 5/32" schroefdraad. Daarin past een kort stelschroefje. Is volgens hem bijzonder handig.

Adreswijzigingen, nieuw adres:

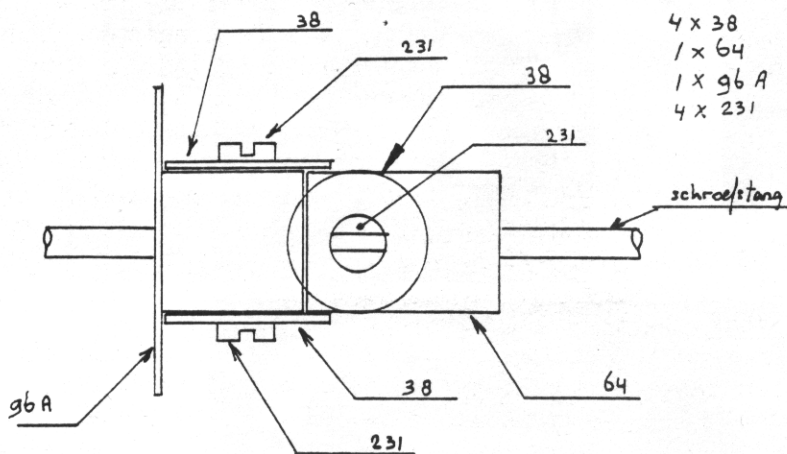
- 90. P.W. Hebbing, Wilgenbroek 105, 4822 XV Breda, tel. 076 - 419063.
- 149. G.H.J. van der Veldt, Landleeuw 25, 2131 HV Hoofddorp. Tel. 02503 - 36106.
- 120. F.J. Vos, Braambergerweg 2, 7926 TT Kerkenveld, tel. 05286 - 1816.

Nieuwe leden:

- 200. B.K. Uiling, Verlengde Slotlaan 64, 3707 GK Zeist, tel. 03404 - 15659.
- 201. W.G.Ph. van der Heyden, Hoge Duinlaan 2, 5582 KE Waalre, tel. 04909 - 3344.
- 202. Ing. F.J. Mallee, Oosteinde 244, 2271 EG Voorburg, tel. 070 - 860856.
- 203. D. Ripmeester, J.W. Frisostraat 18, 2628 TN Delft, tel. 015 - 131494.
- 204. J.M. van Hoek, Reviusrondeel 129, 2902 ED Capelle a/d IJssel.
- 205. H.G.J. Rompelman, Joost Banckertstraat 13, 1272 BE Huizen, tel. 02152 - 56775.
- 206. Ronald Evers (J), Hofwijck 18, 7608 LB Almelo, tel. 05490 - 63631.
- 207. Jean Ransbotyn, Thiriarlaan 48, B-1020 Brussel, België, tel. 02/479.13.36.
- 208. M. Hoogenboezem Jr., Poolmanweg 52, 2941 TT Lekkerkerk, tel. 01805 - 2069.
- 209. Johan Huizing, Zuidenveld 9, 9301 JA Roden, tel. 5908 - 18499.
- 210. L.G.J. Assink, H.C. Pootstraat 38, 7552 WN Hengelo (O).

Het aan elkaar koppelen van een kettingwiel, o.i.d. en een schroefnaaf, door C.J. Trommel. Erratum. In de bouwbeschrijving bij afbeelding 2, MN 2.03, blz. 2 is een fout geslopen. In regel 3 staat "een stuk veerkoord no. 58"; dit moet zijn "2 verbindingbouten voor veerkoord no. 58a".

En nu de beschrijving van de koppeling:

1. Zoek een kettingwiel no. 96a, o.i.d. uit met voldoende ruimte tussen het tandwiel en de schroefgaten in de naaf.

Bevestig in beide schroefgaten van de no. 96a met spiebaanbouten no. 231 twee onderleggingen no. 38, de bolle kant naar boven. Nog niet vastzetten!

2. Bevestig op dezelfde wijze 2 onderleggingen no. 38 aan de schroefnaaf no. 64.

3. Druk de beide delen tegen elkaar, waarbij de ringen no. 38 om en om over de beide naven schuiven.

4. Plaats een voldoende lange schroefstang in de schroefnaaf en het kettingwiel en ga de no's 231 iets aandraaien. Ondertussen steeds blijven proberen of de schroefstang nog soepel draait. Doorgaan tot de ringen no. 38 voldoende stevig zijn bevestigd en de schroefstang soepel blijft draaien. (Kan misschien ook met de koppeling van tip 31.)

Vraag en aanbod.

Aangeboden: Partijtjes Märklin, Temsi, Constructor, Struc, Trix en Meccano. Redelijke prijzen. Laatste kans! 5/32" nylon bouten en moeren voor geïsoleerd werken, lengte 6, 10, 15 en 20 mm draadlengte 50 stuks f 18; 25 en 30 mm draadlengte f 20.

Banden $\varnothing$ 15 cm, breedte 4 cm. Prijs, excl. verzendkosten f 7 per stuk.

Ruilen: Geel/blank/blauw Meccano voor rood/groen. Vraag om lijst met nummers. Wie helpt? Alle bestellingen per briefkaart! Ralph Schurink, Bontekoelaan 12, 7437 CR Bathmen.

Gevraagd: Ik heb dringend behoefte aan: 8 x no. 7; 8 x no. 7d; 1 x no. 25d; 3 x no. 27; 8 x no. 30; 2 x no. 31; 2 x no. 77; 6 x no. 89b; 6 x no. 111d; 4 x no. 118; 2 x no. 130d; 2 x no. 143; 4 x no. 146; 2 x no. 167b en 4 x no. 196. Verder aan houten ladenkast voor Meccano no. 10 of complete uitrusting no. 9 of 10 (blank/geel).

Ben van Hoogen, Achter de Haven 17, 7419 AE Deventer. Tel. 05700 - 11860.

Te koop: Partij nieuwe Meccano (zink/blauw/geel) met veel no. 37. Kleine partij Meccano 1939 (groen/blauw/rood), div. electromotoren, truckkabine met truckwielen, transformator, veermotor no. 2 met sleutel, Meccano vliegtuigdoos no. 11. Kleine partij Märklin-Metall onderdelen.

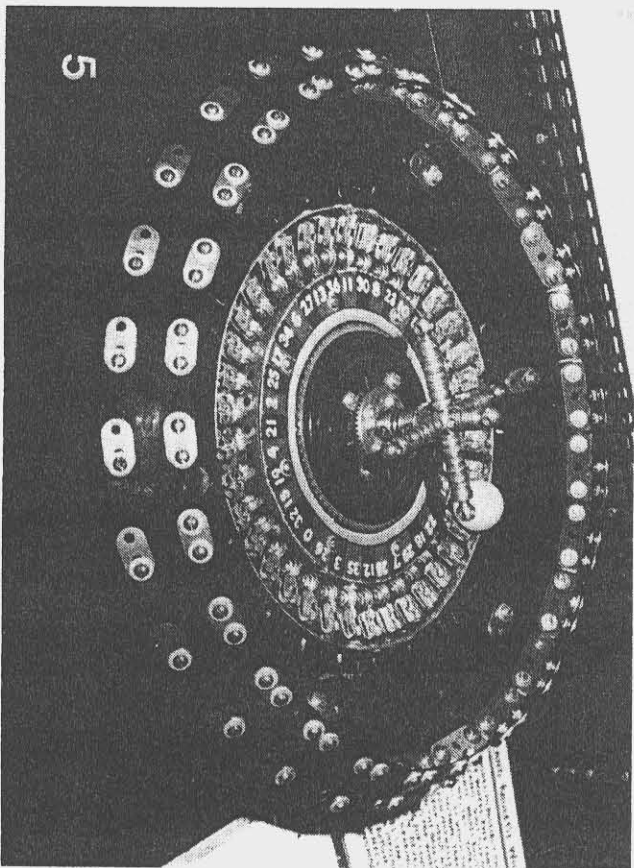
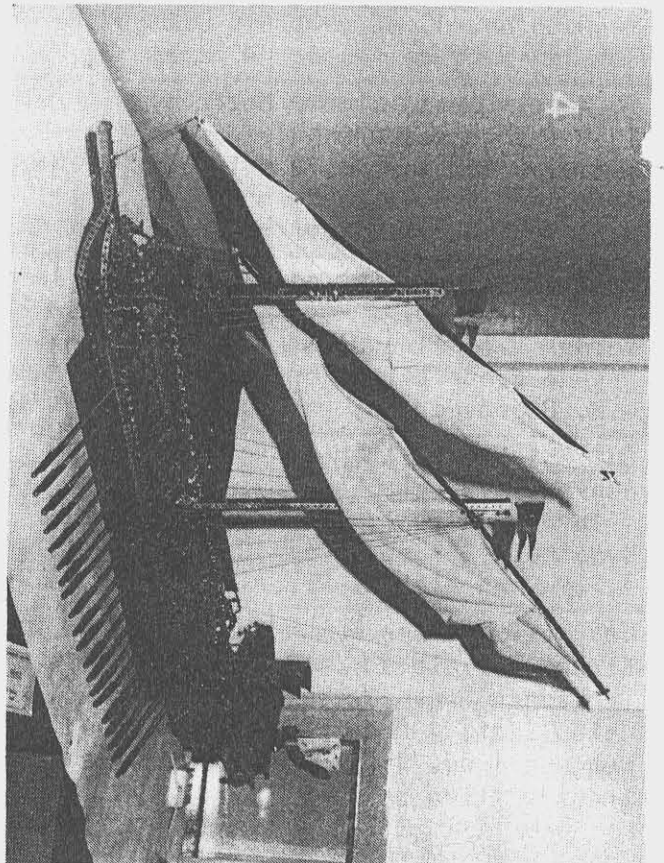
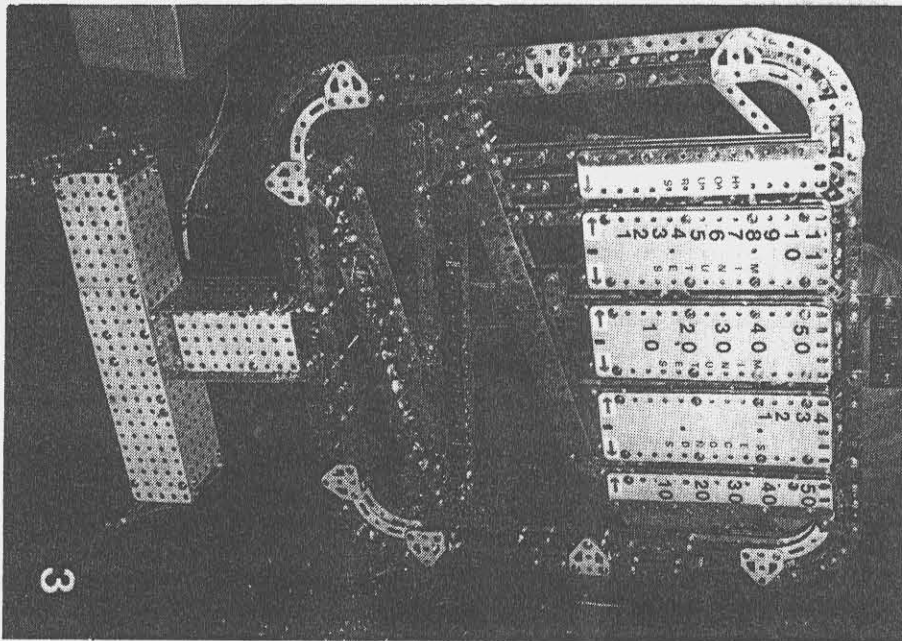
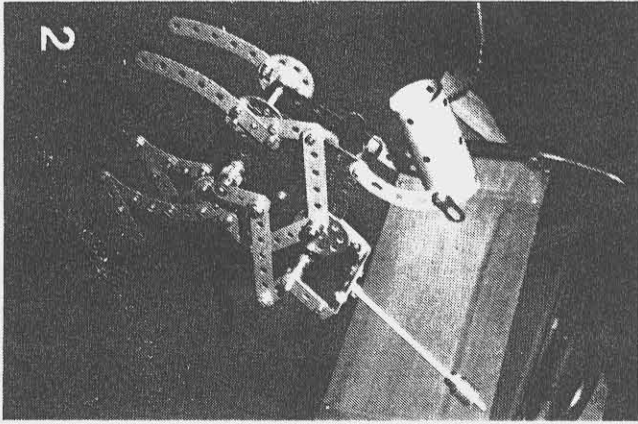
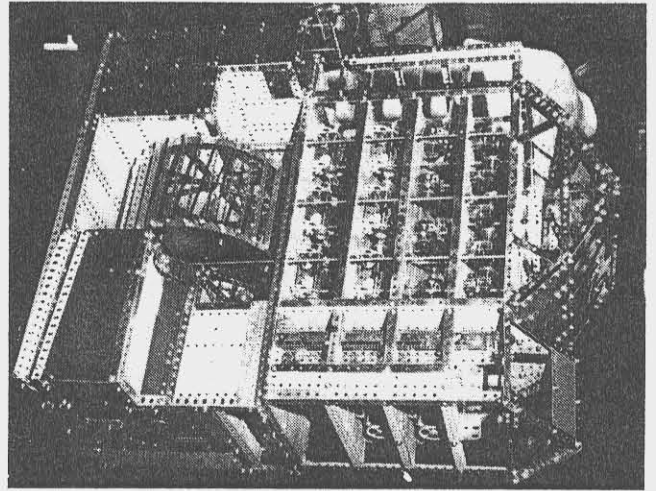
H.M. Kroon, Kappeijnestraat 41, 5344 KX Oss. Tel. 04120 - 32296.

Te koop: Uitrusting no. 9, z.g.a.n., samenstelling 1950 in houten kist 1970, met handleiding, f 950,-. Meccanoman's Journal 1965 - 1975, alle 41 nummers, prijs f 150,-. Verder vele nieuwe en gebruikte Meccano en Märklin onderdelen en literatuur. Vraag lijst! Tevens grote partij op te knappen Meccano/Necobo, nieuwwaarde f 1100,-, nu f 250,-. L.M. Steenvoorden, postbus 7066, 2701 AB Zoetermeer. Tel. 079 - 164130.

Ruilen: Wie ruilt Meccano onderdelen, groen, zowel nieuw als gebruikt, voor idem donkerblauw (stroken, balken, e.d.). Vraag lijst van nummers en aantallen.

Tevens in ruil: 1 x no. 169 (rood); 7 x no. 131 (rood) en 1 x no. 138a (rood) tegen eventueel 4 x no. 19a; 10 x no. 1a (blauw); 2 x no. 118; 1 x no. 180; 1 x no. 196 (geel). A.B.M. van Elshof, Pr. Alexanderstraat 104, 7009 AA Doetinchem. Tel. 08340 - 35919.

Ons bereikte een aanbod van Mevr. Halbertsma, zonder nader adres. Het gaat om: 1 doos Kinema metaalbouw; 1 doos Märklin metaalbouw, 1 doos Scheffler metaalbouw no. 2; 1 doos Der Junge Konstrukteur, alles met boeken. 1 doos Konstruktionsbaukasten no. 2 met onderdelenlijst; 1 doos houten blokken; 1 doos Stabil no. 51 met boek; 1 doos Märklin/Meccano!! no. 1; 1 doos Matador no. 34 met boekjes (hout); 1 doos Nagel met boekje (hout). Alles samen in een koop f 300,-.

De Meccano Model Exhibition te Henley-on-Thames 1984.

Na 4 jaar heb ik Henley weer eens bezocht. Het was een geweldige ervaring met de personen achter vele bekende namen kennis te maken, hen te spreken en hun veelal ingenieuze modellen te bekijken. Op vrijdag was een gemeenschappelijk diner georganiseerd, een zeer gezellige avond.

Verschillende van onze leden waren er en het deed ons goed dat Roelf Valkema met zijn miniatuur Euromast de derde prijs in de competitie won. In dit nummer een vijftal foto's en in de naaste toekomst hopelijk nog meer. Foto 1 is een model van een vroegere katoenspinnerij uit Lancashire, aangedreven door een waterwiel. Het was een schitterend gezicht de vele miniatuurspindels te zien draaien. Foto 2 is een steigerend paard, in actie gebracht door een veermotor. Foto 3 is een kogelklok. De kogels worden door een transporteur rondgevoerd tot zij bij een baan komen waarvan de afsluiting, een plat steunstuk no. 10, open is en de kogel in die baan valt. Is de zaak vol dan vallen de kogels terug in de afvoergoot en begint de rondloop opnieuw. Foto 4 is een schitterend model van een Franse galei waarvan de riemen zoals het hoort roeden. Foto 5 geeft een schitterende roulette weer. Dit model was door een goede kleurenkeuze bijzonder echt. De "schotjes" van het rad zijn van as-strook koppelingen no. 212.

Er waren natuurlijk nog veel meer fraaie en interessante modellen, teveel om op te noemen. Men denke aan een 3 m lange Mallet locomotief van Bob Ford, het in aanbouw zijnde Bentley 1931 compressor chassis en de magnetisch aangedreven steromotor van Ted Allen, de antieke Londense pompinstallatie van Mike Cotteril, de Poclain graafmachine met dieselgeluid van Tony Rednall die ook op onze vergadering te zien was, de hovercraft van Bennett, enz. Schurink was er met zijn ellipspassers en een grotewiel en ondergetekende had zijn scheepsstoommachine en een MATCH universele koppeling meegenomen. De laatste bracht vele Engelsen in verbazing. Erg leuk waren verder een Konkoly schildpad, een werkend beat-theater, een automatische machine voor het maken van schuttingen, enz.

Ook in Engeland is de onderdelenvoorziening matig, hoewel M.W.Models en ook Cleveland Meccano te Guisborough, Cleveland heel wat kunnen leveren. No. 7 en no. 7a zijn echter nergens meer te krijgen. Daarom is het verheugend dat Tamsi plannen heeft die binnen afzienbare tijd in productie te nemen.

Het moeilijk verkrijgbaar zijn van onderdelen heeft geleid tot een fabricage op een beperkte schaal van replica- en speciale onderdelen, zoals diverse schroeftandwielen, verschillende koppelingen en leuningsteunen, speciale tandwielen, e.d. Ik heb van Bert Love een prijslijst van een aantal zeer nauwkeurig en goed afgewerkte onderdelen.

Oproep voor hulp bij het uitvoeren van orders voor AMI en Brall onderdelen.

H.L.C. de Wijn vraagt of er leden zijn die wel eens naar Italië reizen. De bedoeling is om orders ter plaatse uit te helpen voeren. Gedacht wordt aan:

1. Plaatsen van bestellingen.
2. Verzending van onderdelen naar Nederland.
3. Verzamelen van prijslijsten.
4. Verzamelen van technische informatie.
5. Selecteren van onderdelen op door ons gewenste eigenschappen en kwaliteit.
6. Bedingen van kortingen en rabatten.

Gezocht worden leden die Italiaans voldoende beheersen en bereid zijn om correspondentie en overige contacten in het Italiaans te behartigen.

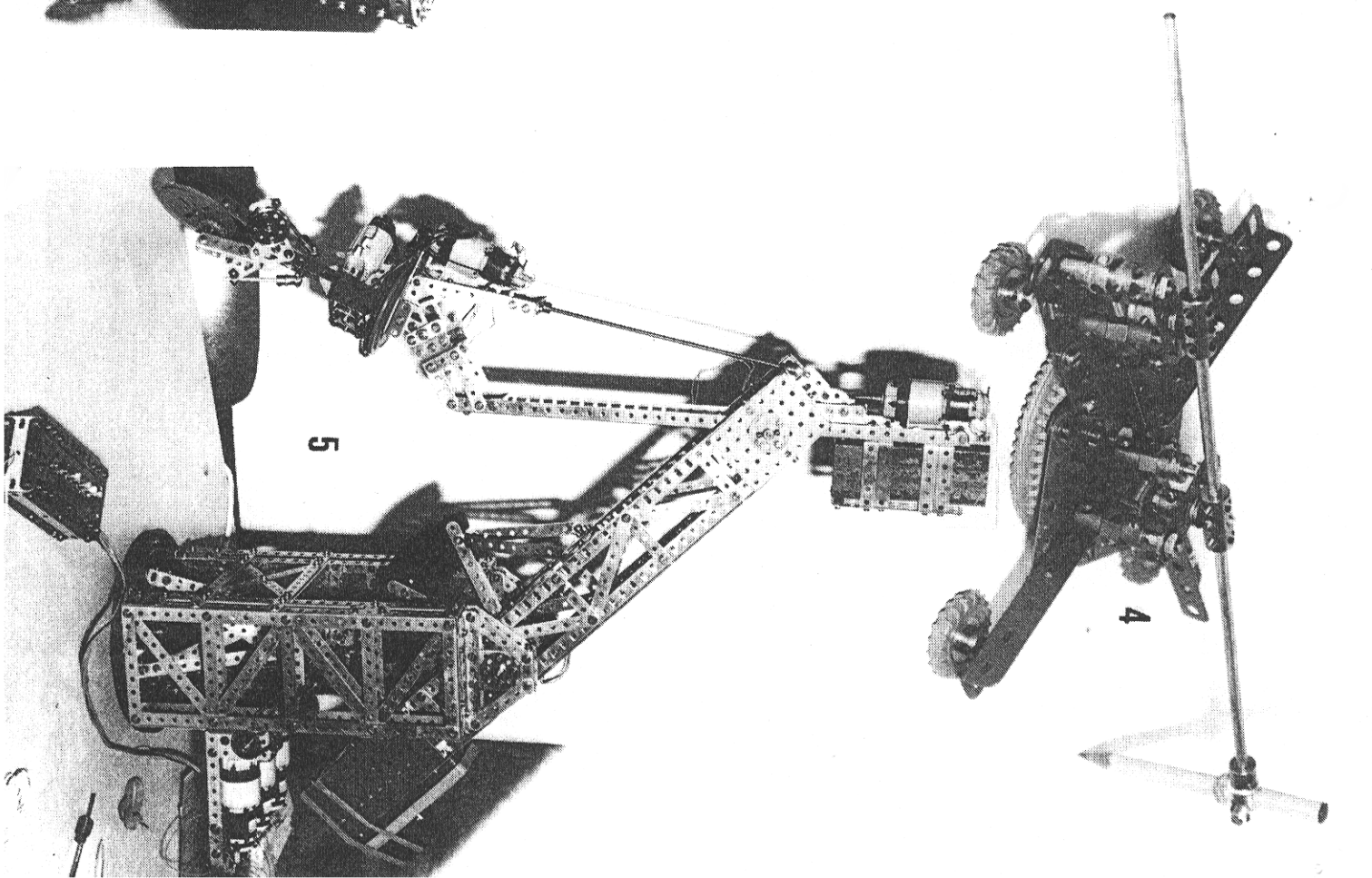
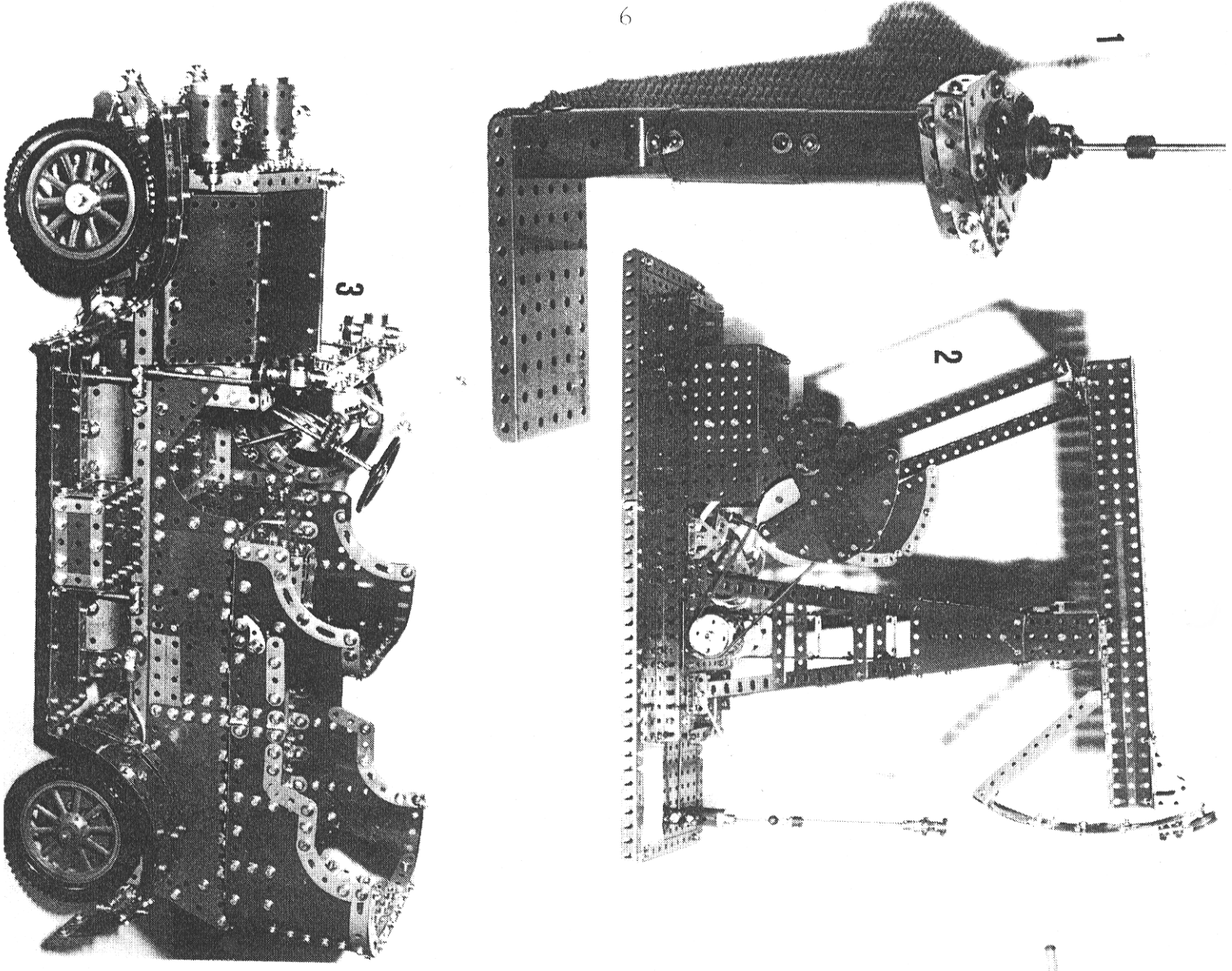
Algemeen. De contacten en het zakendoen met de Italiaanse firma's is tot nu toe moeilijk geweest. De taalbarriere en het ontbreken van rechtstreekse contacten zijn twee factoren die hieraan debet zijn.

Oproep voor deelname aan een bezoek aan Märklin te Göppingen van H.L.C. de Wijn.

Vedeka heeft er geen bezwaar tegen als wij hiertoe rechtstreeks contact met Märklin opnemen. Voor ogen staat een kennismaking namens het MGN en een ontmoeting met de mensen die verantwoordelijk zijn voor Märklin-Metall. Mogelijk kan zo eenzelfde band geschapen worden als destijds de Engelse clubs met Meccano Ltd. hadden. De eerste contacten met Märklin moeten nog worden gelegd.

Wie voelt er voor mee te gaan? Gezien de afstand (bij Stuttgart) moet op minstens 3 dagen worden gerekend. Vantevoren zal nog een bijeenkomst moeten worden belegd om alles door te praten.

Aanmelding voor beide bij: H.L.C. de Wijn, Maasstraat 51, 7333 JD Apeldoorn. 055-335022.

Algemene ledenvergadering.

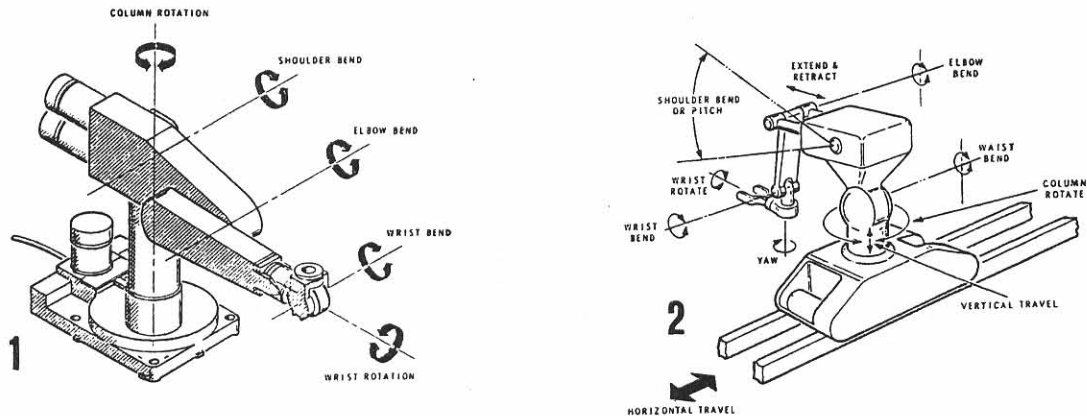
Bij dit nummer is een verslag van de ledenvergadering gevoegd; hier in de eerste plaats iets over de meegebrachte modellen. De foto's zijn gemaakt door ons lid K. Visser uit Urk. Foto 1 is de winnende Euromast van Roelf Valkema. Foto 2 van een uitstekend geprop ortioneerde, soepel lopende jaknikker. Foto 3 het fantastisch fraaie model van een old-timer door J. van Dijk. Foto 4 de eenvoudige ellipspasser van Schurink en foto 5 de industrieroobot, nu nog met handbediening, in de toekomst computergestuurd, van Roelf Valkema.

Er waren nog veel meer fraaie en interessante modellen, zoals de Poclain graafmachine van Tony Rednall, enkele stationnaire stoommachines, eenvoudige Temsi klokken van Sijtstra, de Märklin diesellocomotief door van Peurseem, een robot door van der Kleij, een groot weefgetouw, enz. Wij hopen in volgende nummers nog wat foto's te plaatsen.

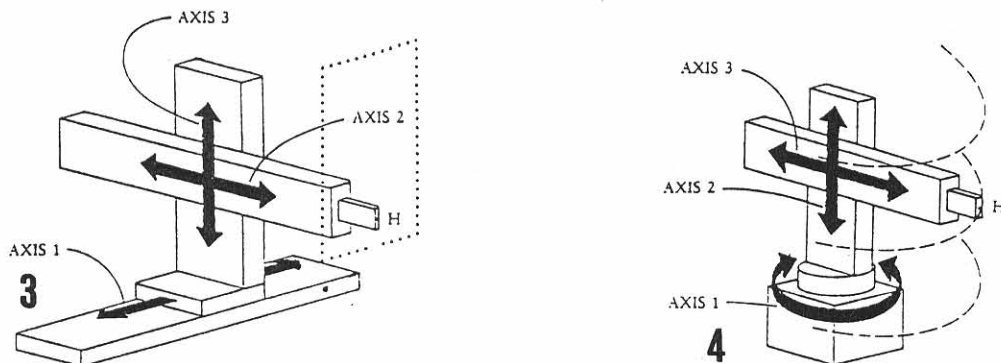
De stemming was als vanouds. Daardoor was het vergaderen zelf wel eens wat moeilijk. Ik vraag mij af of het niet gewenst is niet alleen in het Zuiden, maar ook elders praatmiddagen te organiseren, dat bleek erg gezellig en nuttig te zijn.

Enkele grondbeginselen van industrierobots, door H.M. Elema.

In Agricultural Engineering van april 1984 stond een interessant artikel over industrierobots. Het leek mij een goed idee een deel van dit artikel voor MN te bewerken. Er is bij onze leden belangstelling voor het maken van manipuleerrobots.

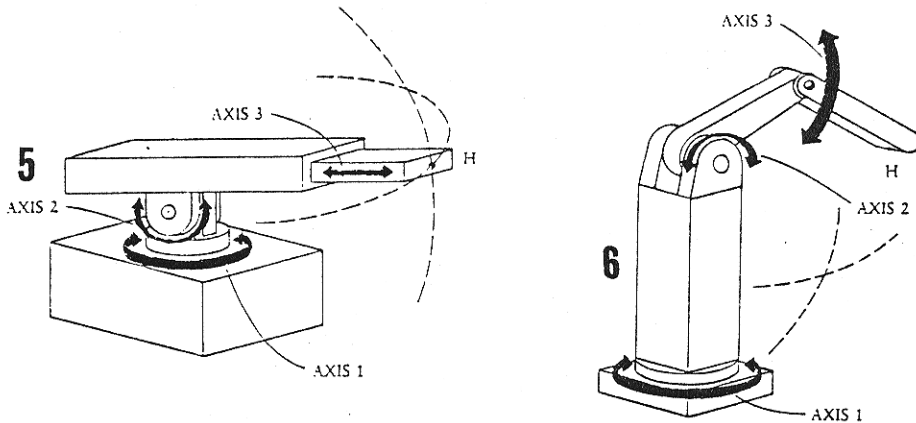

Robots kunnen worden geklassificeerd naar het aantal bewegingen die zij kunnen maken. In afb. 1 een robot met 5 en in afb. 2 een met 10 bewegingsvrijheden. (Vertaling termen: column=kolom; rotation=draaibeweging; shoulder=schouder; bend=buiging; elbow=elleboog; wrist=pols; pitch=hellingshoek; extend and retract=uit- en inschuiven en travel=rechtlijnige beweging)

Een tweede indeling berust op het werkbereik. Elke robot kan zijn "hand" binnen een bepaald gebied bewegen. (In de afbeeldingen 3-6 is de "pols" met "hand" voor de duidelijkheid weggelaten). De robot van afb. 3 kan zijn "hand" binnen een rechthoekige "doos" bewegen. Die van afb. 4 in een cilindervormige ruimte. In afb. 5 (blz. 8) een robot die zijn "hand" binnen een deel van een bolvormige ruimte kan bewegen. De robot van afb. 6

lijkt veel op een menselijke arm. Daardoor is de vorm van het bereik van de "hand" ingewikkelder van vorm, maar voor de benodigde vloeroppervlakte groot.

Industrierobots kunnen, als het om eenvoudige typen gaat, met de hand worden gestuurd. Tegenwoordig geschiedt het algemeen met daarvoor geschikte programmeerbare computers. Er zijn verschillende mogelijkheden, zoals punt-naar-punt besturing, waarbij de "hand" via de kortste weg naar het volgende geprogrammeerde punt gaat en het systeem waarbij de "hand" socpel een vooraf geprogrammeerde baan volgt. Het eerste systeem wordt vooral toegepast in gevallen waarbij de "hand" slechts op bepaalde, vaste punten behoeft te komen; het tweede wordt o.a. gebruikt bij verfspuiten. Het is verder mogelijk de besturing te vervolmaken door het toepassen van elektrische "ogen", voelers, e.d.

Agenda.

- 1 december 1984 - 3 januari 1985: MGN tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek, Hoogstraat 10 (t.o. station Blaak), Rotterdam. Openingstijden 10 - 21 uur, zaterdag 10 - 17 uur, zondag gesloten. Entree gratis, kleine hapjes, e.d. verkrijgbaar. Wie wil zo nu en dan helpen? Opgave bij de Voorzitter.
- 15 december 1984: Ruilbeurs Meccano, Hornby en Dinky Toys. Instituut voor de Autohandel, Buntlaan 2, Driebergen. Tel. 020 - 413082. Tafels f 10, entree f 2,50. Open 10 - 16 uur.
- 21 - 24 maart 1985: Techniek en Vrije Tijd, Utrecht. Wij doen weer mee. Begin alvast te bouwen. Het succes van 1983 wordt herhaald!! Opgeven voor deelname bij de Secretaris.

TE KOOP

MECCANO ONDERDELEN

- 1^e Gebruikte onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig van display modellen in de kleuren rood, groen, blank, goud, blue-gold en nog wat in nikkelen uitvoering.
- 2^e Nieuwe onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig uit Meccano dozen van de laatste tijd, dus geel, blank, donkerblauw, e.d. Niet alle nummers. Informeren!

Prijslijst van september 1984 wordt op aanvraag gratis toegestuurd. Scherpe prijzen, speciale aanbiedingen.

Levering uitsluitend aan M.G.N. leden. Vooraarden: Bestelling per post, per telefoon of, na afspraak, aan huis. Verzending: Goed verpakt, maar wel met berekening van porto. Betaling na ontvangst.

N.B. Per 1 januari 1985 nieuwe prijslijst, huidige dan ongeldig!

W.D. van der Kleij, Veldlaan 48, 7824 VH Emmen. Tel. 05910 - 22212.

meccano-nieuws

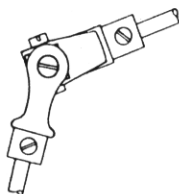
Clubblad Meccano Gilde Nederland

No. 3.02

Voorjaar 1985

VERENIGING VOOR METAAL-
CONSTRUCTIE MODELBOUW

Bestuur:

Voorzitter: L.M. Steenvoorden, tel. 079 - 164130
Dunantstraat 749, 2713 TD Zoetermeer

Secretaris: Fr. Dijk, tel. 05945 15091
de Grouw 28, 9351 LP Leek

Penningmeester: D.S. van der Kloet, tel. 03480 - 20310
Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden

Verenigingsjaar 1 oktober - 1 oktober. Contributie f 30,- per jaar.

Alleen leden: Vraag en aanbod f 2.50 per 6 regels + 1 regel adres.

Betalingen uitsluitend op postgiro no. 54.84.519 t.n.v.

Meccano Gilde Nederland, Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden.

Van de redactie.

De M.G.N. tentoonstelling is, vooral door de medewerking van de Gemeentebibliotheek Rotterdam, een ongedacht groot succes geworden. Wij hebben bij de meer dan 15000 bezoekers een beste beurt gemaakt. Van onze leden hebben Steenvoorden en van de Ruit verreweg de grootste bijdrage geleverd, voor wat zij hebben gepresteerd moeten wij erg dankbaar zijn.

Ons ledental is, vooral door deze tentoonstelling, snel gegroeid; wij hebben nu meer dan 250 leden. Dit bracht, evenals de tentoonstelling zelf, nogal wat extra werk met zich mee zodat de tijd voor bouwen er lelijk bij ingeschoten is.

In het Noorden hebben enkele leden weer met succes deelgenomen aan de in november te Leeuwarden gehouden tentoonstelling Hobby en Vrije Tijd.

Het lijkt een druk tentoonstellingsjaar te worden. Na Techniek in Vrije Tijd komen er nog twee gelegenheden modellen te exposeren. In het Speelgoedmuseum te Deventer komt in juli-augustus een M.G.N. exp ositie en in de exporuimte van het Noorder Dierenpark te Emmen kan in juli-augustus worden meegedaan aan de daar te houden hobbytentoonstelling.

De deelname aan Techniek in Vrije Tijd moet, net als in 1983, ook nu weer een groot succes worden. Wij hebben nu 100 m², zodat wij de kans krijgen er iets goeds van te maken. Hier ligt een prachtkans voor de vele nieuwe leden ook eens te laten zien wat zij kunnen. Het hoeven niet allemaal super-supermodellen te zijn, ook eenvoudiger modellen, mechanismen, e.d. zijn welkom. Geeft U zich nu meteen op bij de Secretaris!!

In dit dikkere nummer naast tentoonstellingsverslagen veel mededelingen die voor nieuwe leden van belang zijn, o.a. veel in Rotterdam aangeboden materiaal.

Wij hopen dat veel leden in de pen klimmen en ons tips, artikelen over handige constructies, bouwbeschrijvingen, e.d. blijven toezenden. Zonder goede kopij geen blad!

De contacten met buitenlandse clubs omvatten thans bijna alle die een clubblad hebben. Een dergelijke uitwisseling is voor alle partijen prettig en belangrijk.

Het is nog steeds mogelijk oude nummers te bestellen, soms zijn het fotokopieën.

Heeft een van onze leden misschien een "word-processor" met printer. Daarmee zou het mogelijk zijn ons blad typografisch beter te verzorgen.

In M.N. 3.01 Stond een aanbod van Mevr. Halbertsma. Wie dat schriftelijk heeft ingezonden is duister; een feit is dat dit zonder voorkennis van Mevr. Halbertsma is geschied en dat zij niets heeft aan te bieden. Onze excuses voor deze misplaatsing.

De Heer van Wagendonk is van plan ergens in mei weer een praatmiddag te organiseren. Dit lijkt mij ook voor andere regio's een goed idee. Wiebegint er aan?

Bestuursmededelingen.

De Voorzitter constateert dat de tentoonstelling een enorm succes is geworden. Er zijn meer dan 15000 bezoekers geweest en wij hebben veel nieuwe leden kunnen inschrijven.

In de eerste plaats een bijzonder woord van dank aan de Gemeentebibliotheek Rotterdam, en wel speciaal aan de Heer Scherjon en zijn medewerkers; hen was geen moeite teveel.

Laten wij echter ook onze leden die voor vaak zeer fraaie modellen hebben gezorgd niet vergeten. Zonder hun inspanning was er geen tentoonstelling geweest.

Een speciaal woord van dank aan A.J. van de Ruit die een wel heel groot deel aan het succes heeft bijgedragen. Daarnaast de leden van de min of meer vaste bezetting, als Huib van Wijngaarden, Henk Elema en Roelf Valkema. Daarbij moet ook Henk Schouwenaar uit Groningen worden genoemd, die de eerste week dagelijks aanwezig was. Helaas waren er ook leden, zelfs Rotterdammers, die zich niet hebben laten zien, jammer voor hen.

In de agenda wordt o.a. de Skegex'85 aangekondigd. Deze door het North Midlands Meccano Guild georganiseerde tentoonstelling wordt in Skegness, een badplaats ten O van Lincoln gehouden. Zelf ben ik er in 1984 geweest en heb heel goede herinneringen aan de bijzonder grote, goede tentoonstelling. De Voorzitter, Mike Cotterill, kan helpen bij het vinden van eenvoudig tot luxe onderdak. De Hoek van Holland-Harwichlijn heeft dan nog laag-seizoen tarieven. Al met al zeer aan te bevelen!

De statuten zijn gereed en voldoen aan de normen voor notarieele goedkeuring. Zij moeten nog door de ledenvergadering worden aanvaard en liggen ter inzage bij de bestuursleden en bij de commissieleden van Wagtenonk en Meurs.

De Secretaris deelt mede dat het erg kostbaar is de ontwerp-statuten van te voren aan iedereen te sturen. Zij liggen ter inzage en zullen aan een nog te convoceren ledenvergadering worden voorgelegd.

Wij hebben op de van 21 - 24 maart te houden tentoonstelling Techniek in Vrije Tijd stand no. 7150, groot 20 x 5 m = 100 m². Maak er ook nu weer een groot succes van en geef aan mij op hoeveel ruimte ik voor U moet reserveren. Wij verwachten dat er minimaal 30 leden met modellen zullen meedoen. Het is een erg gezellige tentoonstelling.

Er komt in de maanden juli en augustus een M.G.N. tentoonstelling in het Speelgoedmuseum te Deventer. De modellen mogen, maar hoeven niet te werken. Zij worden zoveel mogelijk in vitrines geplaatst. Het is daarom niet nodig steeds zelf aanwezig te zijn. Het museum zorgt voor bewaking en verzekering. Met het oog daarop is het nodig dat zij die een model willen exposeren dit zo spoedig mogelijk bij de Voorzitter opgeven. Voor eind april moeten deelnemers een gedetailleerde opgave met aangegeven waarde doen. Het is beslist niet zo dat het allemaal supermodellen moeten zijn, ook modellen uit oude handleidingen, e.d. zijn welkom, zij geven een goede indruk van de ontwikkeling bij metaalbouwdozen. Geeft U zich zo spoedig mogelijk op, deelname geeft veel voldoening!

Het Noorder Dierenpark te Emmen organiseert ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van 1 juli-half augustus een grote hobby-show waarvoor ook het M.G.N. is uitgenodigd. Er is een goede tentoonstellingsruimte beschikbaar en er is voor verzekering gezorgd. Men hoeft een model niet de volle 5 weken te laten staan, er kan worden gewisseld. Nadere inlichtingen en opgave voor deelname bij ons lid H.A. Schuur, Min. Kanstraat 46, 7811 GR Emmen, tel. 05910 - 12107.

De Peningmeester constateert dat de contributie redelijk vlot binnenkomt. Hij verzoekt de leden die nog niet betaald hebben dit nu meteen te doen. Waarschijnlijk hebben enkelen al wel de contributie betaald maar hun aanmeldingsformulier nog niet naar de Secretaris gesuurd. Wilt U dit alsnog doen?

Tips.

Wilt U deze, tot nu toe zeer gewaardeerde rubriek houden dan is het nodig dat wij geregeld nieuwe tips krijgen. Steek Uw licht niet onder een korenmaat; wat voor U gewoon is kan voor een ander een openbaring zijn.

Tip 35. Vertraging voor klokken, e.d. met een maanstand.

De Heer Schurink heeft een tip voor bouwers van klokken en planetaria. Gebruik voor de maanstanden een vertraging van $1 : \frac{3^3 \times 5 \times 7}{25} = 1 : 29,531125$. Die voor de echte siderische maanmaand is $1 : 29,530588$. De fout is 0,00223 %, 12 minuten per jaar.

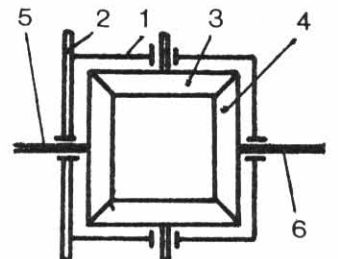
Tip 36. Buis als hijstroommel.

De Heer Tollenaar gebruikt de in M.N. 3.01 genoemde 3/8" buis als hijstroommel. De lengte wordt bij het model aangepast. De buis wordt met koploze stelschroeven vastgezet zodat de hijskabel niet door boutkoppen wordt gehinderd.

Tip 37. Formule voor toerentallen bij een differentieel.

De Heer van Wijngaarden gaf in M.N. 1.04 de algemene formule voor differentieels. Deze lijkt mij van zodanig belang hem nog eens te plaatsen. Hij luidt:

$$\frac{\text{toerental as 5} + \text{toerental as 6}}{2} = \text{toerental kooi 2.}$$

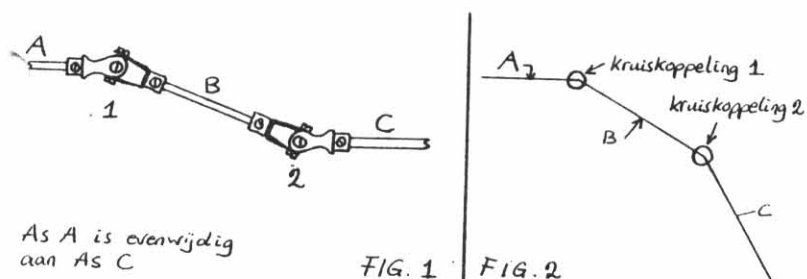
Tip 38. Een bijzondere tandwieloverbrenging.

Ik zag in het clubblad van het Midlands Meccano Guild een bijzondere tandwieloverbrenging 1 : 2 met een asafstand van $3/4"$ ($1\frac{1}{2}$ gat) i.p.v. $1"$ (2 gaten). Gebruikt worden een 19-tands rondsel no. 26 en een 38-tands tandwiel no. 31. Dit kan handig zijn in verschillende constructies, zoals bijvoorbeeld versnellingsbakken.

Iets over kruiskoppelingen, door Huib van Wijngaarden.

Ook op de afgelopen M.G.N. tentoonstelling te Rotterdam is mij weer opgevallen dat kennelijk niet iedereen op de hoogte is van de juiste montage van kruiskoppelingen. Bij het doorbladeren van Meccano literatuur zag ik dit ook maar al te vaak in voorbeelden; zie bijvoorbeeld fig. 6 van Supermodel nr. 4 "Giant Block-setting Crane" in het boek "The Meccano Super Models".

Het probleem bij een kruiskoppeling is dat een eenparige beweging van de drijvende as niet eenparig wordt doorgegeven aan de gedreven as, simpeler gezegd: Drijft een as die met een constante snelheid draait een andere as via een kruiskoppeling aan, dan zal de laatste as per omwenteling langzamer en sneller draaien. Een en ander resulteert in schokken en onnodig krachtverlies. De mate waarin dit geschiedt is afhankelijk van de hoek die de kruiskoppeling moet overbruggen. Dit schokken in scherpe bochten trad in sterke mate op bij de oude Citroën 2 CV, waarbij in de voorwielaandrijving enkele kruiskoppelingen werden toegepast.

Het probleem kan worden ondervangen door 2 kruiskoppelingen achter elkaar te monteren als in fig. 1. Daarbij moeten de kruiskoppelingen 1 en 2 dezelfde hoek maken en precies gelijkgericht staan. (De vorken op de tussenas B mogen niet t.o.v. elkaar verdraaid staan) Op deze wijze heffen de onregelmatigheden elkaar op en draaien de assen A en C met een

constante snelheid. (Alleen de tussenas B draait met wisselende snelheden) Dit is ook het geval bij de opstelling van fig. 2. Ook hierbij moet de hoek die de kruiskoppeling 1 overbrugt gelijk zijn aan die welke de kruiskoppeling 2 overbrugt en ook hierbij moeten de beide kruiskoppelingen gelijkgericht zijn gemonteerd.

In de techniek worden beide wel tot een koppeling samengebouwd, men spreekt dan van een homokinetische kruiskoppeling.

Vraag en aanbod.

Te koop: Partij nikkel Meccano, jaren '30 met handleiding 00 - 3 (1930).

Gevraagd: Handleiding 4 - 7 (1930) en ladenkast voor uitrusting no. 10.

Ruilen: Standard Mechanisms (1929); het gebruik van Meccano onderdelen (1932);

rijzer no. 156 en Meccano Magazine 1981 - 1.

J.C. van Straaten, Isseltseveld 3-B, 3812 LA Amersfoort, tel. 033-12092 (van 19 - 21 u)

Te koop: Partij Meccano onderdelen, gedeeltelijk nieuw, rest weinig gebruikt (blauw-groen-rood). Batterij- en wisselstroommotor; originele Meccano Truck-cabine met wielen; nikkelen veermotor no. 2 met sleutel, prima staat! Meccano vliegtuigbouwdoos no. 11, in zeer goede staat!

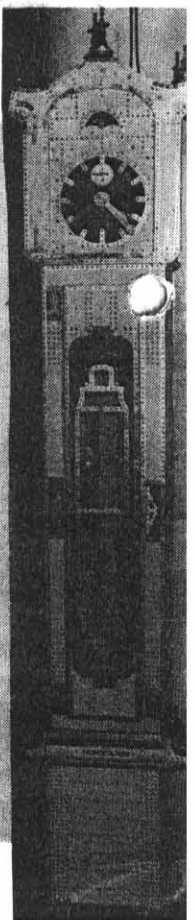
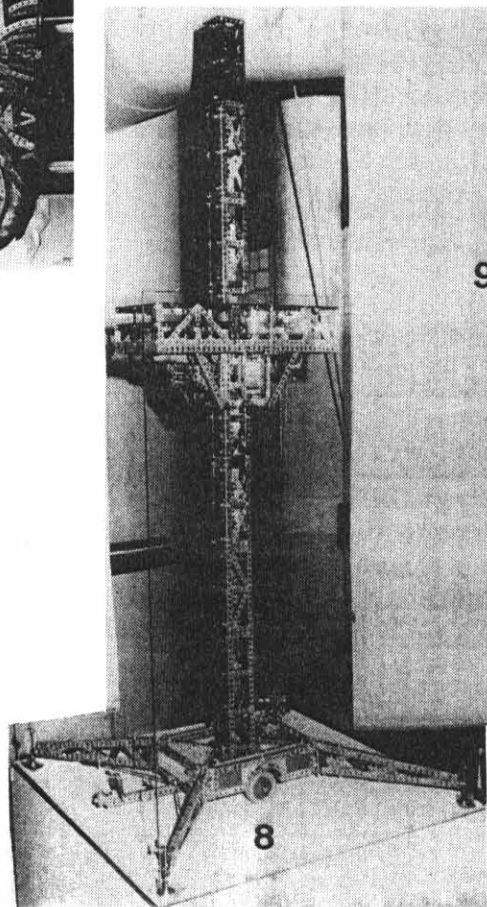
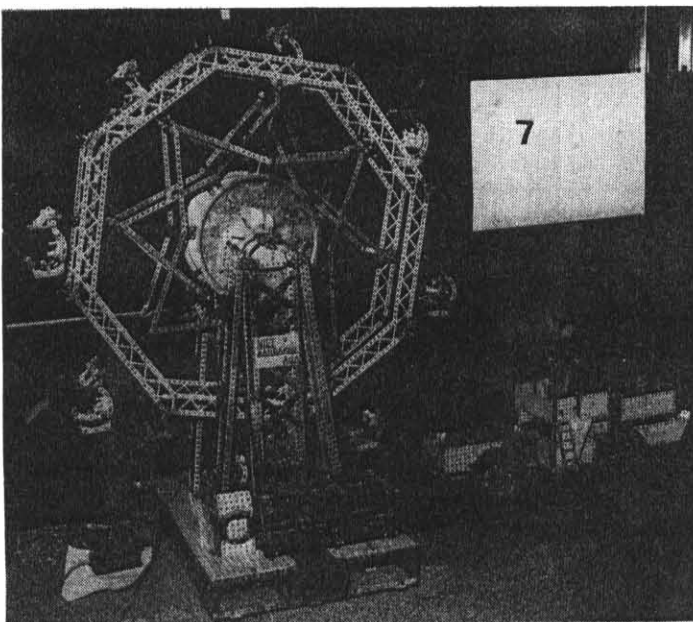
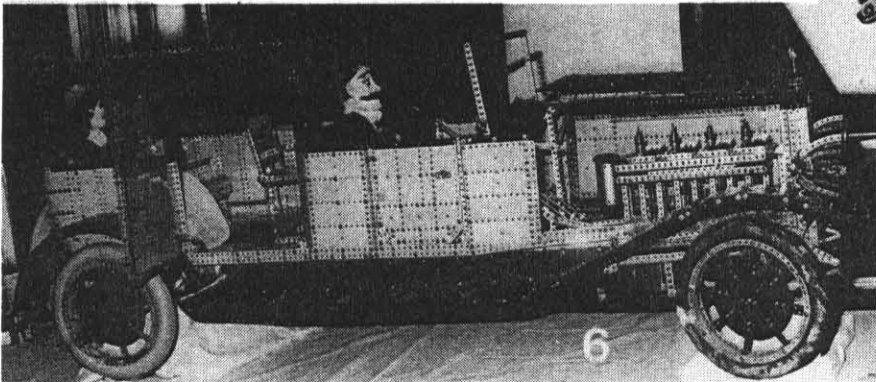
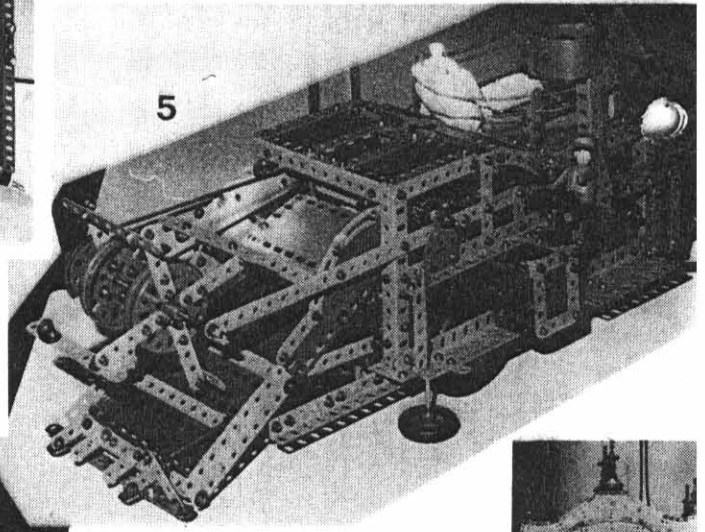
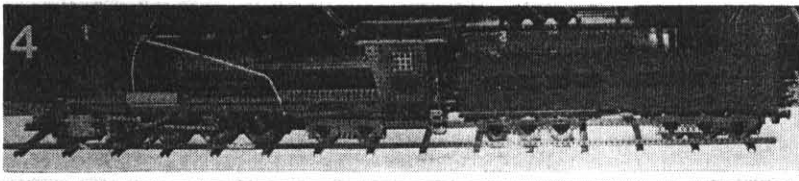
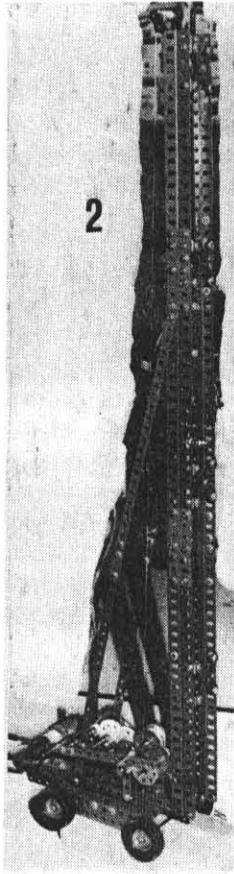
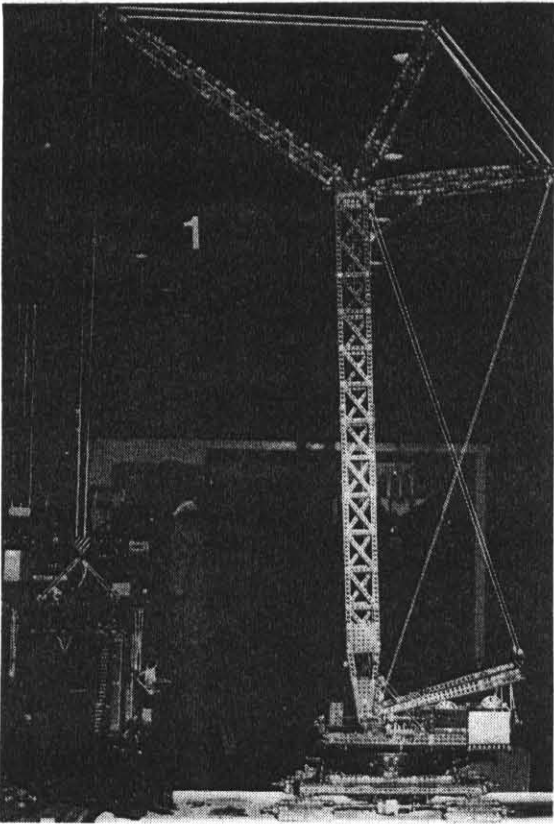
H. M. Kroon, Kappeijnestraat 41, 5344 KX Oss, tel. 04120 - 32296.

Ruilen: Groen-rood Meccano voor geel-blank-blauw. Vraag onderdelenlijst. Wie helpt? A.B.M. Elshof, Pr. Alexanderstraat 104, 7009 AH Doetinchem, tel. 08340 - 35919.

Te koop: Vliegtuigbouwdozen 11 en 11A, kleur rood-blauw-crème met handleiding in originele dozen; veermotor no. 1 en 1A, resp. 1920 nikkel en 1933 rood, met sleutel, prijs resp. f 95 en f 80. Electromotoren E15R en E20R, zwart, prijs resp. f 120 en f 140. 2 stuks digger-buckets no. 169, prijs p. stuk f 125. Enkele sets no. 211a en b, standaard ratio, replica's, per stel f 35. 1 vliegwiel no. 132, origineel, zwart, prijs f 35. Gearset B, completeet in doos f 60. Meccanomans Journal, alle 41 nummers, in ordners f 150. L.M. Steenvoorden, postbus 7066, 2701 AB Zoetermeer, tel. 079 - 164130.

Ruilen: Wie ruilt nieuwe en praktisch nieuwe donkerblauwe onderdelen tegen even goede blanke of groene? Gaat om: 3 x 1b, 13x6, 1x8a, 12x9a, 6x47a, 8x133a, 2x235d en 2x235g.

H.M. Eléma, Sleedoornplantsoen 7, 6706 GB Wageningen, tel. 08370 - 12973.

Hobby en Vrije Tijd, Frieslandhal te Leeuwarden.

Deze tentoonstelling werd van 17 - 20 november voor de tweede keer gehouden. Ook deze keer was het M.G.N. goed door een aantal Noordelingen met fraaie modellen vertegenwoordigd. Er zijn daar enkele bijzonder geroutineerde bouwers.

Henk Huizing toonde een prima werkende, verder ontwikkelde versie van de Sijtstra heimachine (2), het Jeep demonstratiechassis dat ook in Rotterdam stond en een racewagen.

L.J. Visser, de bruggenbouwer, was er met een meterslang model van de bekende Schotse Firth of Ford brug, ook nu weer een zeer fraai geheel.

Joh. de Haan, een bekend kranenbouwer, had weer een paar prachtige modellen gebouwd, een zware montagekraan (1) en een kraan van de Harlinger haven.

J. Raap had een keurig ontworpen en gemaakte blokzetkraan tentoongesteld.

Fr. Dijk was er met bekend spul en de manipuleerrobot die ook in Rotterdam te zien was.

J. Kroon exposeerde niet alleen in Rotterdam zijn maaidorser (Lanz?) van Märklin (5).

Impressies van de M.G.N. tentoonstelling te Rotterdam, door H.M. Elema.

Dat deze, zo geslaagde tentoonstelling kon worden gehouden is grotendeels te danken aan de activiteit van ons lid van de Ruit. Wat hij voor, tijdens en na de tentoonstelling gedaan heeft grenst aan het ongeloofelijke. Daarnaast heeft ook Steenvoorden er heel veel tijd en moeite ingestoken. Ik geef het U te doen meer dan een maand lang vrijwel elke dag op een tentoonstelling te staan. Er zijn uiteraard nog meer leden geweest die meer dan het gemiddelde hebben gedaan, waarbij de inzenders in het bijzonder moeten worden bedankt.

De opening op 4 december, met journalisten, geschiedde door de goochelrobot met een speciaal bandje, een uitstekend idee dat veel bijval kreeg. De pers heeft veel werk van de tentoonstelling gemaakt, het Rotterdams Nieuwsblad zelfs met een videoreportage.

En nu iets over het tentoongestelde: Het is uiteraard niet mogelijk elk model uitgebreid te bespreken, of volledig te zijn. Een aantal modellen was al eerder geëxposeerd. Leo Steenvoorden had als blikvanger een naar de entreehal gericht klapbord (3) gemaakt dat velen tot een kijkje verleide. Zijn goochelrobot was ook nu weer een geweldige attractie; hij heeft voor de Wereldomroep in het Engels gegoocheld. Daarnaast exposeerde hij enkele al bekende modellen en als eenvoudig model een stel acrobaatjes.

Stevens toonde een tot in details fraai geconstrueerde getrokken hoogwerker (8). Hij past daarin o.a. grof getande tandheugels en automatische eindschakelaars toe.

Tony Rednall's Poclair graafmachine kreeg ook nu weer veel bewondering; niet in het minst om de wijze waarop hij het dieselgeluid heeft weten te imiteren.

Van der Kleij Sr. was er met een display-model, een kleine goochelrobot en een uit 1920-nikkel gemaakte Londense autobus van 1916.

Hebbing liet een tweemotorig vliegtuig uit een vliegtuigbouwdoos zien. Als motoren gebruikte hij $4\frac{1}{2}$ V Meccano motortjes. Daarnaast bracht hij een dubbel groot-wiel dat door op een knop te drukken kon worden gestart, een grote attractie voor kinderen. Aardig was ook een simpele stationcar voor beginners.

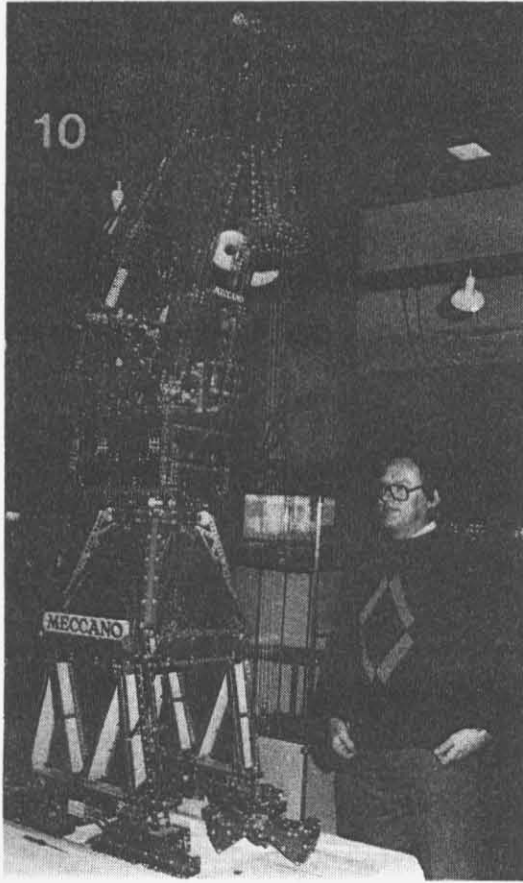
Rolf Roozeboom had o.a. een balletjesbaan gemaakt. Doordat de balletjes te veerkrachtig waren ontspoorde er wel eens wat, maar dat mocht de pret niet drukken. Verder had hij met behulp van een plat Frans $4\frac{1}{2}$ V motortje een bijzonder leuk in slow-motion galopperend hert gemaakt. Ook had hij twee Trix magneetmotortjes en een Trix landbouwtrekker.

Van de Ruit exposeerde niet alleen zijn bekende, radiografisch bestuurd havenkraan (10), zijn blokzetkraan en voorwielaandrijving, maar ook een compacte versnellingsbak met coulissenschakeling plus nog een aantal motoren en onderdelen.

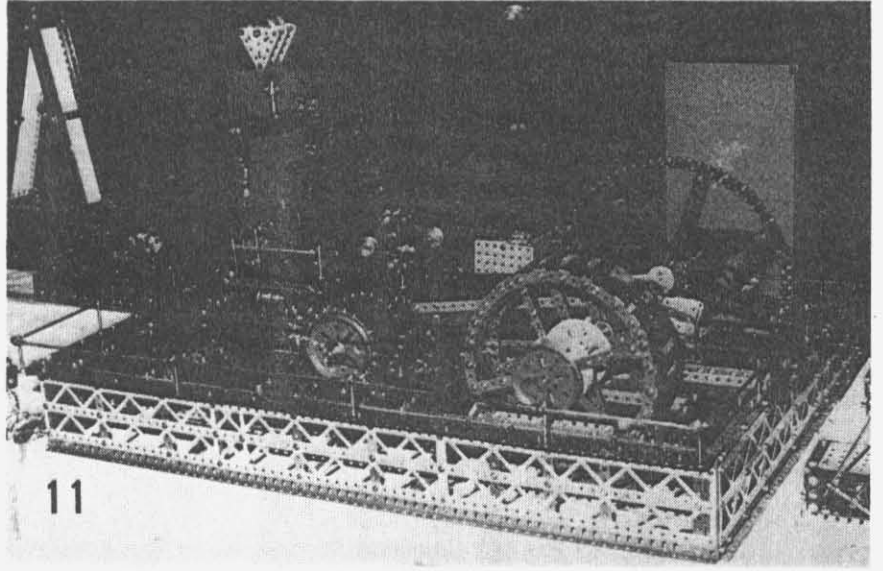
Klarenbeek toonde een model van een helicopter en daarnaast zijn geveerde achterwielophanging en centrifugaalkoppeling.

Roelf Valkema is een inventief bouwer met zowel oud als nieuw materiaal. In de antieke sfeer had hij de bekende Märklin torenkraan in zwart uit de jaren '20 en het Meccano autochassis uit dezelfde periode. Zijn staand-klok (9) werd ook nu weer erg bewonderd. Dat hij het slagwerk opnieuw heeft moeten uitvinden maakt de prestatie nog groter. De robot's computerprogramma was nog niet klaar, maar zijn stationnaire locomobiel in blauw-goud uit de handleiding trok veler aandacht en werkte prima.

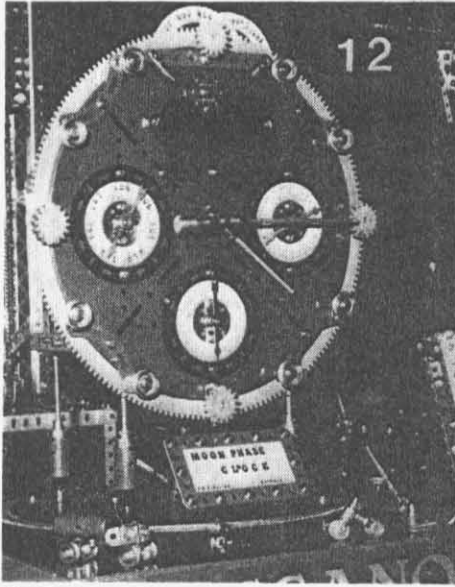
Anink had een 1929 Fiat limousine met separatie gebouwd (6). Het meer dan een meter lange model was prima gedetailleerd. Het had een motor met "werkende" zuigers en kleppen, echte klapstoeltjes, zelfs de ingebouwde bar ontbrak niet.

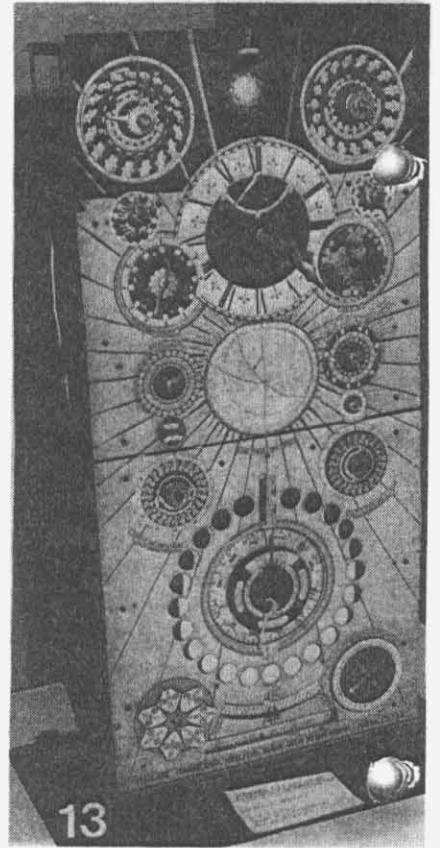
10

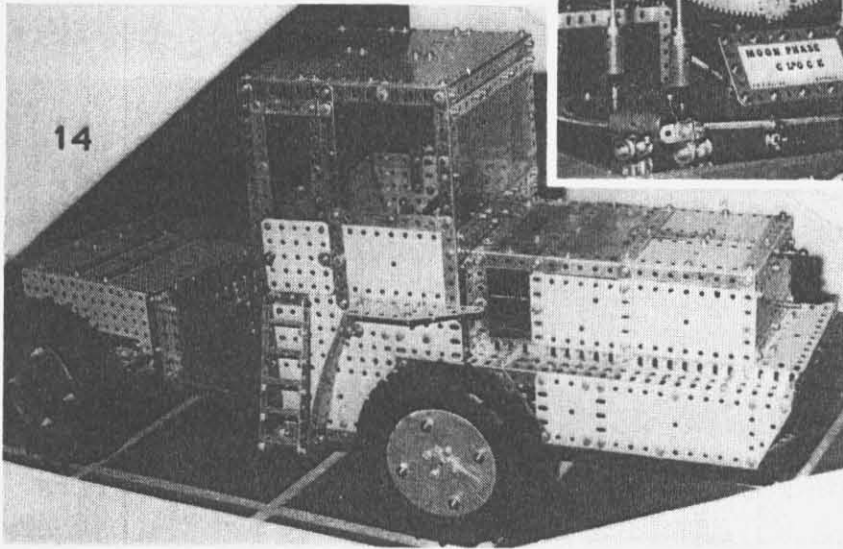
11

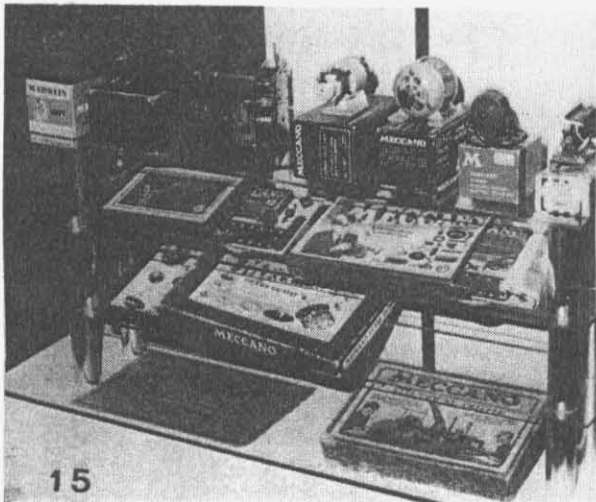
12

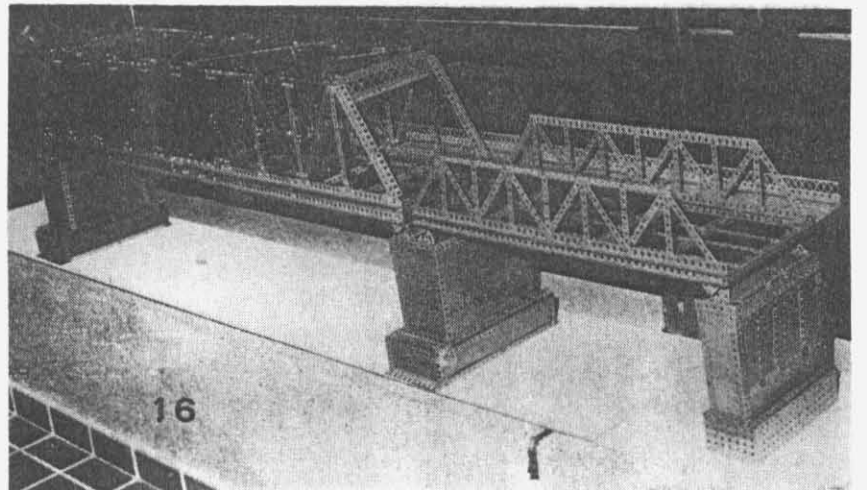
13

14

15

16

Schurink toonde, behalve een simpele molen, zijn ellipspassers en een fraai uitgevoerde ronde klok met niet alleen de gebruikelijk, maar ook met wijzers voor dag, maand en jaar (12). Daarnaast had hij een voor kinderen leuk dubbel groot-wiel en enkele mini-modellen, w.o. een Hoover stofzuiger. Een andere attractie was een antieke Märklin stoommachine die zowel horizontaal als verticaal als rijdend kan worden gebruikt.

Hofsommer had een prachtig model van een stoomlok met 9 cm gekoppelde wielen (4).

Van Woert exposeerde een lange dubbelsporige vakwerkbrug (16).

De Vreugd toonde een ingenieuze en fraai gemaakte Massey-Ferguson knikstuurtrekker met 10 versnellingen en zelfs differentieelvergrendelingen in beide assen.

Schouwenaar had een volledige, zelfgemaakte serie scheepsschoorstenen van de vooroorlogse Meccano serie en een fraai groot wiel (7).

Elshof bouwde de bekende blokzetkraan in donkerblauw-geel. Hij wordt door één motor aangedreven. Handig is het stroef laten bewegen van de handels met 25 mm riemschijven en een bandje op de assen ervan.

Huib van Wijngaarden heeft zijn bekende kraan vaak moeten demonstreren. Enkele deskundige bezoekers zagen al bij de deur welk merk en type het is, een compliment voor de bouwer. Zijn kraan is nu ook in Canada nabgebouwd, dit zag ik in het Canadeese blad.

Kroon was er met zijn Märklin Metall maaidorser (5).

Sijtstra, geroutineerd Temsi-bouwer, was er met de heimachine, een fraaie bouwlift, een boortoren en met enkele klokken, w.o. een met een rondslingerend balletje als timer.

Sijnja's astronomische klok werd ook hier weer enorm bewonderd (13).

J. van Dijk toonde het al op de jaarvergadering getoonde model van de Rolls Royce 1906. Tenslotte waren er een paar vitrines met oude en nieuwe onderdelen en dozen (15).

Aangeboden Meccano, e.d. door niet leden, opgegeven op de tentoonstelling.

Een mooie kans Uw voorraad aan te vullen. Ga wel eerst alles goed bekijken.

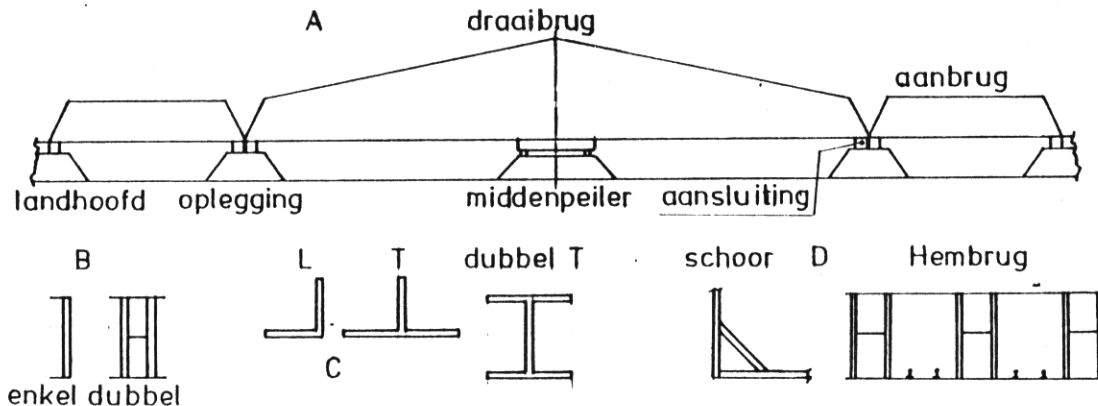
1. J. Schilder, Gerard Reynstraat 37, Den Haag. 070-858453. Doos 9-10, rood-groen.
2. A. Boxma, Noltheniusstraat 37, Utrecht. 030-933807. Merk onbekend.
3. G.J. Fonk, Amstelveen. 020-414143. Vooroorlogse doos 6.
4. van Gernerden, Dreef 47, Rotterdam-Z. 010-320512. 5 kg Meccano.
5. H.J. Koffijberg, Hogekade 35, 3341 HE H.I.Ambacht. 01858-3382. Kist 10, r/gr f2000.
6. P. Koote, Kramerstraat 74, Rotterdam Alexanderpolder. 010-209856. Onbekend wat.
7. J.H. Hilbers, Raadhuisstraat 12 Nijmegen. 080-220732. Onbekend wat.
8. Roosch, Allegro 28, Krimpen a/d IJssel. 01807-18394. Onbekend wat.
9. Raaymakers, Sterkenburg 109, Alphen a/d Rijn (Ridderveld). 01720-22522. Meccano, (Necobo, Constructor collectie.
10. J.J. van der Horst, Bachplein 384, Schiedam. 010-703081. Meccano doos 8.
11. C. Verbrugge, Beyershof 70, 2411 JV Bodegraven. 01726-13718. Doos 8, Fr. Nieuw f 600.
12. M.A. Westervoort, Texelstraat 20b, 3083 PW Rotterdam. 010-816497. 3-4 dozen Meccano.
13. Tony Mouw, Kon. Julianastraat 55a, 2922TC Krimpen a/d IJssel. 01807-10243. Idem.
14. W. Croon, Rotterdam. 010-664071. Nikkelen Meccano.
15. Ed. Verdult, Vondellaan 71, Etten-Leur. 01608-13593. Onbekend wat.
16. J.C. Verbraak, Hordijkerveld, IJsselmonde. 010-827470. Nikkelen Meccano.
17. G. Hulskamp, de Eker 30, 8561 EX Balk. Doos 10, bl-g in kist + doos 8a ± f 1800.
18. M.L. Kurpershoek, Pr. Constatijnlaan 11, 5582 KJ Waalre. 04904-5540, (collectie nikkelen Meccano, zwarte Märklin en Märklin baggerset.
19. J.J. Muller, Fluitekruid 102, 3068 RR Rotterdam. 010-200690. Doos 5 + veermot. 1a.
20. H. de Haan, Jan Campertstraat 25, 5684 WT Best. Collectie Scientific.
21. T. Sluis, Kerkeveld 4, Venhuizen. 02284-1790. Onbekend wat.
22. W. Braber, Bergse Dorppstraat 53b, Rotterdam. 010-223959. Winkelrestant Meccano (in non Meccano kast, ± f 600.
23. D. Wennekes, Bergweg 169a, Rotterdam. 010-665176. Mechanika nikkel, doos 4 + boek.
24. P. Renier, Christinalaan 6, 8181 BD Heerde. 05781-3241. Doos ? 1034.
25. Chris Valk, Hordaland 20, Capelle a/d IJssel. 010-504309. Meccano doos 7, nieuw.
26. H.W. v.d. Wijck, Roelofstraat 55 Den Haag. 070-247229. Collectie Meccano.
27. J. Schilder, Ger.Reijnststraat 37, 2593 EB Den Haag. 070-858453. Grote collectie Meccano, tussen 9 en 10, 50-er jaren. Veel tandwielen, 20V w.str.motor + omkeerb. veermotor. Waarde in 1977 ± f 1400. Telefonische afspraak maken.

Enkele overwegingen bij het bouwen van bruggen, door L.J. Visser.

Een brug is een kunstwerk ter voortzetting van een (spoor-)weg over een hindernis, aldus de definitie. Bruggen over alle mogelijke hindernissen, rivieren, ravijnen en zelfs verkeersbruggen, worden graag nagebouwd en veroorzaken ook soms bijzondere effecten. Metaalbouwdozen kunnen hierbij een waardevolle bijdrage leveren, een inzicht te verschaffen in de vele moeilijkheden die de bouwer tegen kan komen.

Alvorens een model te bouwen krijgen wij te maken met het belangrijkste aspect van de verhoudingen; daarmee bedoel ik, lengte, breedte en hoogte. Men kan proberen deze exact aan te houden. Dat is echter met standaardmaten van metaalbouwdozen meestal niet helemaal mogelijk.

Het is daarom van belang zeer goede foto's en/of tekeningen te hebben. De meeste tijd bij een model gaat niet zitten in het bouwen maar in een aanvaardbaar concept te vinden tussen de maten in werkelijkheid en die van het model.

Ook het schoren van hoeken om de stevigheid te bevorderen kan men meestal niet juist imiteren. Er zullen vele compromissen moeten worden gezocht. Ook bij beweegbare bruggen is dit het geval, niet alleen de aandrijving, ook het opleggen op landhoofden, en de aansluiting op aanbruggen is soms een probleem. (zie tekening A)

Daarbij is bij vele werkelijke voorbeelden ook de lengte een groot bezwaar. Er zijn bruggen van zeer grote lengte:

- De brug over de Donau bij Cernavode is 3850 m,
- de lagunebrug bij Venetië is 3500 m,
- de brug over de Galveston baai in de U.S.A. is 3400 m,
- de Moerdijkbrug in Nederland is 2536 m.

Dit soort bruggen komt daardoor eigenlijk niet voor ons in aanmerking, dus zullen wij ons bepalen tot bruggen als: Hembrug, Velzerbrug en andere die voor modelbouw meer geschikt zijn, temeer daar alle aspecten hierbij aan de orde komen.

Ook kan men aandacht besteden aan de Quebec brug (van de Meccano boeken), de Firth of Ford brug in Schotland of een brug als de Golden Gate brug in San Francisco. En niet te vergeten de grote hef- of klapbruggen.

Er is een heel scala van voorbeelden, wij zullen echter zelf hierbij onze kennis moeten zien te verruimen, er zijn maar weinig model voorbeelden. Daarom hebben vele fabrieken zelf een afdeling om de kleine modelbouw te stimuleren.

Terug naar het model waar wij eventueel interesse voor hebben. Eerst maar eens kijken naar de zijkanten. Is de brug enkelvoudig of meervoudig uitgevoerd, d.w.z. zijn de zijkanten dubbel- of enkelvoudig gebouwd. (Zie tekening B). Ook de liggers zelf kunnen verschillend uitgevoerd zijn. (Zie tekening C, en ook M.N. 1.01 en 1.02)

Een voorbeeld wil ik U geven. De Hembrug was uitgevoerd met 6 liggers. Zijkanten als gegeven dubbel gebouwd en in het midden nog eens dubbel (zie tekening D). Dus elke zijkant bestaat uit een aantal streken voor de staande en schuine verbindingen, dus voor de brug 6 x dit aantal. Ik zelf noem dit altijd een materiaalslag, omdat deze aantallen soms groot kunnen zijn. Dan de dwarsverbindingen ook geschoord wat meer materiaal vreet, dan nog de verstijvingen om de brug niet te laten slingeren. Maar allereerst het concept om een goede verhouding tussen de lengte, de breedte en de hoogte te vinden. Dat moet in de vorm van experimenteren worden gevonden. Ikzelf doe dit altijd op de vloer, daar is de meeste ruimte. Eenmaal een aanrjemelijk concept gevonden, dan bouwen. Stel U in op vele, vele uren, echter de triomf als het lukt is misschien aanleiding het eens te proberen. Ik wens U hierbij veel vreugde bij het beleven van ons gezamenlijk plezier van de metaalbouwdoos.

Nieuwe leden:

197. H. van Buuren, West Vlietweg 1, 2266 LA Leidschendam.
 211. A. van der Pol, Kennemerstraatweg 168, 1851 AV Heiloo.
 212. C. Millenaar, Briklaan 11, 9351 LP Leek. 05945-15847.
 213. Ir. J.C. Balder, Soerenseweg 111, 7313 EJ Apeldoorn. 055-551971.
 214. H. Verdeyen, Kon. Emmalaan 3, 4835 KH Breda. 076-614409.
 215. Prof. Dr. J.L. Mastboom, Merellaan 2, 6581 CH Malden. 080-581080.
 216. Ir. G.W. van Arragon, H. van Tussenbroekstraat 6, 6952 BL Dieren.
 217. N.A. van Beek, Roelofsstraat 10, 2596 VN Den Haag. 070-246221.
 218. J.C. Schlaghecke, Hadewijckstraat 36, 5216 KD 's-Hertogenbosch. 073-136816.
 219. G.S. Kleinekoort, Parkweg 187, 2271 BA Voorburg. 070-862145.
 220. A.W. de Vries, Commandeursweg 104, 6721 ZP Bennekom. 08389-5719.
 221. Ir. W. de Steur, Lijsterbeslaan 61, 3053 NJ Rotterdam.
 222. A.K. Aksinski, Nassausingel 24, 4811 DG Breda. 076-134749.
 223. B.H. Dijkstal-van den Berg, Karel van Egmondstraat 206, 5915 HV Venlo. 077-19856.
 224. J.F. Torn, Prins Hendriklaan 59, 3135 ZB Vlaardingen. 010-353236.
 225. L. Hoogsteen, Hearrewei 10, 9073 GA Marrum. 05181-1822.
 226. H. van Langelaar, Kralingseweg 143, 3062 HB Rotterdam. 010-526121.
 227. P.J. Ploegmakers, Stationsweg 23, 7475 NM Markelo. 05476-2451.
 228. G. van Leeuwen, Anatole Franceplein 708, 3069 BJ Rotterdam. 010-207923.
 229. G.A. Lischer, Brahmsstraat 9, 6904 DA Zevenaar. 08360-25577.
 230. J. Bakker, Klingelbeekseweg 23, 6812 DE Arnhem. 085-510137.
 231. Albert Zweers, Huis-te-Vlietlaan 71, 3525 CE Utrecht. 030-883077.
 232. K.W. Malipaart, Fagellaan 25, 3445 EZ Woerden. 03480-13526.
 233. Jaap van Bergeijk (J), Krommedijk 7, 3214 LH Zuidland. 01881-1695.
 234. S. Touber, Delflandstraat 63, 2631 HB Nootdorp. 01731-9368.
 235. A.L.M. Nijhoff, Rob de Vriesstraat 65, 7558 SC Hengelo (O). 074-772374.
 236. A.M.W. Sebus, van Lemneplan 29, 1217 NB Hilversum. 035-12850.
 237. F.W. Meyer, Fabriciusstraat 69, 2612 HN Delft. 015-130084.
 238. A.J.L. Terwen, 2^e Middellandstraat 9A, 3021 BL Rotterdam. 010-772605.
 239. J.G. Kuijl, Mozartlaan 18, 3603 BH Maarssen. 03465-64405.
 240. H. Krantz, Aak 22, 2377 CN Oude Wetering. 01713-5535.
 241. M. Nyessen, Koekoeklaan 5, 3722 AM Bilthoven. 030-787101.
 242. Th. van den Heiligenberg, Kapelweg 33, 3566 MK Utrecht. 030-712637.
 243. L.H. van der Bilt, Aart van der Leeuwlaan 1112, 2624 MC Delft. 015-561893.
 244. Ir. A.J. van der Ploeg, Arnhemse Bovenweg 78, 3971 ML Driebergen. 03438-15161.
 245. H.Q. Grünefeld, Ripperdastraat 6, 9936 BC Farmsum. 05960-17027.
 246. B. Kruythoff, Stougjesdijk 126, 3271 KG Mijnsheerenland. 01860-12353.
 247. W.H. van der Schalie, Slinge 518, 3086 EV Rotterdam. 010-801951.
 248. H.S. Steur, Havenstraat 35, 3511 NB Utrecht. 030-315094.
 249. L.C.W. Wentzel, Auteurslaan 21, 5044 MA Tilburg. 013-673114.
 250. B.W.J. Span, Langendijkstraat 1A, 5171 EN Kaatsheuvel.
 251. P.C.H. Grasman, Eemstraat 19, 2025 RD Haarlem. 023-382861.
 252. W. ten Bosch, Vinkenbuurtweg 17, 3951 CA Maarn. 03432-1871.
 253. E. de Vreugd, 1^e Morgendreef 27, 5233 NC 's-Hertogenbosch. 073-410986.
 254. H. Nobel, Meidoornlaan 31, 3411 BS Lopik. 03475-2641.
 255. A.G.A. van Brussel, Haarlemmerstraat 267, 2312 DT Leiden. 071-122061.
 256. Jan Visser, Commandeurskade 54, 3155 AD Maasland. 01899-23000.
 257. N. van Olphen, van Breestraat 52, 1071 ZR Amsterdam. 020-712084.
 258. F. Dullemeijer, Cimbaalhof 20, 4876 BP Etten-Leur. 01608-20471.
 259. J. van Vollenhoven, Pelikaanlaan 8, 5613 GJ Eindhoven. 040-432120.
 260. F.L. Talman, Charlotte de Bourbonlaan 31, 3136 GK Vlaardingen. 010-743124.
 261. D. Huysmans, Bastiaanpoort 40, 2611 MC Delft. 015-135541.
 262. W.J. Meyer, Dr. Kijlstraweg 30, 9063 JC Molenend. 05103-2884.
 263. N.A. Vuijk, Marseillehof 16, 3067 WH Rotterdam. 010-207534.
 264. Tjauw-A-Hing, Bredestraat 3b, 3011 RB Rotterdam. 010-127383.
 265. B.N. Krom, van Zeggelenplein 126, 2032 KG Haarlem. 023-352075.
 266. A. van Dijk, Jan van Goyenstraat 34, 6717 GX Ede.
 267. G.J. van Beers, van Heutzpark 35, 3131 NH Vlaardingen. 010-344670.
 268. P.J. Oosterbaan, Seino van Dorthlaan 16, 7437 VX Bathmen.
 269. Andries Schoneveld, Rembrandtweg 109, 2981 CV Ridderkerk.
 270. H. van der Meer, (Nassaustraat 1) postbus 1, 2410 AC Bodegraven. 01726-12666.
 271. H. Wessels, Leidschestraat 132, 2182 DS Hillegom. 02520-17734.
 272. W.B. van den Berg, Molenstraat 84, 4841 CG Prinsenbeek. 076-414542.

Nieuwe Leder (vervolg):

273. G.J.A. Riesthuis, Laan 1954-10, 3454 GR De Meern. 03406-1582.

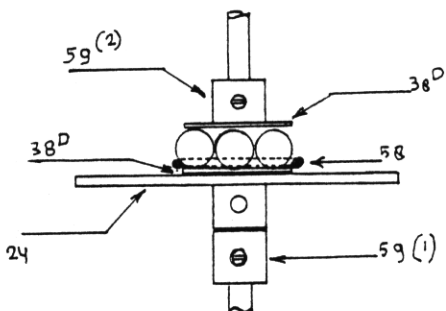
274. J. Buisman, Onderweg 2, 4221 LC Hoog Blokland.

275. F.K. Rijdsdijk, Wilgehout 22, 2771 LP Boskoop.

276. A.G. Tas, Costeinderweg 96, 1432 AN Aalsmeer.

Enkele compacte druklagers, door C.J. Trommel.

Druklager met 4 kogels en doorgaande as dat een zware druk kan opnemen.

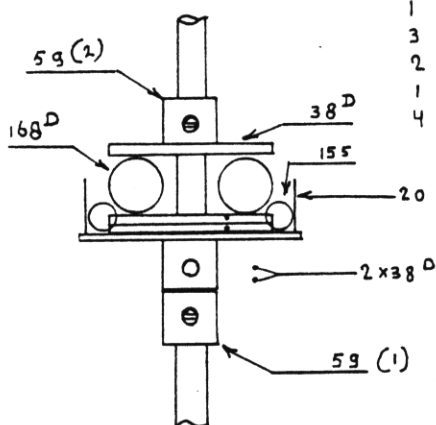
1 x 24 of 24 a (o.g.w.)
2 x 38 D
2 x 59

6 cm. van nr. 58 (veerring)
1 x 58 A
4 x 168 D

1. Knip 6 cm veerkoord no. 58 af.
2. Buig dit rond en verbind de einden met een koppelschroef no. 58a om een veerring te maken. (Dit is vrij lastig omdat de neiging tot strekken door de kleine lengte groot is).
3. Plaats een no. 24 of 24a, o.i.d. op een as en steun hem met een kraag no. 59 (1).
4. Leg er een 19 mm ring no. 38d op.
5. Leg daarop de veerring.
6. Plaats de 4 kogels voorzichtig tussen de veerring en de as.

7. Plaats de tweede ring no. 38d en een kraag no. 59 (2) op de kogels en zet de zaak vast. Zorg er voor dat het lager licht blijft lopen maar niet te ruim is, zodat de kogels er niet uit kunnen glippen.

Druklager met 4 kogels.

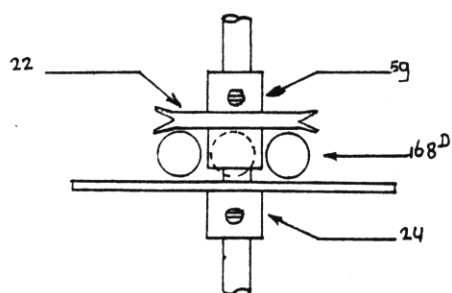

1 x 20
3 x 38 D
2 x 59
1 x 155
4 x 168 D

1. Plaats een flenswiel no. 20 op een as en steun het met een kraag no. 59 (1).
2. Plaats twee 19 mm ringen no. 38d binnen de flens van het wiel en zet ze min of meer klem met een rubberband no. 155. (iets frommelen en aandrukken met bijv. een riemschijf no. 22).
3. Plaats de 4 kogels en zet de zaak vast met een 19 mm ring no. 38d en een kraag no. 59 (2).

In de meeste gevallen is het aan te bevelen druklagers verticaal te monteren.

Druklager met 6 kogels.

1 x 22
1 x 24 (o.g.w.)
1 x 59
6 x 168 D
1 x as van geschikte lengte

De 6 kogels worden door de opstaande rand van de riemschijf no. 22 bij elkaar gehouden. De kogels hebben wat onderlinge speling en lopen dus niet klem. De no. 24, o.i.d. is op de as vastgezet, terwijl de no. 22 los op de as zit en door een kraag no. 59 op zijn plaats gehouden wordt.

Men kan ook de no. 24 met de naaf naar boven monteren zodat de kogels rond deze naaf lopen. In dit geval wordt de no. 22 met de naaf naar boven gemonteerd.

Een interessante en moeilijke(?) vraag.

Ons lid Schurink vraagt of iemand een 17-tands rondsel kent dat op een 60-tands Mecano tandwiel past. Wie weet een oplossing?

K O P I J   E N   A D V E R T E N T I E S   V O O R   H E T   Z O M E R N U M M E R

V O O R   1   M E I   I N Z E N D E N

Agenda.

21 - 24 maart. Techniek in Vrije Tijd, Jaarbeurs-Utrecht.

Dit is voor ons een bijzonder belangrijke tentoonstelling. Wij hebben er in 1983 met veel succes aan meegedaan en doen ook nu weer mee op de 100 m² grote stand no. 7150.

Vrijwel elke denkbare hobby is op deze grote tentoonstelling met fraaie stands vertegenwoordigd. Daardoor kunnen ook de dames die zich minder voor techniek interesseren volop genieten van op hun interesses gerichte hobbies.

Wij kunnen uit eigen ervaring zeggen dat het bezoek een belevenis is en dat er ook voor ons naast metaalbouwdozen veel interessante zaken te zien zijn.

Naast de stands van hobbyclubs zijn er vele voor ons belangrijke handelsstands met materialen, motoren en gereedschap, teveel om op noemen.

Voor het inrichten en bemannen van onze stand is hulp nodig. Willen vrijwilligers zich bij de Secretaris melden?

31 maart. De Noordelijke Verzamelaarsmarkt, Martinicentrum te Groningen.

17 - 18/19 mei. Exposition 1985 van de Club des Amis du Meccano in de salons de Blossac te Poitiers, Frankrijk. Volgens leden die er waren zeer de moeite waard.

21 - 23 juni. Skegex'85, Skegness, Lincolnshire. Zeer de moeite waard.

Nadere inlichtingen bij Mike Cotterill, 37 Park Avenue, Skegness, Lincolnshire PE25 2TF. Het meebrengen van modellen wordt zeer op prijs gesteld.

Begin juli - augustus. M.G.N. tentoonstelling in het Speelgoedmuseum te Deventer.

juli - augustus. Hobbytentoonstelling in Noorder Dierenpark te Emmen met M.G.N. deelname.

Wie levert wat?

Andreas Konkoly, H-1137 Budapest, Katona J.u.28, III.17 levert tegen betaling goede bouwbeschrijvingen van vele, vaak zeer originele modellen die met doos 10 kunnen worden gebouwd. Bekend zijn o.a. Meccanografen, schildpad, enz. Lijst bij redactie.

M.W. Models, 4 Greys Road, Henley-on-Thames, Oxon RG9 1RY, tel. 0491 - 573436.

Betaling kan via postgiro, acc. Nat. Girobank 25.422.4008. Prijslijst op aanvraag.

B.N. Love, 61 Southam Road, Hall Green, Birmingham B28 8DQ. Tel. 021 - 777.7645.

Zeer goede speciale orderdelen. Kopie van de prijslijst bij de redactie.

Watford Mail Order Service, 12 Langland Drive, Pinner, Middlesex HA5 4SA. Lijst vragen.

Cleveland Meccano, P.O.B. 3, Guisborough, Cleveland TS12 6PE. Prijslijst aanvragen.

Stokys Eiko, Maihofstrasse 36, 6004 Luzern. Tel. 041-361919. Prijslijst aanvragen.

Verschillende interessante onderdelen die bij Märklin, Temsi en Meccano passen.

Central Train, 81-rue Réaumur, 75002 Parijs. Métro Réaumur-Sebastopol. Winkel.

Bekend adres met flinke voorraden Meccano.

Fées des Jouets-Alsace Sports, 13-rue de la Mésange, 67000 Straatsburg. Winkel.

Model Trains-Trains Miniature, 183 Grande rue Guillotine, Lyon VII. Winkel

Le Petit Train Bleu, 7-rue de la Charité, Lyon. Winkel.

De Voorzitter kan orders voor Argentijnse Meccano onderdelen bundelen. De fabriek maakt een groot assortiment met verschillende interessante nieuwe onderdelen.

De levering kan veel tijd vragen. Kopie van de prijslijst bij de redactie.

Praatmiddagen.

Hebbing en van Wagtenonk hebben twee keer een praatmiddag voor de Zuiderlingen in Eindhoven georganiseerd. Het waren betrekkelijk kleine, gezellige bijeenkomsten zonder agenda, e.d. Sommigen hadden een model meegebracht, anderen boeken of tijdschriften zodat er genoeg te zien en te praten was.

Van Wagtenonk denkt er over in mei weer een te organiseren. Nadere inlichtingen bij M. van Wagtenonk, Avondroodstraat 10, 5651 HB Eindhoven, tel. 040 - 812051.

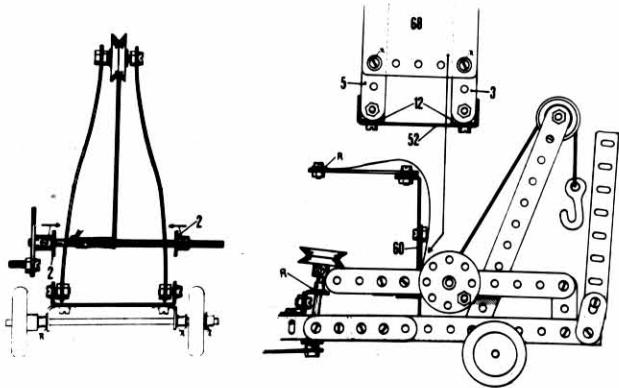
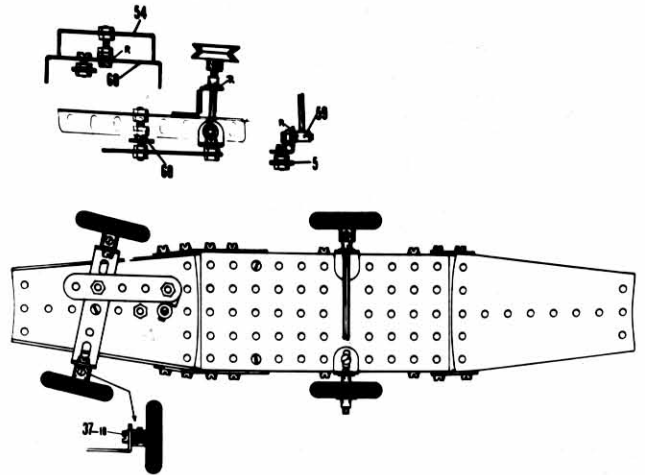
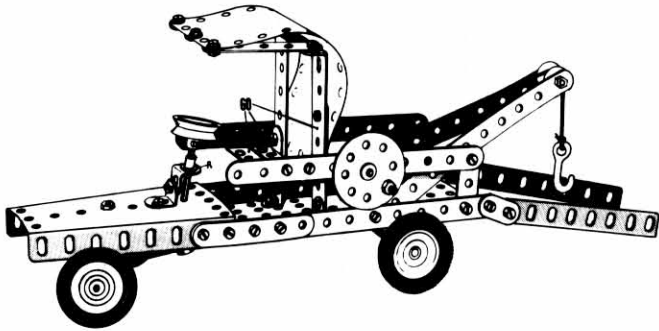
De tijd lijkt mij rijp dit ook elders te gaan doen. Ik denk hierbij aan bijvoorbeeld: Groningen-Friesland-Drente, Overijssel-Gelderland, Utrecht-Noord Holland en Zuid Holland-Zeeland, om maar iets te noemen.

Wie bindt de kat de bel aan? Het is zeer de moeite waard.

Rubriek voor junioren.

Hierbij voor de eerste keer een eenvoudig model voor junioren met weinig onderdelen.

Kraanwagen, door S. Sijtstra

De Heer Sijtstra heeft voor Temsi diverse eenvoudige modellen ontworpen en ons daarvan duidelijke tekeningen gezonden.

Deze kraanwagen kan door kinderen goed worden gemaakt, daarvoor zijn de tekeningen duidelijk genoeg. De nummers hebben betrekking op die van Temsi onderdelen.

Het model kan uiteraard ook met dozen van andere merken worden gebouwd. Zij die over wat meer onderdelen kunnen beschikken zien wel mogelijkheden het model op bepaalde punten te verfraaien en/of te verbeteren.

Veel plezier met het bouwen en spelen.

TE KOOP

MECCANO ONDERDELEN

- 1^e Gebruikte onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig van display modellen in de kleuren rood, groen, blank, goud, blue-gold en nog wat in nikkelen uitvoering.
- 2^e Nieuwe onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig uit Meccano dozen van de laatste tijd, dus geel, blank, donkerblauw, e.d.

Niet alle nummers voorradig. Informeren!

Prijslijst van Januari 1985 wordt op aanvraag gratis toegestuurd.
Scherpe prijzen en speciale aanbiedingen!

Levering uitsluitend aan M.G.N. leden. Voorwaarden: Bestelling per post, per telefoon of, na afspraak, aan huis. Verzending: Goed verpakt, maar wel met berekening van porto. Betaling na ontvangst.

W.D. van der Kleij, Veldlaan 48, 7824 VH Emmen. Tel. 05910 - 22212.

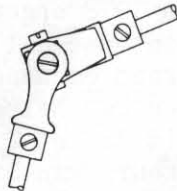
meccano-nieuws

Clubblad Meccano Gilde Nederland

No. 3.03
Zomer 1985

VERENIGING VOOR METAAL-
CONSTRUCTIE MODELBOUW

Verschijnt 4 x per jaar.

Redactie en advertenties:

H.M. Elema, tel. 08370 - 12973

Sleedoornplantsoen 7, 6706 CB Wageningen

Bestuur:

Voorzitter:

L.M. Steenvoorden, tel. 079 - 164130
Dunantstraat 749, 2713 TD Zoetermeer

Secretaris:

Fr. Dijk, tel. 05945 - 15091
de Grouw 28, 9351 LP Leek

Penningmeester:

D.S. van der Kloet, tel. 03480 - 20310
Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden

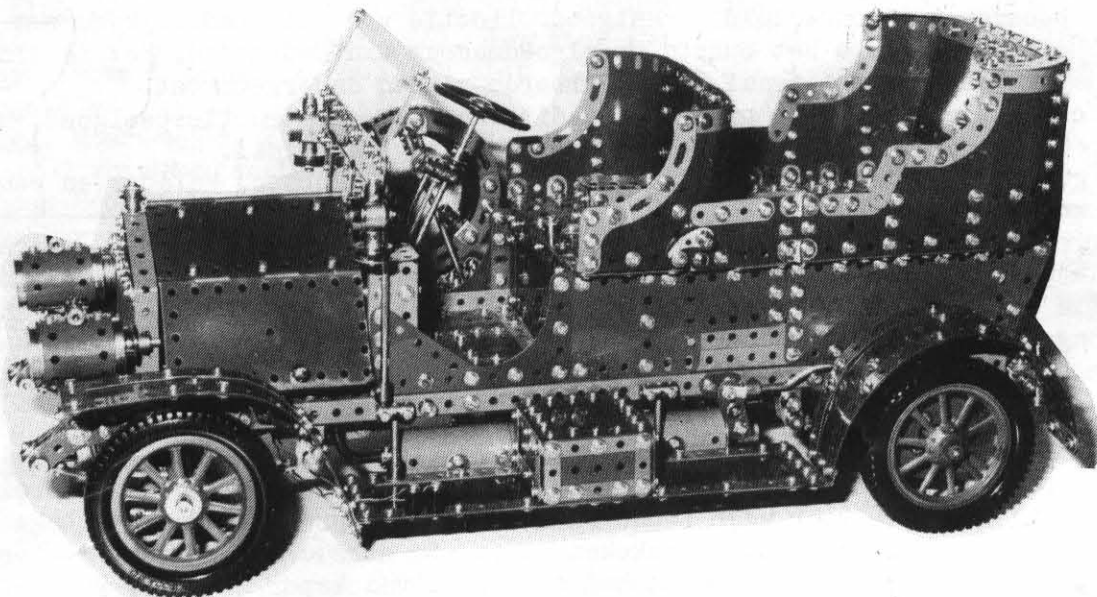
Verenigingsjaar 1 oktober - 1 oktober. De contributie is f 30,- p.jaar.

Alleen leden: Vraag en aanbod f 2,50 per 6 regels + 1 regel adres.

Betalingen uitsluitend op postgiro no. 54.84.519 t.n.v.

Meccano Gilde Nederland, Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden.

S P E C I A A L T E N T O O N S T E L L I N G S N U M M E R - C A T A L O G U S

Van de redactie.

Deze keer een speciaal nummer, gewijd aan de M.G.N. tentoonstelling die van 28 juni tot 25 augustus in het Speelgoed- en Blikmuseum te Deventer wordt gehouden. Het is tevens de catalogus die het publiek kan kopen. Op deze wijze krijgt het een indruk van wat het M.G.N. is en doet. Door deze opzet is er wat minder ruimte voor de normale rubrieken, dit zal in het 12 pagina's tellende herfstnummer worden goedge maakt.

Deze tentoonstelling is mogelijk dank zij de medewerking van het Speelgoed- en Blikmuseum en steun van de Stichting Vrienden van Mechanisch Speelgoed; wij zijn hen daarvoor bijzonder dankbaar.

Meccano weer in de winkels.

In verschillende winkels zijn onderdelen en uitrustingen weer uit voorraad leverbaar. Bestellingen kunnen veelal vlot worden uitgevoerd. Opvallend is dat bepaalde onderdelen relatief duur zijn en andere niet. Of dit een verstandige politiek is moet worden afgewacht. Men hoort deze geluiden ook uit Engeland.

Volgens de berichten wordt de productie in Calais geconcentreerd. Of bijvoorbeeld Argentinië dan weer als Exacto zou kunnen doorgaan is niet bekend.

De geschiedenis van mechanisch speelgoed.

De fabricage van mechanisch speelgoed dateert van begin 19^e eeuw en kreeg na 1850 een grote stimulans door de metaaldrukunst. Aanvankelijk geschiedde de fabricage door kleine werkplaatsen in Z. Duitsland en Midden Europa en werd het door handelaren in Neurenberg aan de man gebracht. Na 1860 werd de fabricage meer en meer door grote fabrieken overgenomen, maar Neurenberg bleef de handelsstad voor speelgoed.

De grote handelaren en fabrieken hadden een ongelofelijk uitgebreide collectie en naast goedkoop ook duur kwaliteitsspeelgoed, zoals treinen, stoommachines, e.d.

Blik heeft tot na 1945 de speelgoedmarkt beheerst, daarna is het gedeeltelijk door plastic verdrongen, soms een vooruitgang, soms niet.

De Stichting Vrienden van Mechanisch Speelgoed.

De Stichting, postbus 1, 7214 ZG Epse, werd in 1978 opgericht met als doelstelling openbare collecties in Nederland, en speciaal het Deventer Speelgoedmuseum, te steunen. Dit geschiedt met raad en daad, o.a. door het in bruikleen afstaan van passende objecten en het helpen organiseren van tentoonstellingen. Een belangrijke activiteit is het 2 x per jaar, mei en november, organiseren van een ruil- en verkoopbeurs. De beurs van 2 november is de 15^e; er zijn deelnemers uit Nederland, België, Duitsland, Frankrijk, Engeland en U.S.A. Naast het gebruikelijke speelgoed is er ook wel eens Meccano, e.d. te koop.

De Stichting onderhoudt nauwe betrekkingen met diverse organisaties, w.o. het M.G.N.
MEN KAN ZICH ALS CONTRIBUANT OPGEVEN BIJ BOVENGENOEMD ADRES!

Het Speelgoed- en Blikmuseum, Brink 47, Deventer.

Openingstijden: Dinsdag - Zaterdag 10 - 12.30 en 14 - 17 uur.

(In de schoolvacanties 10 - 17 uur). Zondag 14 - 17 uur.

Het Speelgoed- en Blikmuseum is voortgekomen uit een in 1932 voor het eerst tentoongestelde speelgoedcollectie van het Stedelijk Museum de Waag en is daarmee het oudste speelgoedmuseum van Nederland. Het is sinds 1982 in de huidige, fraai gerestaureerde panden ondergebracht.

De unieke collectie omvat drie groepen: Traditioneel en constructiespeelgoed, mechanisch speelgoed en blikartikelen, bijvoorbeeld verpakkingsmateriaal.

Er is een goede collectie houten en stenen blokkendozen, Mobaco, Matador en een beperkte collectie metaalbouwdozen.

De collectie mechanisch speelgoed is zeer gevarieerd en interessant. Het gaat hierbij vooral om blikken speelgoed en stoommachines met toebehoren.

De collectie blikwaren is door Thomassen en Drijver verzameld en wordt thans in het museum tentoongesteld.

Het museum houdt regelmatig speciale tentoonstellingen, zoals nu die over Meccano.

Meccano en het Meccano Gilde Nederland.

Meccano is niet door een technicus maar door een employe van een groothandel in vleeswaren uit Liverpool, Frank Hornby, uitgevonden. Hij zat tijdens een lange treinreis te denken over kerstgeschenken voor zijn zoons en zocht iets duurzams dan het bekende blikken speelgoed waarop ze al gauw uitgekeken waren. De eerste onderdelen, strips, wielen, assen, bouten en moeren werden in het schuurtje van koper gemaakt. Het systeem bleek te werken en de jongens speelden er graag mee. Hornby zag er opvoedkundige en commerciële mogelijkheden in en kreeg in 1901 octrooi op het systeem. De onderdelen kwamen van toeleveranciers en één medewerkster zorgde voor het verpakken. Hornby zelf maakte de handleidingen en toog de boer op om zijn spullen aan de man te brengen. Dat ging in het begin moeizaam, geen enkele winkelier zag er brood in. Toch kwam de afzet op gang en kreeg Hornby moeilijkheden door te late levering en slechte kwaliteit. Intussen was de te lange en moeilijk in het gehoor liggende naam "Mechanics Made Easy" door "Meccano" vervangen, een goede greep. In 1909 begon Hornby in een oude carrosseriefabriek zelf te produceren. Deze was al gauw te klein zodat Hornby grond kocht aan de Binns Road waar de nieuwe fabriek in 1914 met 1100 mensen kon gaan draaien. Al eerder waren fabrieken in Frankrijk en Duitsland gesticht. De Berlijnse fabriek werd in 1914 door de overheid in beslag genomen en aan Gebr. Märklin verkocht. Daaruit ontstond na 1919 "Märklin-Meccano" en uiteindelijk de huidige "Märklin-Metall".

Hornby heeft vele processen gevoerd om zijn rechten te beschermen; een ervan duurde 9 jaar maar werd gewonnen. Na aflopen van de basisoctrooien kwamen er vele merken die meer of minder succes hadden, zodat er thans meer dan 400 merken bekend zijn.

Na 1919 werd het programma uitgebreid met vele nieuwe onderdelen, met Hornby treinen, en later met vliegtuig- en autobouwozden, Hornby raceboten, Elektron en Kemex experimenterdozen, de beroemde Dinky Toys, Dinky Builder bouwozden en na 1950 Plastic Meccano.

In 1936 stierf Hornby en kreeg zijn zoon Ronald de leiding. In 1964 werd het familiebedrijf aan Lines Bros. (Triang) verkocht. Deze ging in 1971 failliet en Airfix nam de zaak over. Ook Airfix ging failliet en Meccano werd eigendom van General Mills. Een poging tot rationalisatie leidde tot een langdurige staking en in 1969 tot sluiting van Binns Road. De pers schreef toen dat Meccano niet meer bestond. Dit nu is onjuist; de Franse, de Spaanse en de Argentijnse fabrieken zijn steeds blijven produceren en doen dat nog. Kort geleden nam Mr. Jeffrey Mandel Meccano over en is Meccano ook hier weer verkrijgbaar.

Clubs.
Er bestaan in verschillende landen Meccano clubs, vaak gilde genoemd. Het in september 1982 opgerichte Meccano Gilde Nederland telt thans ruim 280 leden en is een gezellige club van enthousiastelingen waarin praktisch elk beroep en elke leeftijd zijn verenigd. Er is een intensief contact met een aantal buitenlandse clubs en er wordt aan verschillende manifestaties meegedaan, vaak met veel succes.

Met hun enthousiasme eren deze clubs, die zich in een stijgende belangstelling mogen verheugen, de nagedachtenis van een groot man die de wereld een prachtig speelgoed gaf.

De exposanten en hun modellen.

Fr. Dijk, de Grouw 28, 9351 LP Leek

Loopmachine (1).

J. van Dijk, Bouwmeestershoeve 212, 7326 RP Apeldoorn

Rolls-Royce 1906 (2).

H.M. Elema, Sleedoornplantsoen 7, 6706 CB Wageningen

Vuurtoren (3), paalklimmer (51), smid (52).

A.B.M. Elshof, Pr. Alexanderstraat 4, 7009 AH Doetinchem

Stoommachine (6), brandweerauto (4), dragster (5).

J. Giesen, Mozartstraat 54, 6661 BM Elst

Drie vogeltjes (53).

H.L. Hagg, Moerweg 88, 2531 BA Den Haag

DAF FA 2200 vrachtwagenchassis (7), autokraan met telescooparm (8).

B. van den Hoogen, Kon. Julianastraat 200, 7415 GR Deventer

Stoomtrekker met kolenwagen (9), blokzetkraan (10), juniormodel (11).

W.D. van der Kleij, Veldlaan 48, 7824 VH Emmen

Watt's stoommachine (12), paard en wagen (13).

J. Kroon, Topaasstraat 43, 9743 LB Groningen

Uurwerktrekker (15), Eiffeltoren (14), Märklin vliegtuigdraaimolen (16).

F. Meurs, Zijl 31, 1862 HL Bergen

Weefgetouw (17), Meccanograaf (18), auto in frame (19), vliegtuig (20).

P. Ploegmakers, Stationsweg 23, 7475 NH Markelo

Originele uitrusting no. 9A (21), originele uitrusting no. 5A (22).

K. Quast, P. de Hooghstraat 11, 6717 PV Ede

Supermodel no. 1, Meccano autochassis (23).

A.J. van de Ruit, Diepenhorst 25^c, 3085 WH Rotterdam

Mini blokzetkraan (24).

Ralph Schurink, Burg. Bontekoelaan 12, 7437 CR Bathmen

Rolls-Royce (30), Meccano showmodel (31), mini hijskraan (32), Mamod stoommachine (33).

J.H. Schurink, Burg. Bontekoelaan 12, 7437 CR Bathmen

Maanstandklok (34), lampjesklok (35), grote Märklin stoommachine (36), kleine Märklin stoommachine (37), winkelkast met onderdelen (38), vliegtuigbouwoz 12 (39), vliegtuigbouwoz 11 en 11A (46), kleine ellipsograaf (40), grote ellipsograaf (41), onderdelenkaart (42), doos met groot rollager (43), dubbel reuzenrad (44), autobus van affiche (45), kleine uitrusting (47), aandrijfuitrusting B (48), Highway Multikit (49), Army Multikit (50)

L.M. Steenvoorden, postbus 7066, 2701 AB Zoetermeer

Sprekende en goochelende robot (25), acrobaten (26). wisselbord (bij ingang museum).

M.P.D. Sijnja, Klinkenbergerweg 34, 6711 ML Ede

Hijskraan (27).

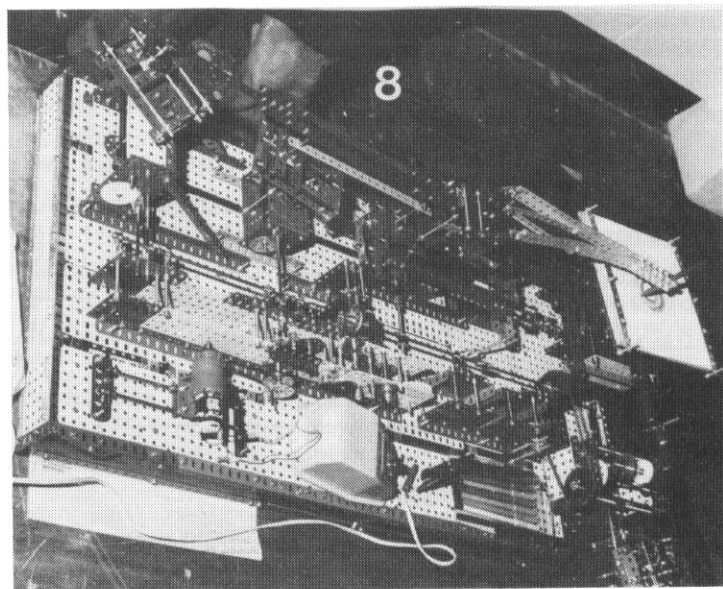
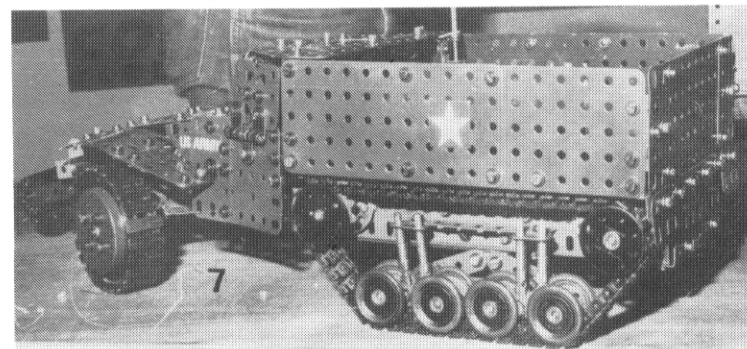
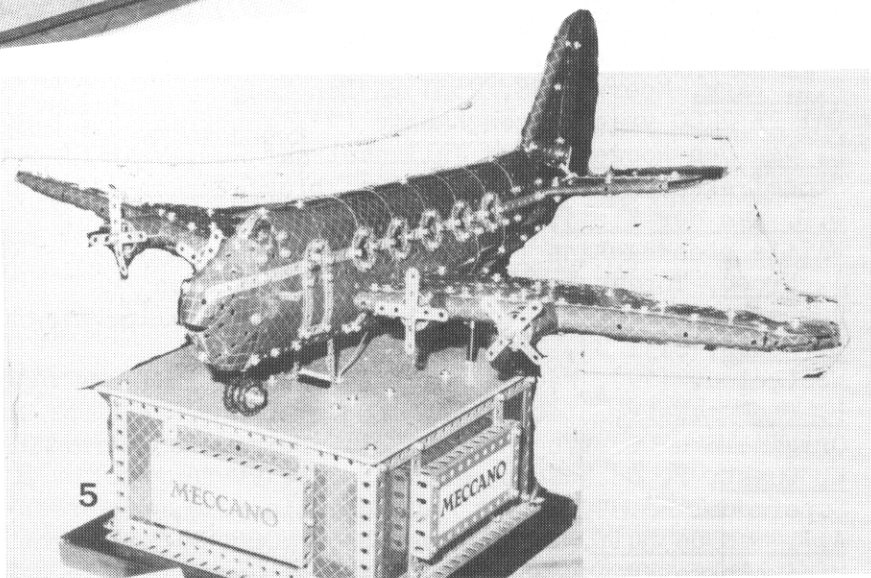
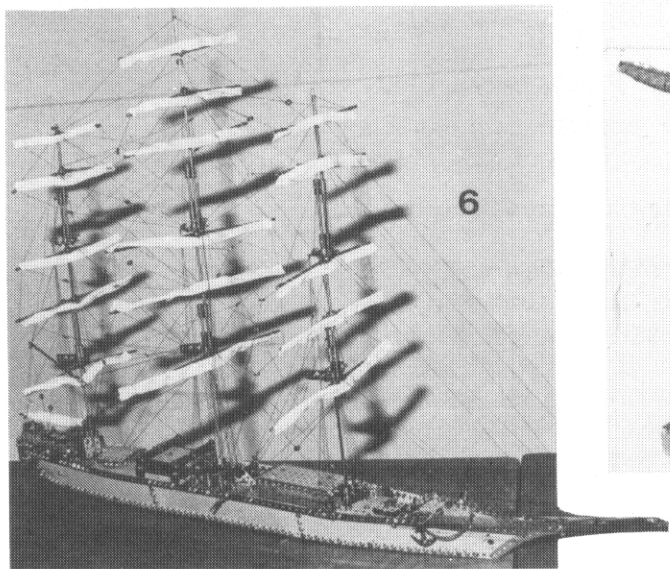
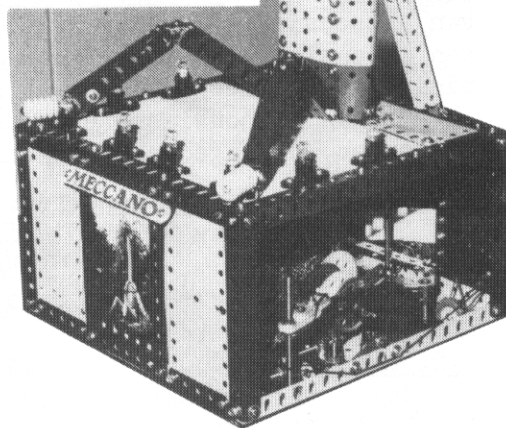
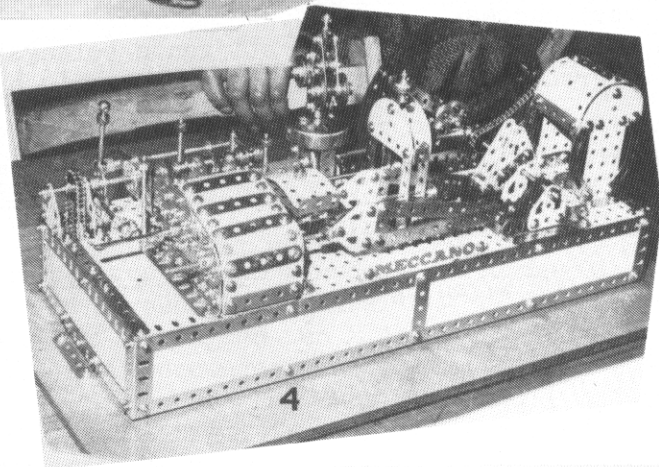
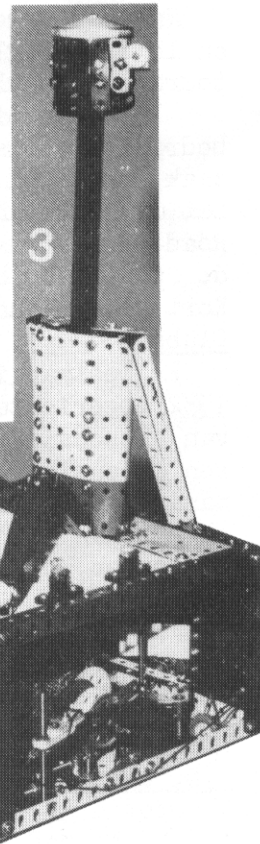
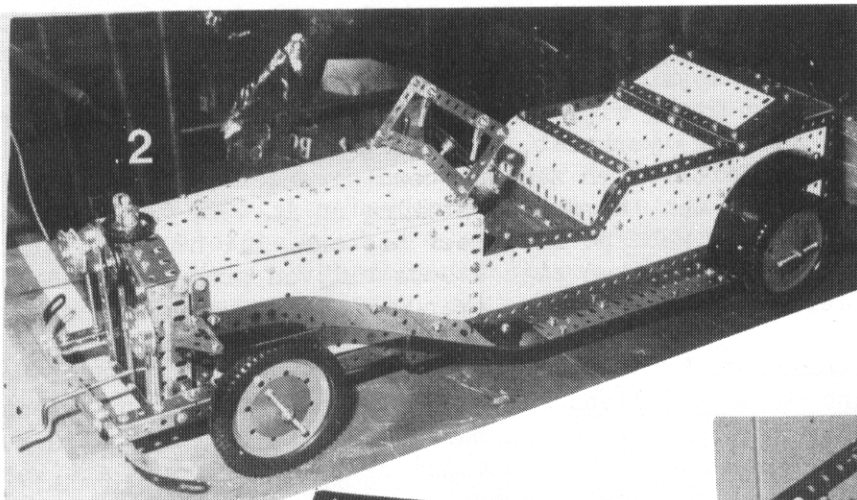
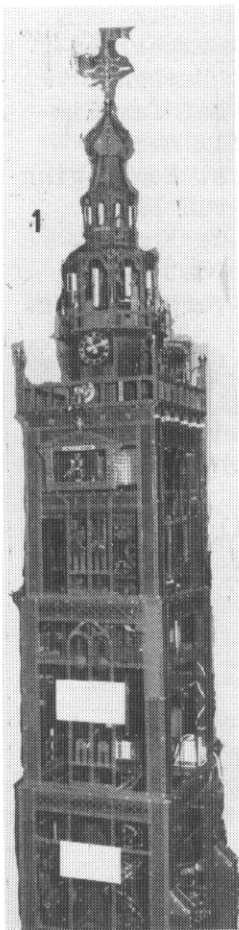
S. Sijtstra, Uniastate 2, 7608 XM Almelo

Eenvoudige modellen voor junioren (28).

G. Venema, Renessestraat 35, 1566 KP Assendelft

Kermisattractie (29).

Temsi past sinds 1 januari 1985 loodvrije lak toe.

Techniek in Vrije Tijd.

De deelname aan Techniek in Vrije Tijd was verheugend groot. Niet minder dan 21 leden en 1 lid van het Midlands Meccano Guild exposeerden een keur van modellen zodat onze stand ook nu weer een grote attractie bleek te zijn. En nu een korte rondgang:

Leo Steenvoorden trok met zijn nu landelijk bekende goochelrobot veel volk en had bovendien zijn acrobaten en het wisselbord meegebracht.

Rolf Roozeboom liet een hele rits minimodellen zien, een wandelaar met hond, een straaljager, een hond, een vrachtwagen, de Stephenson Rocket, een zeilwagen, een huppelpaard, een galopperend hert, een Meccanoid ruimtewezen, een harlekijn, een elektrische locomotief en, last but not least, een goed gelijkend model van Efteling's langnek (3). L.J. Visser, de bruggenbouwer, exposeerde een prachtig model van de Hembrug, het onderstel van een spoorwegkraan en een tram.

J. Giesen toonde een grote blokzetkraan, helemaal in de oude stijl.

J. van Raalten had niet alleen het op de TV verschenen model van de Utrechtse domtoren meegebracht, maar ook een prachtig model van de Gutty Sark theeclipper (6) en een kleine blokzetkraan.

T. van Dijk toonde een Meccanograaf met vele stelmogelijkheden (8), een stoommachine en een brug.

J.H. van Erk zag kans zijn meer dan 3 m hoge personenlift per openbaar vervoer naar de Jaarbeurs te brengen, op zichzelf al een prestatie. De lift werkte zoals het hoort.

A.J. van de Ruit toonde ook nu weer een vitrine met onderdelen, e.d. en het onderstel van een in Deventer te exposeren mini blokzetkraan, ook nu weer een knap stuk werk.

Ir. W. de Steur zijn tram trok minder aandacht dan hij verdiende. Het bijzondere zit in de zelfsturende onderstellen waarvan de wielflensen niet tegen de rails schuren, een hele verbetering t.o.v. de conventionele onderstellen.

J.H. Schurink exposeerde zijn bekende ellipsografen en maanstandenklok, maar daarnaast ook een klok waarbij de wijzers door lampjes zijn vervangen, een originele vondst.

E. Visser had een schitterend model gemaakt van de Monnickendamse klokketoren met een werkend carrillon, rondgaande ruitertjes en een engel die op zijn bazuin blaast.

Tony Rednall was uiteraard weer met zijn Poclain graafmachine aanwezig waarbij de kippenkorrels wegens het stuiven door mais waren vervangen.

Robin Schooler van het Midlands Meccano Guild had een fraai gedetailleerd model van een radiografisch bestuurd halfrups meegebracht (7).

Henk Huizing had zijn Jeep demonstratiemodel en een legerauto in aanbouw in Utrecht.

H.K. Schouwenaar exposeerde deze keer een goed werkend Meccano weefgetouw.

J.C.A. Klarenbeek toonde naast een horizontale stoommachine (4) ook een balansmachine en een tweedekker tram volgens Engels model.

A.L. van der Ven had een zeer goed geproportioneerde garagehefbrug met autochassis en een zeer fraaie sportauto (2) tentoongesteld.

F. Meurs had veel belangstelling, vooral van de dames voor zijn nieuwe, grote weefgetouw. Men was vaak verbaasd over de goede werking en de "echte" uitvoering.

K. Quast was er met Super model no. 1, het Meccano autochassis, met een eenvoudige, goed lopende klok, een kleine Stabil locomotief en een bijzonder leuke rolbaan.

Fr. Dijk exposeerde weer zijn bekende manipuleerrobots, e.d.

N.I.M. Stevens was ook nu weer present met zijn fraaie hoogwerker.

B.N. Krom exposeerde een fraaie, door een veermotor aangedreven tenderlocomotief.

L. Hobma had een prachtig Märklin model van een Duitse stoomlocomotief dat terecht bewonderd werd.

W.D. van der Kleij heeft kans gezien een goed geproportioneerd model van een Vickers Viscount passagiersvliegtuig te maken (5), een bijzonder moeilijke opgave.

Vedeka tenslotte toonde de bekende Märklin Elloc en liet op haar eigen stand elders enkele fraaie modellen van Märklin-Metall zien.

Het publiek was ook nu weer enthousiast en verbaasde zich over de mogelijkheden.

Agenda.

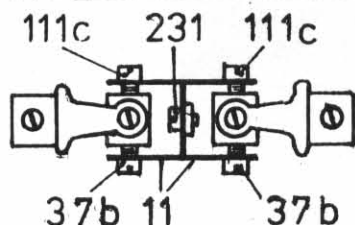
21 - 23 juni: Skegex'85, Skegness, Lincolnshire. Nadere inlichtingen bij de redactie.

29 juni - 25 augustus: M.G.N. tentoonstelling, Speelgoed- en Blimuseum, Deventer.

half juli - augustus: Hobbytentoonstelling, Noorder Dierenpark, Emmen met M.G.N. deelname.

30 - 31 augustus: 14 th International Meccano Exhibition, Henley-on-Thames, Engeland.

12 oktober: Algemene ledenvergadering M.G.N., de Amershof, Snouckaertlaan 11, Amersfoort.

Tips.Tip 39. Homokinetische kruiskoppeling.

Jaap van Bergeijk heeft een eenvoudige en redelijk compacte homokinetische kruiskoppeling ontworpen en gemaakt. Hij bevestigt 2 dubbele steunstukken no. 11 met een (korte) spiebaanbout no 321 en een moer aan elkaar. De dubbele steunstukken worden met de aangegeven bouten aan de naven van de halve kruiskoppelingen bevestigd.

Tip 40. Meerdere contactveren op de vlakke Meccano collector no. 551.

Rolf Roozeboom monteert zonnodig 2 of meer contactveren vlak achter elkaar, zodat men met de vlakke collector no. 551 na bijvoorbeeld 1/8 omwenteling weer contact kan maken.

Tip 41. Schilderen van onderdelen.

H.L.C. de Wijn heeft goede ervaring met Humbrol lak. In het assortiment zijn voor Meccano (en andere merken) passende kleuren aanwezig. Helaas is het vaak moeilijk iets grotere blikjes te krijgen. Deze zijn er wel. De lak is sterk er kan ook als grondverf worden gebruikt. In de meeste gevallen is één laag voldoende.

De inhoud van een 15 cm³ blikje is voldoende voor 1800 - 2400 cm², dat van een 50 cm³ blikje voor 6000 - 8000 cm² en dat van een 125 cm³ blikje voor 15000 - 20000 cm².

Tip 42. Een relatief goedkope bron voor 6 en 12 V gelijkstroom.

Zelf heb ik, in navolging van Huib van Wijngaarden, een goedkope acculader aangeschaft. Deze levert tot 6 A gelijkstroom met een spanning van 6 of 12 V en kan dus meerdere motoren van stroom voorzien. Toerenregeling met passende regelweerstand.

Erratum.

Door een kennelijk wat roestig geworden kennis van de aardrijkskunde heb ik de Heren Griffioen en van Straaten op de ledenlijst verkeerd ingedeeld. Zij wonen in Utrecht!

Adreswijzigingen:

M.P.D. Sijnja, nieuw adres: Klinkenbergerweg 34, 6711 ML Ede (Gld.). 08380 - 13208.
Tony Rednall, telefoonnummer 09 - 32.3.665.17.54.

Weer lid geworden:

40. J.J.W. Dumas, Wijnruitstraat 497, 3193 GP Hoogvliet.

Nieuwe leden:

- 277. J. Hettinga, Weissenbruchstraat 28, 6813 KK Arnhem.
- 278. H. Stam, IJsselsingel 44, 6991 ZS Rheden. 08309 - 4510.
- 279. J.H.W.P.J.W. Ghijzels, (Clara's Pad 4), postbus 27, 4450 AA Heinkenszand. 01106-1297.
- 280. J. de Vries, Ronhaarstraat 74, 3815 MC Amersfoort.
- 281. Dr. F. Strik, Timiaanlaan 2, 7573 BZ Oldenzaal. 05410 - 13585.
- 282. R. van Luipen, Papenhoeflaan 40, 3421 XR Oudewater. 03486 - 3163.
- 283. J. van der Lugt, postbus 20, 5175 ZG Loon op Zand. 04166 - 1239.
- 284. J. van Loon, Groenhof 154, 1352 AN Almere-Haven. 03240 - 16191.
- 285. H.A. Hulsman, Hogevelldsweg 26, 8147 RJ Giethmen. 05291 - 1835.
- 286. G.H. Wijchman, Lobelialaan 34, 2555 PB Den Haag. 070 - 233324.
- 287. C.W.A. Vrijling, Hoge Steenweg 26A, 5175 AD Loon op Zand. 04166 - 2352.
- 288. J.A. Couturier, Stuyvesantstraat 3, 1403 XL Bussum. 02159 - 15061.
- 289. René Phielix, Parkweg 68, 6717 HV Ede. 08380 - 31229.
- 290. J.H.C. Ebben, Dreef 56, 6996 BC Drempt. 08334 - 6303.
- 291. A.F.A.M. de Vreese, Staringstraat 34, 7514 DG Enschede. 053 - 359535.
- 292. A. Mondt, Patrijlslaan 56, 2261 EE Leidschendam.
- 293. J.M. Hermanns, Oude Schachstraat 23, 6462 BE Kerkrade. 045 - 454884.
- 294. P. Leemans, Händelstraat 1, 2324 JK Leiden. C71 - 72C088.
- 295. J. Cremers, Steegstraat 34, 6133 AL Sittard.
- 296. A.A. Weijs, Witzand 11, 5801 HH Venray. 04780 - 83842.

Waarschijnlijk is tijdens het opruimen van onze stand op Techniek in Vrije Tijd de Märklin E-loc van Vedeka gestolen. Wie hierover nadere inlichtingen kan verschaffen kan zich het beste wenden tot onze secretaris, Fr. Dijk, de Grouw 28, 9351 LP Leek.

K O P I J   E N   A D V E R T E N T I E S   V O O R   M E C C A N O   N I E U W S   3.04

V O O R   1   A U G U S T U S   I N L E V E R E N

Vraag en aanbod.

Te koop: Banden voor landbouwtrekkers en grondverzetmachines met landbouwprofiel. Passen op 2 stuks no. 168a als velg. Diameters 155 en 80 mm, breedte 35 mm.
H.K. Schouenaar, Marsstraat 18, 9742 EP Groningen. Tel. 050 - 715753.

Te koop: Asbakbanden, buitendiameter 150 mm, breedte 40 mm. f 7,- per stuk.
Compacte 220 V Crouzet synchroonmotoren, 10 en 20 t.p.m., perfect passend bij Meccano, e.d. f 20,- per stuk.

Bestellingen tot eind Augustus door overschrijving bij bestelling van het totale bedrag op postgiro 550540. Porto te voldoen na levering eind september 1985.

J.H. Schurink, Burg. Bontekoelaan 12, 7437 CR Bathmen. Tel. 05704 - 2815.

Te koop: Ca. 350 Meccano onderdelen, rood, groen, blauw, verzinkt, incl. 37b en 37c.f115.
Zeven andere pakketten Meccano onderdelen en dozen. Prijs f 100.

H.M. Kroon, Kappeijnestraat 41, 5344 KX Oss. Tel. 04120 - 32296 (na 18 uur).

Te koop: Meccano en Märklin onderdelen. Prijslijst 1985 op aanvraag, oude ongeldig.

Nieuw in originele doos: Doos 5, 1960 m. handleiding f 250. Elec 1 1963 m. handleiding f 300.

Electronic set 1970 m. handleiding f 95. Track-pack (rups) f 25. Clock kit no. 1 m. handleiding f 100. Tovermotor (Eng.) 1937, blauw f 20. Meccano regeltrafo T 20, 1938, blauw f 80. Meccano regeltrafo T 15, 1958 grijs f 60. Märklin trafo 6641 f 60. Märklin electromotor 1071 f 50. Meccano veermotor no. 1, 1959 zwart f 60.

Niet nieuw maar in originele doos: Meccano veermotor no. 2, 1935 blauw m. sleutel f 100.
Meccano electromotor E 15, 1960 zwart f 120.

Nieuw maar niet in originele doos: Märklin Elex 503 uitrusting m. handleiding 1936 f 350.

Digger bucket no. 169, 1933 rood f 125. Vliegwielen no. 132, rood, idem z.g.a.n. f 60.

L.M. Steenvoorden, postbus 7066, 2701 AB Zoetermeer. Tel. 079 - 164130.

Aangeboden door niet leden op Techniek in Vrije Tijd:

1. Meccano no. 9, rood/groen f 700. W.F.J. Smid, Hunenveldlaan 18, 7576 ZV Oldenzaal.

2. Meccano no. 6 met veel toebehoren + f 250.

Th.W.M. Brugman Dr. J.P. Thijsselaan 97, 3571 GN Utrecht. Tel. 030 - 710221.

3. Grote hoeveelheid Meccano met electromotor + f 1000.

J. Moolhuizen, Zach. Jansestraat 32^I, 1097 GM Amsterdam. Tel. 020 - 923247 (na 19 uur).

4. Nikkelen Meccano no.4, + 1920, met handleiding, in zeer goede staat.

F.J. Redeker, Hoger Amstellaan 17, 1191 GM Ouderkerk a/d Amstel. Tel. 02963 - 1975.

5. Meccano no. 9 + 2 aanvullingen, rood/groen + 6-toerenelectromotor, in zeer goede staat. H.W. van Pol, Corantijnstraat 1, 1058 DA Amsterdam.

6. Meccano vliegtuigbouwdozen no. 9, no. 10 en no. 12.

M.J. van Kipshagen, Paus Leostraat 1, 2033 KH Haarlem. Tel. 023 - 358856.

7. Meccano Magazine 1954 - 1957, compleet en in goede staat.

I. de Zwart, Kruiskroft 12, 1935 AP Egmond-Binnen.

8. Meccano veermotor met rondsels, tandwielen en koppelingen.

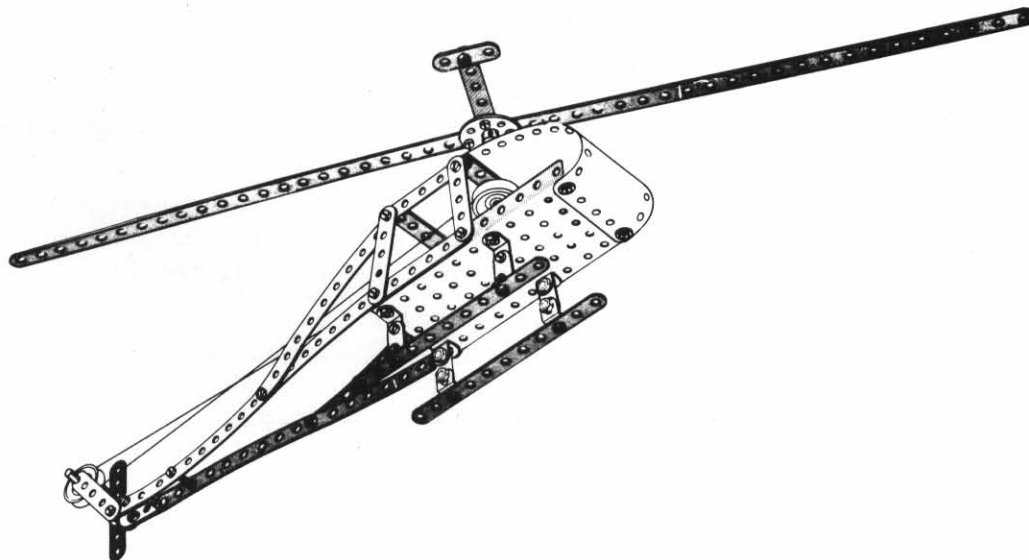
B. van Spreuwel, v.d. Lindenstraat 12, 5087 BL Diessen.

9. Div. oude Meccano onderdelen + catalogus. P. Knottenbelt. Tel. 02153 - 11001.

Juniorenrubriek.

Helicopter, door S. Sijtstra.

De constructie blijkt duidelijk uit de tekening, nadere toelichting overbodig.

Meccano 1985.

Nu de levering door Calais goed op gang is hebben verschillende winkels weer uitrustingen en onderdelen in voorraad en kunnen bestelde onderdelen vaak vlot worden geleverd. In het algemeen kan men constateren dat sommige onderdelen duur zijn geworden.

Uitrustingen.

Hierin is een zeer ruime keuze.

3 uitrustingen Meccano Junior (plastic Meccano), 1, 2 en 3-ster.

3 Action packs met tovermotor, raceauto, Texas Wheelie en Super Dragster.

De 3 basisdozen A, B en C en M1 en M2 met el-motor vormen een beginmogelijkheid.

De basisdoos S is relatief goedkoop en bedoeld als introductiedoos.

Het voornaamste nieuws is echter dat men weer de bekende blauwe basis- en aanvullingsdozen 2 tm. 9 en 2X tm. 9X heeft zodat er weer een logisch uitbouwsysteem is ontstaan. De prijs van doos 2 is f43,90. Daarnaast is er een drijfwerkdoos en een 3M aandrijfdoos met een 6 V gelijkstroommotor.

Naast de tovermotor zijn er 6 V MO en de bekende 6-toeren gelijkstroommotoren.

Onderdelen.

De serie is vrijwel gelijk aan die van voorheen. Wij misten, merkwaardig genoeg no. 115. Er zijn enkele, mij niet bekende onderdelen bijgekomen, zoals bijv. no. 464, een 15 x 15 gats vierkante Plaat(?) en no. 465, een 15-gats driehoekige plaat(?). Prijs f5,85 en f 3,72.

Interessant lijkt no. 236, een 27 x 9-gats flensplaat, prijs f 15,96.

Ik weet nog niet welke winkels uitrustingen en onderdelen in voorraad hebben, gaarne ontvang ik adressen. Ik weet dat Prins Modelbouw, Choorstraat 4, Delft en B. van der Peppel, Bevrijdingsstraat 26, Wageningen weer voorraad hebben.

Bestuursmededelingen.

De Voorzitter deelt mede dat de aangifte voor Deventer goed is, er komen 53 modellen. Verder komen er diverse boeken en reclamemateriaal.

De robot-goochelaar is niet alleen te zien geweest op Techniek in Vrije Tijd, maar heeft ook met veel succes meegedaan aan de computerdag van de TH Eindhoven en aan de Robotdag te Houten. Het laatste is op de TV te zien geweest.

De Secretaris zag in het Maandblad Victoria-Vesta een goed geïllustreerd artikel over de Meccano activiteiten van o.a. ons lid K. Quast, die bij Victoria-Veste werkt.

De Penningmeester was met vacantie maar hoopt dat alle leden inmiddels hun contributie 1984 - 1985 hebben betaald. Is dit nog niet het geval dan gaarne per omgaande overmaken.

T E K O O PM E C C A N O O N D E R D E L E N

- 1^e Gebruikte onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig van display modellen in de kleuren rood, groen, blank, goud, blue-gold en nog wat in nikkelen uitvoering.
- 2^e Nieuwe onderdelen, hoofdzakelijk afkomstig uit Meccano uitrustingen van de laatste tijd, dus geel, blank, donkerblauw, e.d.

Niet alle nummers voorradig. Informeren!

Prijslijst van januari 1985 wordt op aanvraag gratis toegezonden.
Scherpe prijzen en speciale aanbiedingen!

Levering uitsluitend aan M.G.N. leden, voorwaarden: Bestelling per post, per telefoon of, na afspraak, aan huis. Verzending: Goed verpakt, maar wel met berekening van porto. Betaling na ontvangst.

W.D. van der Kleij, Veldlaan 48, 7824 VH Emmen. Tel. 05910 - 22212.

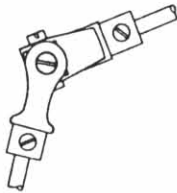
meccano-nieuws

Clubblad Meccano Gilde Nederland

No. 3.04
Herfst 1985

VERENIGING VOOR METAAL-
CONSTRUCTIE MODELBOUW

Verschijnt 4 x per jaar.

Redactie en advertenties:

H.M. Elema, tel. 08370 - 12973

Sleedoornplantsoen 7, 6706 CB Wageningen

Bestuur:

Voorzitter:

L.M. Steenvoorden, tel. 079 - 164130
Dunantstraat 749, 2713 TD Zoetermeer

Secretaris:

Fr. Dijk, tel. 05945 - 15091
de Grouw 28, 9351 LP Leek

Penningmeester:

D.S. van der Kloet, tel. 03480 - 20310
Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden

Verenigingsjaar 1 oktober - 1 oktober. Contributie f 30,- per jaar.

Betalingen uitsluitend op postgiro no. 54.84.519 t.n.v.

Meccano Gilde Nederland, Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden.

Van de redactie.

Bij het verschijnen van dit nummer bestaat het M.G.N. 3 jaar. Het ledental is in die tijd van 48 tot ca. 300 gegroeid, een groei die mede mogelijk is geweest door de leden die met veel enthousiasme aan hobbytentoonstellingen, e.d. meededen. Daarnaast zijn er leden die eveneens een belangrijke bijdrage hebben geleverd maar wat achter de schermen zijn gebleven. Hierbij denk ik vooral aan J.H. Verhoog uit Ellecom, de ontwerper van het vignet dat al een paar jaar wordt gebruikt en ook in het buitenland algemeen wordt bewonderd. Verder denk ik aan A.J. van de Ruit en aan J.H. Schurink voor de bijdragen aan Rotterdam en Deventer en, tenslotte, aan de hulp die ik van K. Quast uit Ede krijg bij het verzendklaar maken van de meer dan 300 te versturen bladen. Gelukkig hoeven wij sinds maart niet meer 2 postzegels per stuk te plakken, wij zijn nu officieel tijdschrift.

In dit nummer weinig tips van leden, wel een paar uit buitenlandse bladen en een paar korte artikelen i.p.v. tips. Verder doe ik de in het vorige nummer gedane belofte van meer voor de leden interessante artikelen nu gestand. Wilt U in de toekomst een goed M.N. krijgen, is het beslist nodig tips, artikelen en bouwbeschrijvingen in te zenden; nu er meer ruimte is, is er ook meer kopij nodig. Zonodig ben ik bereid en in staat de tekst wat bij te werken en van schetsen lijntekeningen te maken. Kleurenfoto's is moeilijk maar men kan van kleurennegatieven goede zwart-wit afdrucken laten maken.

Nieuw is de aankondiging van een M.G.N. Documentatiecentrum. Dit zal gegevens verzamelen en regelmatig in M.N. van zich laten horen. Bij dit nummer is alvast een formulier gevoegd waarop U kunt invullen wat U aan literatuur hebt. Doe dit, het is ook Uw belang.

Behalve dit staan er nog meer potjes op het vuur, o.a. om eindelijk eens regionale of plaatselijke bijeenkomsten van de grond te krijgen. Tot nu toe is dit alleen in Brabant gelukt. Voorzover mij bekend overweegt het Bestuur een bijdrage in de kosten te geven en contactpersonen te vinden. Er wordt ook gedacht aan onderlinge bouwwedstrijden waarbij iedereen bijvoorbeeld bepaalde onderdelen moet gebruiken.

Leden die het moeilijk vinden om aan goede tekeningen van bijvoorbeeld spoorwegmateriaal, vrachtauto's, stoommachines, bruggen, e.d. te komen wijzen wij op het grote en zeer goede tekeningenarchief van de bevriende Nederlandse Vereniging van Modelbouwers, beheerder J. Schoeps, postbus 60, 1160 AB Zwanenburg, tel. 02907 - 6075. Niet leden van de N.V.M. kunnen er tekeningen krijgen maar betalen meer, zodat men het lidmaatschap van f 55,- per jaar gauw terugverdiend heeft.

De M.G.N. tentoonstelling in Deventer lijkt een groot succes te worden. Er zijn in juli 11328 betalende bezoekers geweest die vrijwel allemaal enthousiast waren. Het zelf in werking kunnen stellen van een aantal modellen en de goochelaar bleken ook nu weer een grote attractie te zijn, vooral kinderen vonden het schitterend.

Bestuursmededelingen.

De Voorzitter heeft het volgende over de verkrijgbaarheid van Meccano te melden: In M.N. 3.03 werd terecht aangekondigd dat Meccano bij verschillende winkels weer verkrijgbaar was en dat Pyro weer een flinke voorraad had.

De overname van de fabriek te Calais door Mr. Mandel is uiteindelijk toch niet doorgegaan en de fabriek is begin mei gesloten. Tegelijkertijd werd de Engelse importeur, Palitoy gesloten. Clipper, Amsterdam doet niet meer in Meccano, Pyro heeft nog voorraad. Hoe het precies zit met de Spaanse Metalling en met Exacto te Buenos Aires is ons nog niet bekend; dat de laatste doorgaat lijkt niet onwaarschijnlijk. In Engeland heeft M.W. Models nog veel in voorraad, terwijl daar verschillende replica-onderdelen worden of zullen worden gefabriceerd, zoals o.a. 167b, 146, 146a, 143 en 118. Daarnaast levert B.N. Love zeer goede speciale onderdelen, o.a. schroeftandwielen.

Als vervanging kan men uiteraard goed de gemakkelijk verkrijgbare Märklin en Temsi onderdelen gebruiken, terwijl ook AMI in Italië passend en niet duur materiaal heeft. Wij M.G.N. leden hebben het geluk dat er nogal wat onderlinge ruil en handel is en dat er regelmatig goede uitrustingen door derden worden aangeboden.

Voor bezoekers van de algemene ledenvergadering op 12 oktober zijn er bij de Voorzitter een 80-tal NS reductiekaarten voor korting op de treinreis verkrijgbaar.

De Secretaris deelt mede dat de algemene ledenvergadering op 12 oktober 1985 zal worden gehouden in de Amershof, Snouckaertlaan 11, Amersfoort. De agenda is bij dit nummer gevoegd. Er zal eerst worden vergaderd en pas daarna onderling worden gepraat.

Na 3 jaar moet ik reglementair aftreden en al of niet herkozen worden. Ik stel mij gaarne weer beschikbaar; ik doe het werk met veel plezier.

Ons ledental is, mede door de erg gewaardeerde tentoonstelling te Deventer die veel aandacht in de pers kreeg, tot ca. 300 gestegen. Dat deze tentoonstelling zo goed slaagt is voor een groot deel te danken aan J.H. Schurink die er ontzettend veel werk voor heeft verzet; hem komt alle lof en ons aller dank toe.

De vermiste Märklin E-loc van Vedeka is terecht en weer bij de eigenaar. Hij was, al of niet opzettelijk, bij de afval terechtgekomen en daarin door een lid gevonden.

De Penningmeester deelt mede dat op de in juni gehouden bestuursvergadering o.m. het volgende is besloten:

- In overeenstemming met de wettelijk goedgekeurde statuten het verenigingsjaar (en dus ook het contributiejaar), beginnend op 1 oktober 1985 te laten duren tot en met 31 december 1986; dit jaar gaat dus (eenmalig) 5 kwartalen duren.

- De contributie voor dit extra lange jaar (eenmalig) te bepalen op f 35,-. Voor de volgende (kalender-) verenigingsjaren blijft de contributie f 30,- bedragen, uiteraard behoudens aanpassing door de algemene ledenvergadering. (In de praktijk komt dit neer op een eenmalige korting van f 2,50.)

- Ter besparing van portokosten zijn de acceptgirokaarten voor de contributie 1985 - 1986 à f 35,- bij dit nummer van M.N. gevoegd.

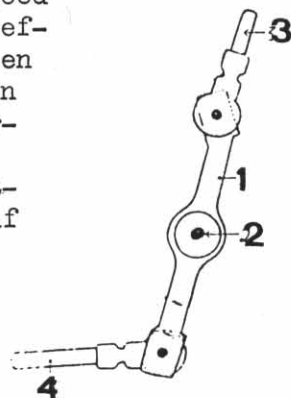
Tips.

Tip 41. G.C. van Straaten is van mening dat het erg moeilijk is de juiste kleuren Humbrol lak te krijgen; hij heeft goede ervaringen met de busjes en spuitbussen van M.W. Models. Die heeft alle juiste kleuren uit de gehele Meccano periode.

Tip 44. Roger Le Rolland publiceerde in Meccanoman's Newsmag een goed uitzijnde "ouderwetse" handel. Deze bestaat uit een boxmodel schroef-sleutel no. 34a (1). Hij kan draaien om een bout met contramoeren en onderleggingen (2). De handgreep is een 25 mm as no. 18b (3) in een as-strook koppeling no. 212 die met een bout en contramoeren scharnierend aan de schroef-sleutel is bevestigd.

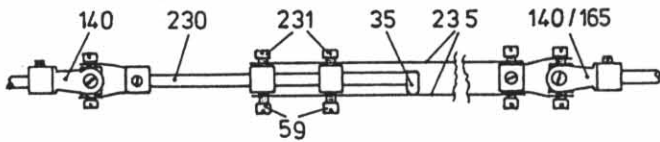
Tip 45. Mike Pashley had in Meccanoman's Newsmag een tip om loszittende naven weer vast te lijmen met Loctite snellijm. Wiel en naaf moeten schoon en droog zijn. Een druppel Loctite er op, de naaf een paar keer ronddraaien en de zaak 24 uur laten liggen. Men kan met Loctite ook een wiel extra vast op een as vastzetten. Om de zaak weer los te krijgen het wiel goed afsteunen op een hard vlak en met een hamer een scherpe tik op de as geven.

Tip 46. Dennis Higginson had in Meccanoman's Newsmag een tip om moeren op een moeilijk bereikbare plaats te krijgen. Wat Pritt lijm op een vingertop en alle problemen zijn opgelost.

In- en uitschuifbare cardanas, door Jaap van Bergeijk.

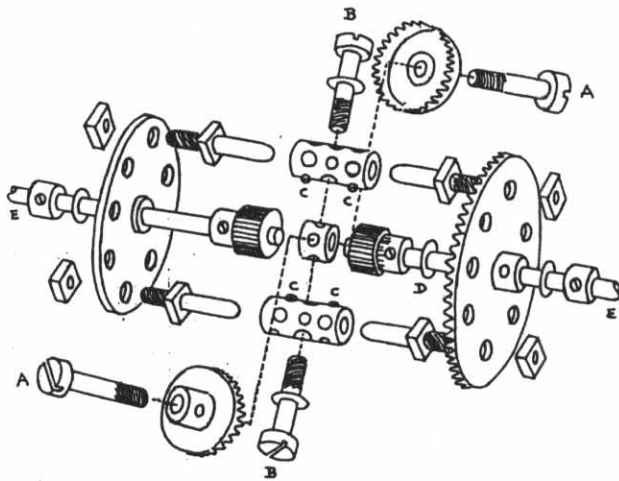
Elke cardanas moet, om goed te kunnen werken iets in- en uitschuiven. Bij automodellen is dit, omdat de hoek niet veel verandert, weinig; bij landbouwmachines moet de cardanas die het werktuig aandrijft een scherpe hoek kunnen maken en over een flinke afstand in- en uitschuiven. Ik gebruik daarvoor een constructie die wel geen grote kracht kan overbrengen maar goed werkt.

Op de aandrijf-as zit een kruiskoppeling no. 140. Daarin is een spiebaan no. 230 vastgezet. Op deze spiebaan kunnen 2 kragen no. 59 schuiven, waaraan met spiebaanbouten no. 231 en stelbouten 2 smalle stroken no. 235 zijn bevestigd. Men zal onderleggingen moeten gebruiken om de stroken vast aan de kragen te bevestigen en toch de kragen op de as kunnen laten schuiven. Aan het andere eind van de stroken no. 235 wordt een tweede kruiskoppeling no. 140 of een draailager no. 165 bevestigd waarin de aangedreven as wordt bevestigd. Een veerclip no. 35 voorkomt uiteenvallen van de cardanas als hij niet aangekoppeld is.

Een compact en robuust differentieel, geconstrueerd door Louis Fouque, Frankrijk.

De Heer Louis Fouque, lid van de Club des Amis du Meccano beschreef in het laatste nummer van hun clubblad een differentieel dat niet groter dan gebruikelijk is, maar een sterkere satelietenkooi heeft. Er worden 15-tands rondsels no. 26c en 25-tands kroonwielen no. 29 in gebruikt. De constructie is niet moeilijk, men moet uiteraard wel nauwkeurig werken. Hierbij enkele aanwijzingen:

1. De beide draaibouten A worden in de kraag met 4 gaten no. 140y tegen elkaar vastgezet.
2. Volgens de tekening moeten onder de koppen van de bouten B ringen worden gebruikt, dit om niet in conflict te komen met de draaibouten A. Bij mijn eigen draaibouten waren geen ringen nodig.
3. De stelschroeven van de beide koppelingen moeten naar het midden wijzen, anders loopt de zaak vast.

4. Er wordt alleen bij het conische tandwiel een onderlegging op de halve as A geschoven, bij het naafbuswiel is dit niet nodig.

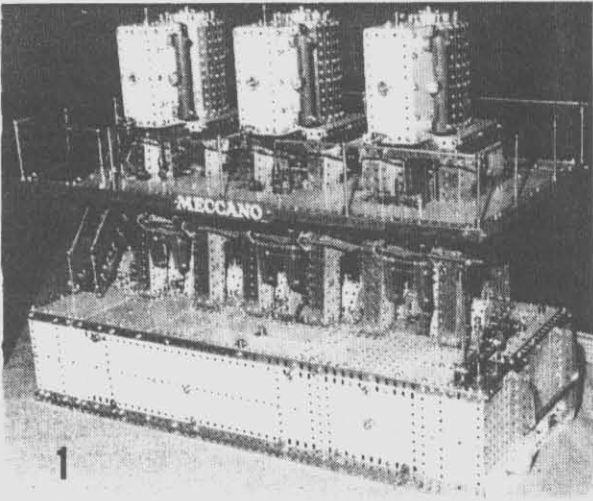
Impressies van de Skegex '85.

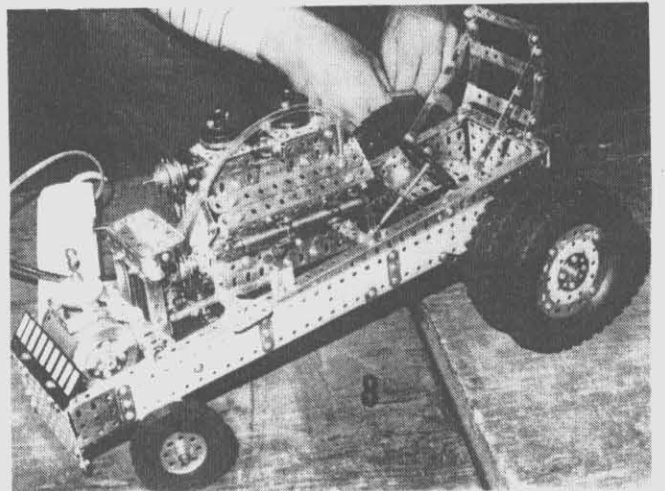
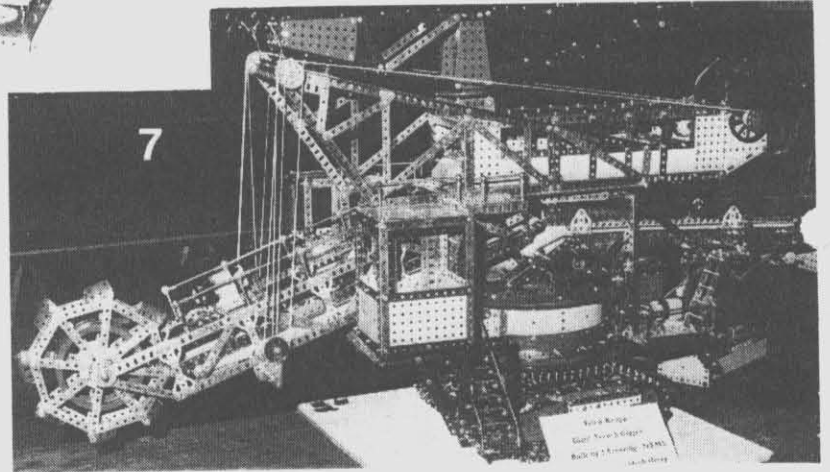
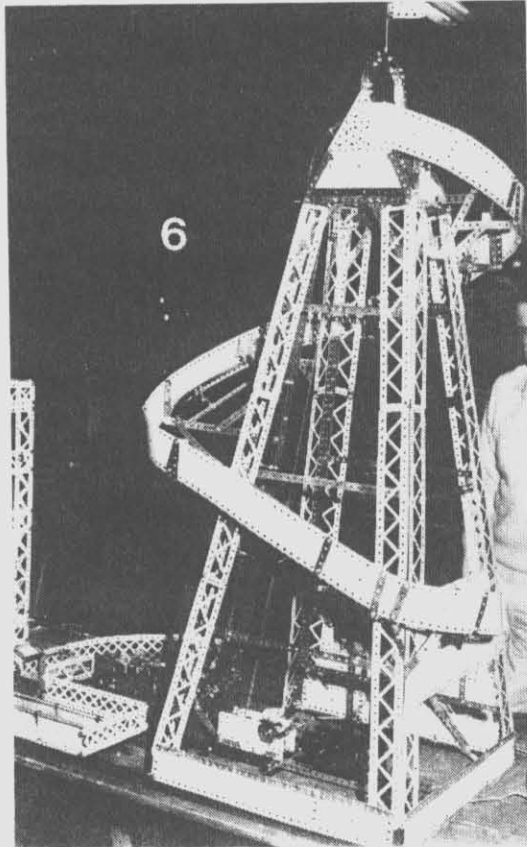
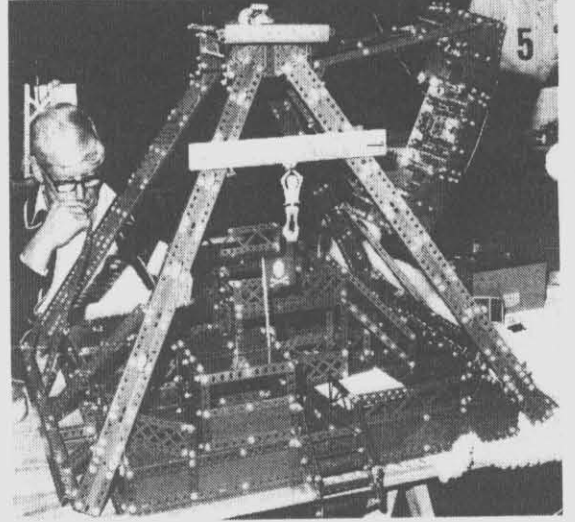
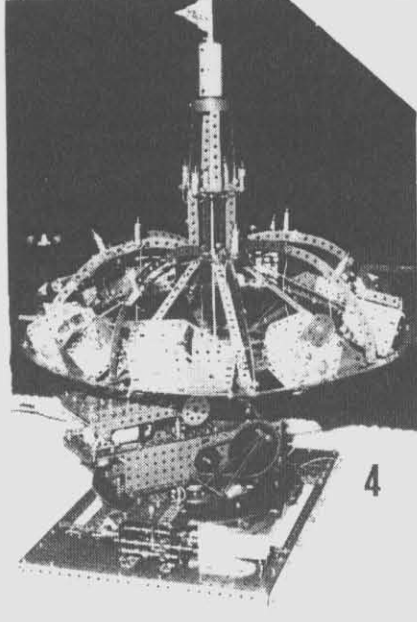
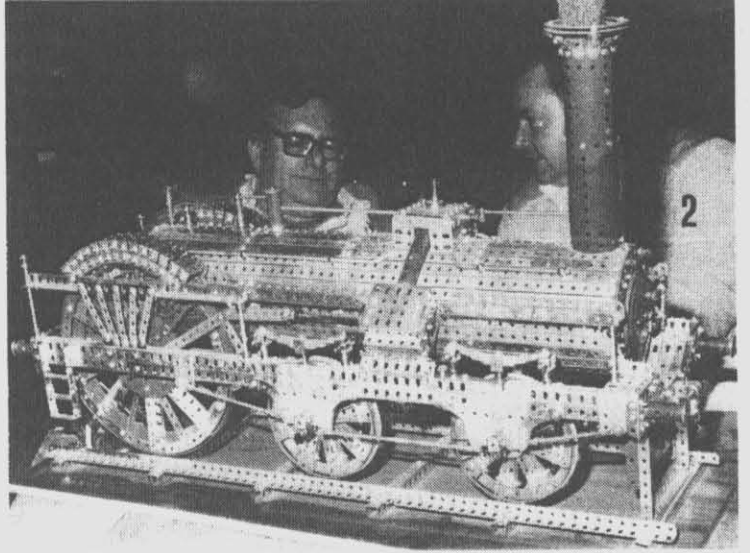
Het North Midlands Meccano Guild geeft niet alleen een veelgelezen en prima geredigeerd clubblad, Meccanoman's Newsmag, uit maar organiseert al enige jaren een grote Meccano tentoonstelling in het Festival Pavillion te Skegness. Skegness is een grote familiebadplaats met een zandstrand ten O. van Lincoln en op 240 km van Harwich. Buiten het seizoen, en dat is tijdens de Skegex het geval, kan men in Skegness zeer betaalbaar onder dak; wij betaalden voor een simpel, maar goed hotel £ 10 (± f 46) voor logies, Engels ontbijt en diner.

De tentoonstelling werd van 21 - 23 juni gehouden; 21 juni was voor exposanten en leden; 22 en 23 juni werd het publiek voor £ 0,50 toegelaten. De expositie werd in de fraaie grote zaal gehouden zodat er voor iedereen voldoende ruimte was. Zelf hadden de Voorzitter en ondergetekende meer dan 3 m tafel zodat wij onze kleine modellen en literatuur goed konden uitstellen. De penny-grabber van Leo en mijn Siam II stoommachine hadden nogal wat bekijks. Behalve mensen met modellen waren er ook enkelen die oude en nieuwe onderdelen en literatuur verkochten.

De sfeer in Skegness sprak ons erg aan, men gaat daar allerplezierigst met elkaar om, terwijl leden en exposanten op de zaterdagavond bij Mike Cotterill te gast waren.

4

Iets over de tentoongestelde modellen.

Sid en Chris Beckitt, vader en zoon, hadden enkele bijzonder leuke en goedgemaakte modellen meegebracht. Sid had G.W.R. Hall-class locomotief en Chris een fraaie dubbeldeks bus en een automatische bellenblazer (3) gemaakt.

Thomas Mc. Callum exposeerde een fraai model van het hangveer (transporter bridge) over de Mersey bij Runcorn. Daarnaast had hij een zeer speciale, heel grote Stabil uitrusting te koop, gemaakt ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de fabriek.

Mike Cotterill is stoomenthousiast, maar maakt ook andere dingen. In Skegness had hij een planetarium, een Konkoly Meccanograaf, een klok, een oorlogsschip, een stoomtrekker, een balans machine voor pompen en een bijzonder fraai model van een 3-cylinder stoommachine die vroeger in een walserij voor scheepsplaten stond (1). De machine heeft Joyce schaarbewegingen voor de stoomverdeling. Het veranderen van toerental en het omkeren van de draairichting geschiedt bij dit model op een slimme manier. Twee gelijke electromotoren drijven elk een halve as van een differentieel aan. Door het toerental en de draairichting van de motoren t.o.v. elkaar te veranderen kan men het toerental van de satelietenkooi, en daarmee dat van de krukas, traploos regelen. Mike deed dit, net als bij de echte machine, met een handel op de voetp laat. Een schitterend model.

J. Etheridge toonde een grote wielbaggermachine van Krupp (7) zoals die wel bij de overslag van erts en kolen en in bruinkoolgroeven worden gebruikt.

Reg Hall had meters tafel nodig om alles te exposeren. Voor kinderen had hij modellen van raketten, ruimtevoertuigen, legervoertuigen, e.d. gemaakt van speciale uitrustingen. Daarnaast een Constructor vrachtautobouwdoos met een daarvan gemaakt model. Het pronkstuk was een heel grote Pacific locomotief, terwijl hij een op details verbeterde versie van Jan Schurink's ellipsograaf liet zien.

B.N. Love blijkt ook zelf heel goede modellen te kunnen bouwen. Hij had een fantastisch mooi lopende decoupeerzaagmachine met voetaandrijving gemaakt waarbij het vliegwiel op een speciale manier was gelagerd en het zaagje aan een Watt'se parallelgeleiding was bevestigd. Ook het op spanning stellen was erg fraai opgelost. (1^e prijs)

T.E. Osbourne toonde een fraai en realistisch model van een piratenschip-luchtschommel. (5). De aandrijfimpulsen worden gegeven door een draaiend wiel met band dat bij de heengaande slag de bodem van de boot raakt en bij de teruggaande slag niet. De moeilijkheid daarbij is dat de uitslag van de boot aanvankelijk klein is en steeds groter wordt, terwijl de balk met het wiel bij elk keerpunt naar boven of naar beneden moet gaan. Osbourne heeft dit even simpel als elegant opgelost. De as van de schommel drijft via een groot tandwiel een 12-V gelijkstroommotor aan die als dynamo werkt. Op het dode punt stopt de dynamo en valt de stroom weg. Daardoor slaat een relais af en wordt de electromagneet die de balk bediend bekrachtigd.

Peter Mason exposeerde een fraaie Weatherhill stoommachine met lier voor het op hellingen trekken van treinen (12)

R.A. Robson's balletjesautomaat trok veel belangstelling van kinderen. Het is gebaseerd op het supermodel van een scheepskolenlader.

John Stephenson was er met een klok waarbij de uren door een mannetje met een hamer op een bel werden geslagen (11).

Brian Harper had een fraai model van een "bobsleebaan" waarbij de beneden aangekomen wagentjes door een arm naar de opvoer werden gebracht. (6)

Phil Rogers had o.a. een zeer origineel model, een werkende slangenbezweerder. (9)

G. Wilson was er met een zeer fraai model van een trekker-trek trekker uit de vrije klasse. (8). Trekkertrek is ook hier een populaire sport waarbij een trekker een steeds zwaarder trekkende sleepwagen over een zo groot mogelijke afstand moet voorttrekken. Daarnaast toonde hij een door stoom aangedreven landbouwfrees van ca. 1850 (14) en een free-lance stoomauto. (16)

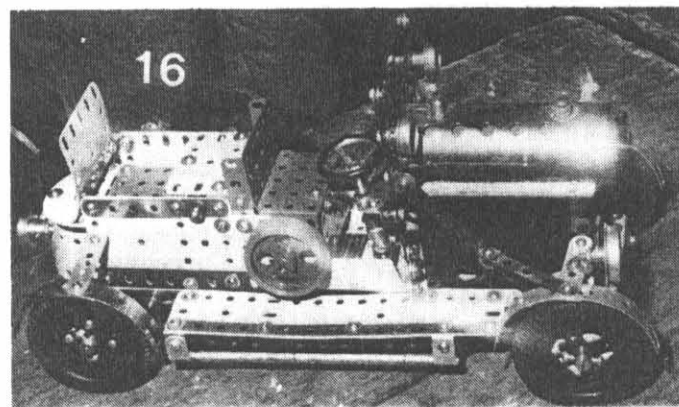
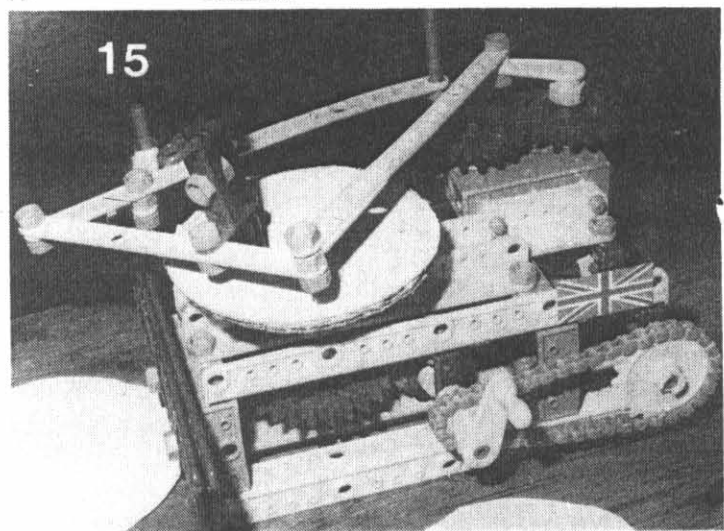
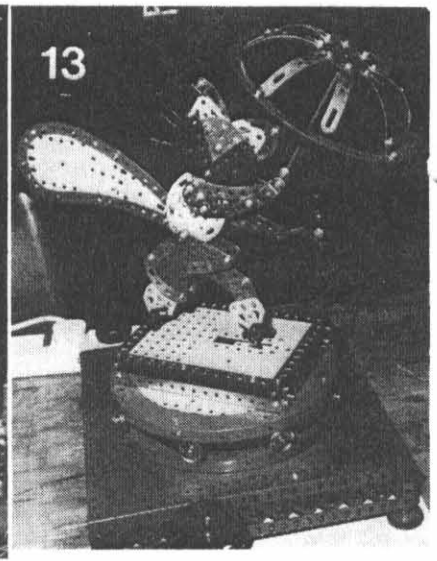
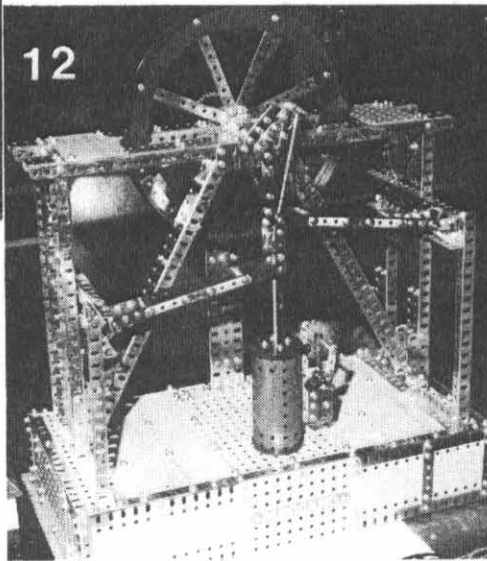
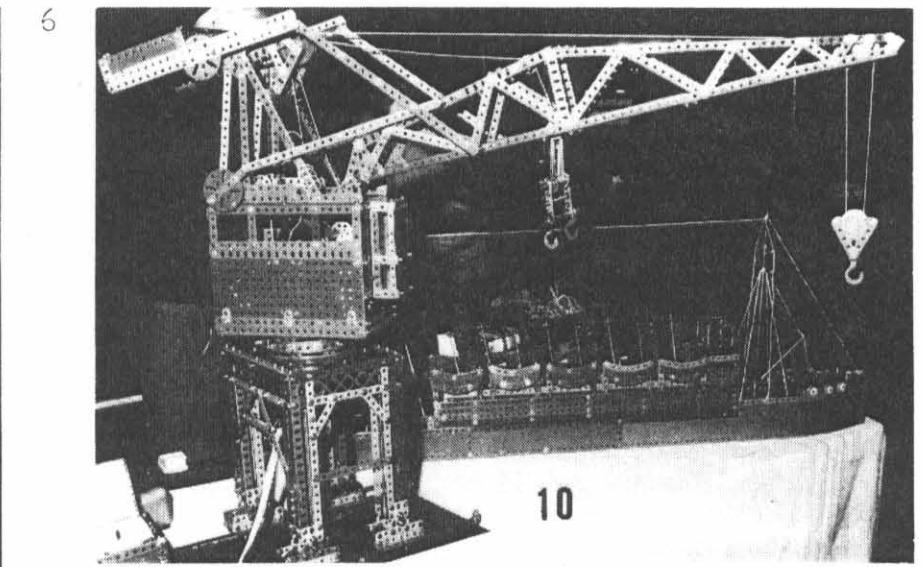
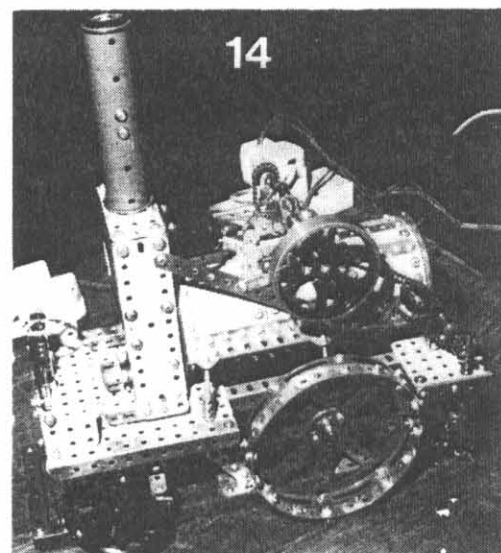
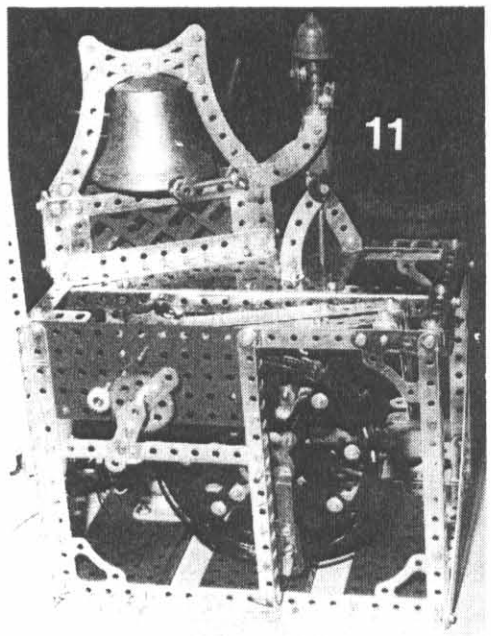
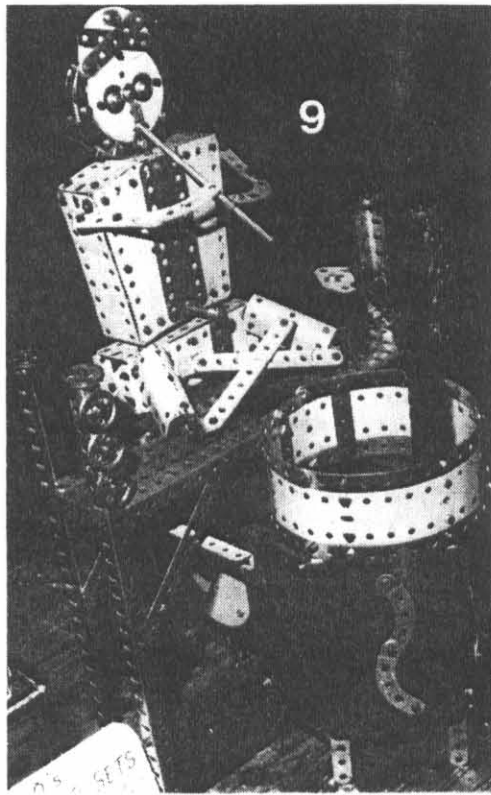
James Berrie exposeerde een prachtmodel van een Crompton single-wheeler locomotief. (2)

Frank Nicholson was er o.a. met een fraaie havenkraan en oceaanstomer. (10)

Bernard Sage toonde een fraaie en goed werkende kermisattractie. (4)

Interessant waren voorts o.a. een model van de Blackpool toren met onderin een toneel waarop een danseresje haar kunsten op een glasplaat vertoonde, een draaiende en bewegende stripfiguur (13) en een door een jongen gemaakte Meccanograaf van Plastic Meccano (15).

Het was al met al een zeer interessante en leuke tentoonstelling die, ook door de geweldige gastvrijheid, een bezoek meer dan waard is. Nogmaals onze hartelijke dank aan het North Midland's Meccano Guild!!

Voorstel voor een M.G.N. Documentatiecentrum, door H.W.K. van der Woerd.

Ons lid H.W.K. van der Woerd is bereid een documentatiecentrum voor het M.G.N. op te zetten. Dit is een o.i. bijzonder aantrekkelijk idee. Hieronder zijn voorstel:

Jarenlang hebben voorbeelden-boeken-uitgaven van Meccano Liverpool mij gefascineerd. Welke geniale, inventieve ontwerpen. Ook de vooruitgang van de techniek reflecteerde zich in de diverse publicaties. Vandaar dat ik meteen enthousiast was voor het idee van een eigen "M.G.N. Documentatiecentrum".

Misschien grijp ik te hoog om meteen aan een min of meer complete verzameling voorbeeldenboeken en informatie te denken. Maar een documentatiecentrum, met de gegevens in het bezit van de M.G.N. leden moet en kan er komen.

Zo zult U, Meccanovrienden, in de komende nummers van ons clubblad hopelijk regelmatig nieuws van Uw kersverse documentalist aantreffen. Hopelijk, want hij doet voornamelijk niets anders dan verzamelen en verwerken, zodat in de naaste toekomst elk M.G.N. lid ten allen tijde bij hem terecht kan voor informatie.

Daarom zit hij ook op U te wachten bij het samenstellen van zijn documentatielijsten. Dit is wat U van Uw nieuwe documentatiecentrum kan en mag verwachten.

Wat krijgt U er voor terug?

Wel, een totaal-overzicht van bij de leden aanwezige Meccano literatuur. Dit in eerste instantie. Het kan de communicatie alleen maar gemakkelijker maken. Maar....., eerst moet het aanwezige materiaal uitgezocht en gerangschikt worden.

Het "M.G.N. Documentatiecentrum" komt er aan!!

Naschrift van de redactie.

Wij zijn bijzonder verheugd over het initiatief van de Heer van der Woerd. Daarom hebben wij bij dit nummer een aanmeldingsformulier gevoegd. Wilt U dit alvast zo spoedig mogelijk invullen en naar de Heer H.W.K. van der Woerd, Meerhuysen 4, 1181 PC Amstelveen sturen. U kunt bij hem extra formulieren tegen portokosten krijgen. Voor kopieën rekent hij f 0,06 per kopie + portokosten. Kopieën die door andere leden zullen worden verzorgd worden geleverd tegen kostprijs + proto.

In een later stadium kan men ook denken aan door leden gemaakte bouwbeschrijvingen van eigen modellen, beschrijvingen die te lang zijn om in hun geheel in Meccano Nieuws te worden opgenomen.

Vraag en aanbod.

Te koop of ruilen: Vooroorlogse Meccano onderdelen + handleiding 00 - 3 (1930), wijzer no. 156. Standard Mechanisms (1929), het gebruik van Meccano onderdelen (1932).

Gevraagd: Houten ladenkast voor uitrusting 10, handleiding 4 - 7 van 1930, schietspoel no. 104, kniptangen en stempels openbaar vervoer uit binnen- en buitenland. G.C. van Straaten, Isseltseveld 3-B, 3812 LA Amersfoort. 033-12092 (Bellen 19 - 21 u.)

Te koop, laatste kans: Asbakbanden, buitendiameter 150 mm, breedte 40 mm, f 7. Bestellingen tot ledenvergadering. Compacte 220 V Crouzet synchroonmotoren, 10 en 20 t.p.m. Passen perfect bij Meccano, e.d. f 20. Bestellingen tot eind augustus.

Bestellen door overmaken van het totale bedrag op postgiro 550540. Porto bij levering. J.H. Schurink, Burg. Bontekoelaan 12, 7437 GR Bathmen. Tel. 05704 - 2815.

Te koop: Partij nieuwe Meccano onderdelen voor 2/3 van de gangbare prijs.

H.M. Kroon, Kappeijnestraat 41, 5344 KX Oss. Tel. 04120 - 32296.

Gevraagd: Klokbouwuitrusting no. 2

A.H.J. van den Hoogen, Kon. Julianastraat 200, 7415 GR Deventer. Tel. 05700 - 33038.

Te koop: 2 fabrieksnieuwe Mechanismen uitrustingen (1985) à f 140 per stuk.

B.W.J. Span, Langedijkstraat 1A, 5171 EN Kaatsheuvel. Tel. 04167 - 73550.

Te koop: Meccano doos S (1960), nieuw, f 225. Meccano Electronic doos (1970), nieuw f 95. Meccano kloekkit no. 1, nieuw f 95. 2 stuks Meccano rupsbandpakketten, elk f 35. Meccano doos 10 in houten kist (1970, blauw-geel, inclusief handleidingen + electromotor E 15R + Meccano trafo T 15 (1958) + veermotor no. 1. Alles in zeer goede staat. Prijs van deze unieke uitrusting f 2450.

Märklin Elex 503 uitrusting, compleet met handleiding, doch zonder doos f 300. AMI doos 4, fabrieksnieuw f 65. AMI doos 7 in kist, fabrieksnieuw f 125. AMI doos 8 in kist, fabrieksnieuw f 200.

Vele Meccano en Märklin onderdelen. Prijslijst op aanvraag.

L.M. Steenvoorden, postbus 7066 2701 AB Zoetermeer (Dunantstraat 749) Tel. 079-164130.

Tandradspoorbanen, door G.C. van Straaten.

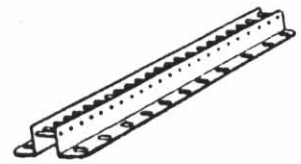
Het technisch succes van spoorwegen zit in het gebruik van stalen wielen op stalen rails waardoor, vanwege de geringe wrijving, een relatief kleine kracht al voldoende is om een lange, zware trein in beweging te brengen. Aan de andere kant is die geringe wrijving tussen wiel en rail er de oorzaak van dat treinen maar matige hellingen kunnen oprijden. Om toch hellingen te kunnen overwinnen is dan ook al vrij vroeg geëxperimenteerd met tandradbanen; vandaag de dag echter is het verschijnsel tandradspoor vrijwel beperkt tot toeristische bergbaantjes.

Ook met Meccano is het goed mogelijk om een tandradspoorbaan te bouwen, en wel in verschillende uitvoeringen overeenkomstig de verschillende grootbedrijftypen.

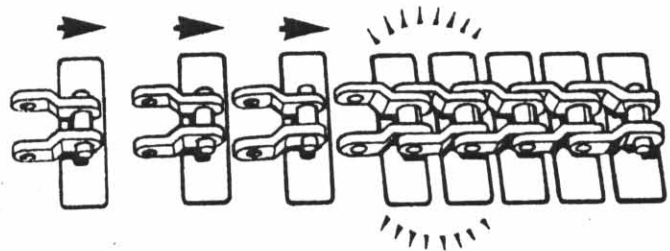
De twee belangrijkste typen tandradspoor zijn die van Riggenbach waarbij tussen twee hoekprofielen dwarsstaven zijn bevestigd, en het systeem van Abt waarbij een of meer getande stroken (lamellen) gebruikt worden. Als er meer dan een Abt-lamelle wordt gebruikt worden ze verschoven t.o.v. elkaar geplaatst en zijn er dan ook meerdere tandwielen die overeenkomstig t.o.v. elkaar op de as gedraaid zijn.

Abt tandspoor is uiteraard te maken met behulp van getande stroken no. 110 en 110a; als tandrad kan het tandwiel no. 31 met 38 tanden goed gebruikt worden. Een nadeel is dat de vertanding van de getande stroken en het tandwiel relatief klein is en ontsporingen gemakkelijk voorkomen. Ook is het niet zo gemakkelijk om gebogen spoor te maken; het lijkt mij niet erg aanbevelenswaard om de getande stroken te verbuigen. Vrij recent heeft M.W. Models in eigen beheer een nieuw onderdeel uitgebracht dat ook prima te gebruiken is, namelijk een getande strook die past bij het rondsel voor het grote getande rollager en de getande kwadranten. Deze getande strook is 13 gaten lang en heeft het onderdelenummer 167e gekregen. Deze strook is van zwaar materiaal en buigen lijkt mij vrijwel onmogelijk.

Riggenbach tandradspoor is ook op verschillende manieren te maken. Allereerst natuurlijk van hoekbalken waartussen korte assen, schroefstangen of lange bouten zitten. Als tandrad zijn de tandwielen uit Plastic Meccano goed te gebruiken (tandwiel P 80, 24 tanden en P 81, 12 tanden). Ook hier valt Stokys te noemen, die onder no. 136 een complete 14 cm lange tandstaafsectie levert (11 gaten lang, 23 messing dwarsstaafjes tussen aluminium hoekbalken. Als tandrad kunnen de Stokys kettingwielen gebruikt worden. (Die overigens ook gecombineerd als tandwielen gebruikt kunnen worden) en er in verschillende maten, vanaf 13 tanden (Onderdeel 68, 28 mm diam.) tot 53 tanden (onderdeel 69b, 116 mm diameter).

Beide beschreven systemen hebben ook weer het probleem van bochten; er is echter nog een derde mogelijkheid. In het Plastic Meccano systeem zit een plastic rupsband, afgeleid van de aandrijfketting. Wanneer een stuk rupsband tussen de rails wordt uitgelegd kan met behulp van lasp laatjes o.i.d. de rupsband vastgezet worden op de dwarsliggers. Het geheel is wat flexibel, ook in het horizontale vlak, zodat bochten gemaakt kunnen worden. Als tandrad worden de gewone kettingwielen P83 (20 t.) of P84 (10 t.) gebruikt. De rupsschakels hebben het no. P91. Om doorzakken van de rupsband-tandstaaf te voorkomen kan het bij grotere dwarsliggerafstanden aanbeveling verdienen onder de rupsband strips of vlakke steunbalken te monteren.

De hierboven genoemde onderdelen uit het Plastic Meccano systeem zijn over het algemeen nog te bestellen bij M.W. Models; houd er wel rekening mee dat voor gebruik van Plastic Meccano tandwielen op gewone Meccano assen per tandwiel een no. 63 met korte stelschroefjes no. 69c (3 mm) nodig is.

Wie meer van tandradspoorbanen en de technische aspecten ervan wil weten zij verwezen naar het boek van Walter Hefti: Zahnradbahnen der Welt dat in 1971 in Zwitserland is verschenen.

K O P I J   E N   A D V E R T E N T I E S   V O O R   H E T   W I N T E R N U M M E R

V O O R   1   N O V E M B E R   1 9 8 5   I N L E V E R E N

Erratum.

In de ledenlijst stond A.H.L. Drogenbroek, dit moet zijn A.H.C. Drogenbroek.
Tako de Jong woont niet in de Edde Schurerstraat maar in de Fedde Schurerstraat.
Weer als lid ingeschreven:

144. L.G. Versteeg, Thorbeckelaan 73, 3771 EC Barneveld.

Bedankt: Per 1 oktober 1985 D. Hamerslag, W. Rijbbertstraat 48, Enschede.

Adreswijzigingen:

W.D.M. Laan, nieuw adres: Gerard Bromlaan 11, 5624 GT Eindhoven.

Crusom Toys wordt: P. Cruson, Langeweg 12, 4511 GS Breskens.

F.J. Vos, nieuw adres: Hoofdstraat 43^a, 7902 EA Hoogeveen. 05280 - 64660.

R. van Kleef, nieuw adres: Biltstraat 73 + 73 bis, 3572 AU Utrecht. 030 - 318509.

W.D. van den Berg, nieuw adres: Schuttekleef 12, 6171 HM Stein. 04495 - 7026.

Ing. F. Mallee, nieuw adres: Laan van Nieuw Oost Einde 428, 2274 GJ Voorburg.

Drs. J. Griffioen, nieuw adres: De Schuilenborgh B 36, Schuilenburgerplein 1,
3816 TD Amersfoort. 033 - 753302.

Paul van der Eijk, nieuw adres: 4510 Maxfield Drive, Annadale VA 22003, U.S.A.

Nieuwe leden:

297. J. Smink, Bilderdijkstraat 54, 2513 CR Den Haag. 070 - 458622.

298. H.C.O.W. Geesink, Apartado 66, Quepos, Costa-Rica. Tel. Costa-Rica 770086.

299. A.H.G. Janssen, Irenestraat 2, 5384 KM Heesch.

300. J.F. van der Meulen, Indigostraat 34, 2563 RJ Den Haag. 070 - 112354.

301. Daniël Vanderkelen, Patrijzenlaan 25, B-1900 Overijse, België.

302. H.W. Jacobi, Koningstraat 11, 2171 DD Sassenheim. 02522 - 14242.

303. J. Puls, D. van der Kraplaan 25, 2252 BT Voorschoten. 01717 - 3557.

304. Willem Bleeker, Kruisvoorde 77, 7339 KS Ugchelen. 055 - 425879.

305. Mildo Bleeker (J), Kruisvoorde 77, 7339 KS Ugchelen. 055 - 425879.

306. C.G. van Hagen, Melis Stokelaan 590, 2533 EP Den Haag. 070 - 801527.

307. H. Bloemendaal, Paulinestraat 81, 7555 JV Hengelo (O). 074 - 911928.

308. H. Starink, Nieuweweg 39, 3765 GB Soest. 02158 - 16172.

309. G.R. Oudewaal, Thorbeckelaan 8, 1181 VN Amstelveen. 020 - 457346.

310. A. Mignot, A. Beccar Varela 725, 1642 San Isidro, Buenos Aires, Argentinië. 7430375.

311. T. van Tellingen, Warnowstrasse 5, D-5090 Leverkusen, W. Duitsland.

312. A. Bos, Lotweg 42, 1761 JG Anna Paulowna. 02233 - 1364.

313. J. Th. van Galen, Saenehof 12, 1862 JB Bergen (NH).

314. J.H. Meenderink, Karel Gerardstraat 18, 7552 GT Hengelo (O). 074 - 421452.

315. A.P.S. Gerversman, Karel Gerardstraat 20, 7552 GT Hengelo (O). 074 - 913316.

316. H. van Kuik, Meander 409, 1181 WN Amstelveen. 020 - 454346.

Agenda.

12 oktober. Algemene ledenvergadering M.G.N., "de Amershof", Snouckaertlaan 11, Amersfoort. Bij de Voorzitter zijn, zolang de voorraad strekt ± 80 treinreductiekaarten verkrijgbaar.

3 november en 15 december. Ruilbeurs Amsterdamse Modelauto Club, Amsterdam-Hilton, Apollolaan 138, Amsterdam. Open 10 - 16 u, entree f 4. Men kan tafels huren à f 20. Inlichtingen 020 - 413082.

9 november. Jaarlijkse tentoonstelling North East Meccano Society, Bondgate Hall, Darlington. Open 10 - 18 u. Inlichtingen bij de redactie.

Aangeboden door niet leden.

Ca. 400 Meccano onderdelen, rood/groen/zwart/nikkel, w.o. 9 wielen met profielbanden, 8 wielen met gladde banden, tandwielen, schijfwielen, flensplaten, vlakke platen, 11- en 25-gats stroken, veermotor, bel, schoorsteen, enz. Bod boven f 175.

P.H. Raadsen, Broekstraat 10 Rilland.

Grote partij Meccano (± 1930), w.o. veermotor, complete set vliegtuigbouwdozen, incl. veermotor en handleidingen.

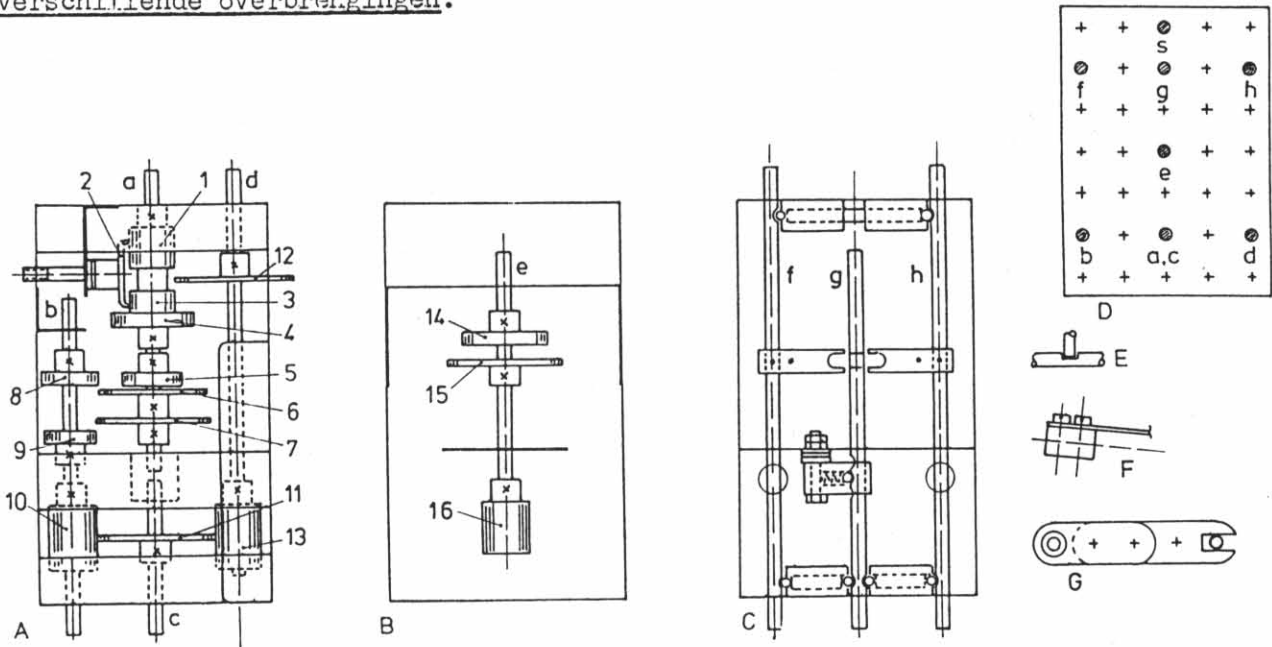
A.C. van der Have, van Alphenlaan 3, 2111 HX Aerdenhout.

Uitrusting 1, 2A en 3A (ca. 1925-1926), veermotor (veer stuk), extra schroeven, tandwielen, enz. Handleidingen 0 - 3 en 7 - 8. In goede staat.

R. de Haan, Hollemarestraat 83, 3238 XK Zwartewaal.

Een 5-versnellingsbak met hoog-laag, door E. de Vreugd.

In de door mij gebouwde Massey-Ferguson knikstuurtrekker zit een compacte 5-versnellingsbak en een hoog-laag met differentieelblokkering, zodat er 2 x 5 versnellingen zijn. Het schakelpatroon is convertioneel; om dit probleem op te lossen heb ik 3 hulpassen, die voor- en achteruit kunnen worden geschoven, toegepast. De verschillende overbrengingen.

a. Ingaande as met: Een 19-tands rondsel no. 26a (1) dat permanent in aangrijping is met een 19 mm kroonwiel no. 29 (2); een los 19-tands rondsel no. 26a (3), eveneens permanent in aangrijping met 2; een 38-tands tandwiel no. 31 (4); een 25-tands rondsel no. 25 (5); een 50-tands tandwiel no. 27 (6) en een 57-tands tandwiel no. 27a (7).

b. Verschuifbare as met: Een 25-tands rondsel no. 25 (8); een 19-tands rondsel no. 26 (9) en een 19-tands rondsel no. 26b (10) dat permanent in aangrijping is met het 57-tands tandwiel 11 op de uitgaande as c.

c. Uitgaande as met: Een 57-tands tandwiel no. 27a (11).

d. Verschuifbare hulpas met: Een 57-tands tandwiel no. 27a (12) en een 19-tands rondsel no. 26b (13) dat permanent in aangrijping is met het tandwiel 11 op de uitgaande as c.

e. Verschuifbare hulpas, gelegen boven de assen a en c, met: Een 38-tands tandwiel no. 31 (14); een 50-tands tandwiel no. 27 (15) en een 19-tands rondsel no. 26b (16) dat permanent in aangrijping is met het tandwiel 11 op de as c.

1e versnelling: As d naar voren; overbrenging 1 : 9 via 1 - 12 - 13 - 11.

2e versnelling: As e naar achteren; overbrenging 1 : 6 via 5 - 15 - 16 - 11.

3e versnelling: As e naar voren; overbrenging 1 : 3 via 4 - 14 - 16 - 11.

4e versnelling: As b naar achteren; overbrenging 2 : 3 via 6 - 8 - 10 - 11.

5e versnelling: As b naar voren; overbrenging 1 : 1 via 7 - 9 - 10 - 11.

Achteruit: As d naar achteren; overbrenging 1 : 9 via 1 - 2 - 3 - 12 - 13 - 11.

Ik heb om ruimte te winnen de rondsels 5, 8 en 9 tot een breedte van 4,5 mm versmald.

Het schakelmechanisme.

De baladeurs f, g en h liggen 2 gaten hoger dan de as d en de schakelas s 1 gat hoger dan de baladeur g. (fig. C en D)

De baladeur g voor II en III heeft een inkeping waarin de kop van een stelbout op de schakelas past (fig. E). De baladeur g heeft verder 3 halfronde inkepingen voor arreteren met behulp van een 4,5 mm kogel onder veerdruk (fig. C). Dit is ook het geval met de baladeurs f en h, maar daarbij zit de zaak 90° gedraaid (zie cirkels). De baladeur g is door een kruk no. 62 die tussen de tandwielen 14 en 15 zit met de hulpas e verbonden. De boutkop grijpt bij verdraaien van de schakelas in een van de messing schakelvorken op de baladeurs f of h. De schakelvorken zijn er met een korte koppeling no. 63d aan bevestigd. (fig. F). De verbinding van de baladeurs f en h met de hulpassen b en d geschiedt door krukken no. 62, verlengd met uitgevijlde 4-gats stroken no. 6 (fig. C).

Op de schakelas zit een korte koppeling waarin de versnellingshandel is bevestigd. De uit 3 mm aluminiumplaat gemaakte coulisse zit ± 5 mm boven het huis bevestigd.

Het huis.

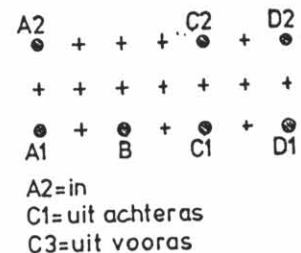
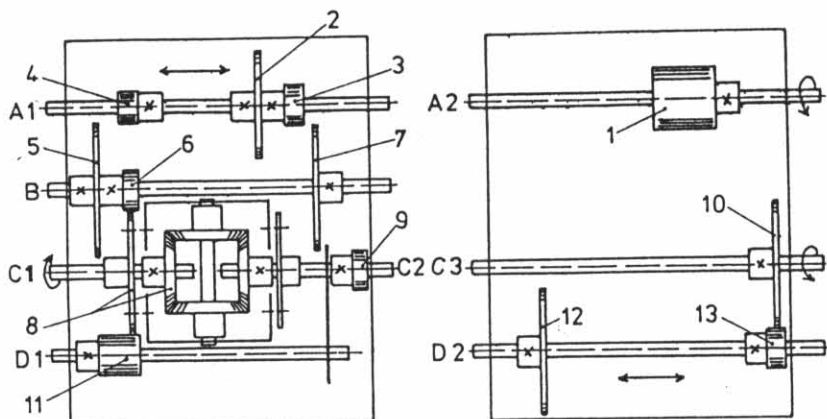
Het huis dat ik heb gemaakt wordt met 4 vlakke tappen no. 126a aan het raam bevestigd. De eindplaten, 2 flensplaten no. 53, zijn op 3 hoeken door hoekbalken no. 9a verbonden; aan de 4^e hoek is een hoekbalk no. 9c vastgezet. Deze is in het derde gat van achteren door een hoekbalk no. 9d met de tegenoverliggende hoekbalk verbonden.

De as d is achter gelagerd in een drietal, met 2 schroeven aan de balk 9d bevestigde driehoeksteunen no. 133a. Verder is midden aan de balk 9d een 6 x 3-gats vlakke plaat no. 73 bevestigd. Daaraan zit een dubbel gebogen strook no. 45 (17) als lager voor de as c. Aan de andere kant is met behulp van 2 platte steunstukken no. 10 een 5-gats strook no. 5 bevestigd waarin de schakelas is gelagerd. De linkerkant is met een 9 x 6-gats plaat no. 53a dichtgemaakt. Aan de rechterkant is in zo'n plaat een 2 x 2 gats uitsparing voor het tandwiel 12 gezaagd. (Kan ook anders worden opgelost, Red.)

De hulpas b is voor gelagerd in een 3-gats hoekbalk no. 9f die aan de zijwand vastzit, terwijl de lange schroef waarop het kroonwiel 2 draait extra wordt gesteund in een aan de voorwand bevestigde tap no. 126.

Tussen de beide zijwanden is een dubbele hoekstrook no. 46 met een 3 x 3-gats vlakke plaat no. 74 bevestigd voor de lagering van de as e en de baladeur g. De baladeurs f en h zijn in de eindplaten gelagerd. Zij hebben aan beide einden een halfronde inkeping voor het arreteren en de baladeur g heeft er 2 aan de achterkant. Aan de eindplaten zijn koppelingen no. 63 bevestigd waarin nauwkeurig op lengte gemaakte asjes met kogels voor het beurtelings arreteren van de baladeurs zorgen.

Niet iedereen zal bereid zijn onderdelen bij te werken, zij kunnen het grondprincipe van deze versnellingsbak aanhouden en de constructie zo veranderen dat niet bewerkte onderdelen kunnen worden toegepast. Daardoor zal de bak waarschijnlijk groter worden. De tussenbak met hoog-laag overbrenging en differentieelvergrendeling.

A2. Ingaande as met: Een 25-tands rondsel no. 25b (1) dat continue in aangrijping is het tandwiel 2 op de as A1.

A1. Verschuifbare hulpas met: Een 19-tands rondsel no. 26 (3), een 50-tands tandwiel no. 27 (2) en een 15-tands rondsel no. 26c (4).

B. Tussenas met: Een 60-tands tandwiel no. 27d (5), een 19-tands rondsel no. 26 (6) en een 57-tands tandwiel no. 27a (7).

C1. Halve as differentieel voor aandrijving achteras met: Een los 57-tands tandwiel no. 27a en een vast conisch tandwiel no. 30 van het differentieel (8).

C2. Halve as differentieel voor aandrijving vooras via de as C3 met: Een vast conisch tandwiel no. 30, een los naafbuswiel no. 24 van het differentieel (8) en een 19-tands rondsel no. 26 (9) dat continue in aangrijping is met het tandwiel 10 van de as C3.

D1. Hulpas differentieelvergrendeling met: Een 19-tands rondsel no. 26a (11) dat continue in aangrijping is met het tandwiel van het differentieel 8.

D2. Verschuifbare as om het differentieel te vergrendelen met: Een 57-tands tandwiel no. 27a (12) en een 19-tands rondsel no. 26 (13).

Hoog. As A1 naar rechts, overbrenging 1 : 6 via 1 - 2 - 3 - 7 - 6 - 8.

Laag. As A1 naar links, overbrenging 1 : 8 via 1 - 2 - 4 - 5 - 6 - 8.

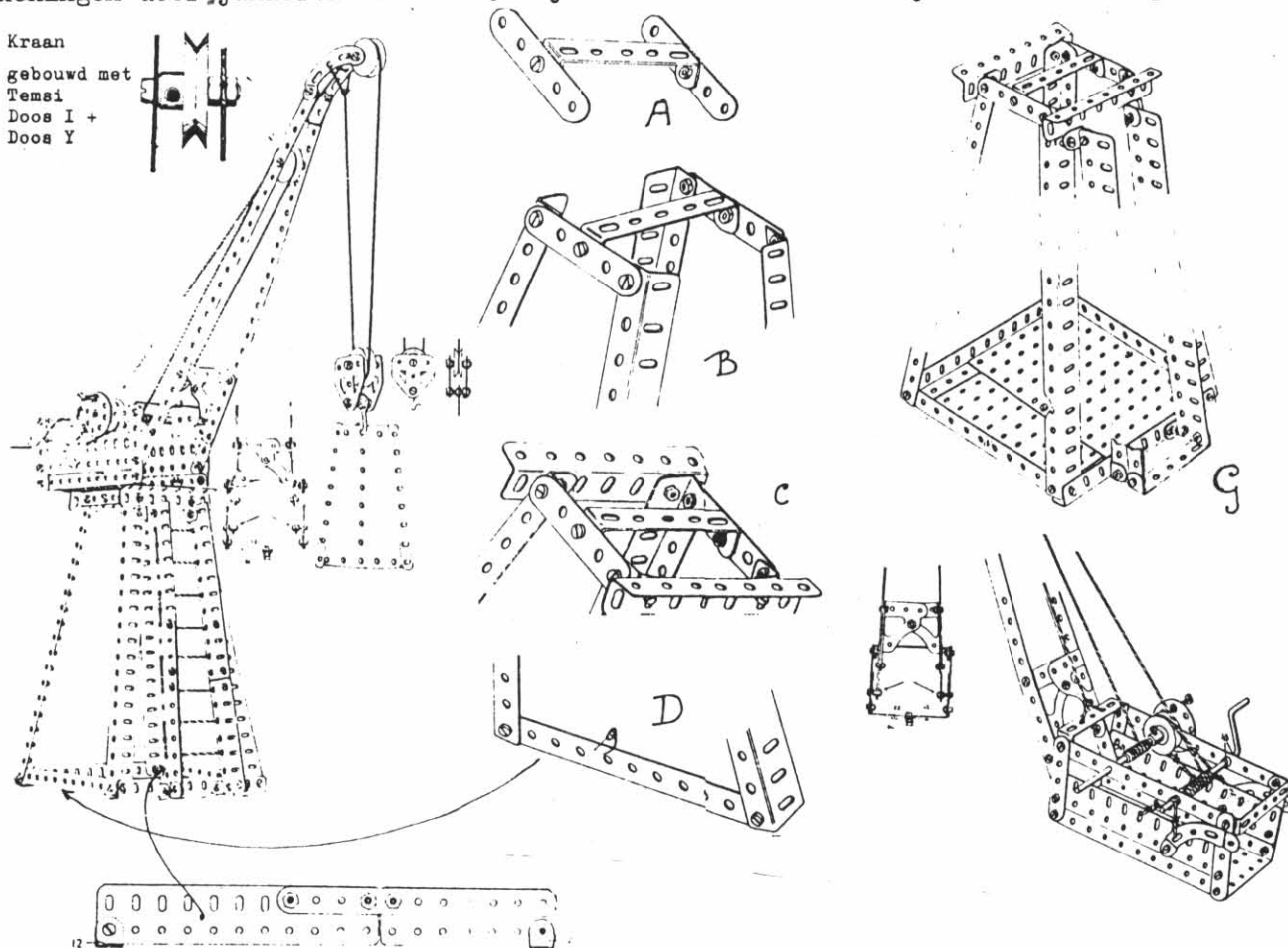
Differentieel vrij. As D2 naar links. Rondsel 13 wordt niet door het tandwiel aangedreven

Differentieel vergrendeld. As D2 naar rechts. De halve as C2 is via de tandwielen 9 - 10 - 13 - 11 met het differentieel gekoppeld waardoor dit is geblokkeerd.

Juniorenrubriek.Torendraaikraan, door S. Sijtstra.

Deze fraaie hijskraan, gebouwd met Tamsi kan, zoals gebleken is, aan de hand van de tekeningen door junioren vanaf ca. 8 jaar zonder veel moeilijkheden worden gebouwd.

Kraan
gebouwd met
Tamsi
Doos I +
Doos Y

TE KOOPMECCANO ONDERDELEN

Gebruikte en nieuwe Meccano onderdelen, deels afkomstig van display-modellen, in verschillende kleuren, w.o. soms nikkel.

Niet alle nummers voorradig!

De prijslijst van juli 1985 wordt op aanvraag gratis toegezonden; oudere lijsten zijn niet meer geldig.

Bestelling: Per post, per telefoon of, na afspraak thuis.

Verzending: Goed verpakt.

Voor zendingen tot f 50,- wordt de helft van de porto in rekening gebracht; bestellingen boven f 100,- zijn franco.

Betaling: Na ontvangst.

W.D. van der Kleij, Veldlaan 48, 7824 VH Emmen. Tel. 05910 - 22212.